

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Οικονομική Ανάλυση»

**«ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ»**

ΑΜ : Μεα 12003 ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΓΛΑΜΙΣΗ

Επιβλέπων καθηγητής

Dr Παναγιώτης Λιαργκόβας

Τρίπολη 14 Φεβρουαρίου 2014

Υπογραφή

.....

Κατερίνα Αγλαμίση

Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Μ.Σ. «Οικονομική Ανάλυση»

Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Σχολής Οικονομίας Διοίκησης και Πληροφορικής Τμήματος Οικονομικών Επιστημών

© Copyright 2014 Κατερίνα Αγλαμίση, Τρίπολη, 2014

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα. Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευτούν ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην παρούσα εργασία ερευνώνται περιπτώσεις παρατυπίας απάτης διαφθοράς από την κατασπατάληση των πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία στην Ελλάδα. Όπως φαίνεται συντηρώντας αρρωστημένες μεσαιωνικές νοοτροπίες υποβιβάστηκε η ποιότητα της δημοκρατίας και το κύρος του ελληνικού κράτους. Δικαίως γίνεται λόγος για έλλειμμα Δημοκρατίας τόσο σε επίπεδο άσκησης εξουσίας, όσο και σε επίπεδο πολιτών.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον Καθηγητή μου Dr Παναγιώτη Λιαργκόβα, γιατί μου έδωσε την ευκαιρία μαθαίνοντας Οικονομικά, να εφαρμόσω την Ανθρωπολογία.....

Ακόμα θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους διδάσκοντες του μεταπτυχιακού προγράμματος «Οικονομική Ανάλυση» του Πανεπιστήμιου Πελοποννήσου για τις ουσιαστικές γνώσεις που μας πρόσφεραν καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

Αφιερώνεται

Στο σύζυγό μου Κοσμά ...

και στα παιδιά μου Αντώνη και Γιώργο ...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	VII
Summary	IX
Εισαγωγή	1
Κεφάλαιο Πρώτο: Ιστορικό Ευρωπαϊκής Επιτροπής	3
1.1. Κοινή στρατηγική για την πρόληψη της απάτης	4
1.2. Ορισμός της παρατυπίας	5
1.3. Ορισμός της απάτης στη Συνθήκη	5
1.4. Τα αίτια της απάτης	6
Κεφάλαιο Δεύτερο: Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	8
2.1. Σύντομο Ιστορικό	8
2.2. Ειδικές Εκθέσεις Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου	10
2.2.1. Ειδική Έκθεση (89/C 128/01)	10
2.2.2. Ειδική Έκθεση - ΜΟΠ	14
2.2.3. Ειδική Έκθεση (αριθ. 9 / 2010)	16
2.2.4. Ειδική Έκθεση (αριθ. 10 / 2010)	20
Κεφάλαιο Τρίτο: Ελληνικό Ελεγκτικό Συνέδριο	23
3.1. Σύντομο Ιστορικό	23
3.2. Αρμοδιότητες Ελεγκτικού Συνεδρίου	23
3.3. Εκθέσεις Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου	25
3.3.1. Ετήσια έκθεση οικονομικού έτους 2003	25
3.3.1.1. Παρατηρήσεις όσον αφορά την υλοποίηση δράσεων κοινοτικών προγραμμάτων	25

3.3.1.2. Προγράμματα γενικής γραμματείας νέας γενιάς	26
3.3.1.3. Γ.Γ.Ν.Γ. Ευρωπαϊκή εθελοντική υπηρεσία για νέους	31
3.3.1.4. Παρατηρήσεις - υποδείξεις όσον αφορά το επιχειρησιακό πρόγραμμα εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση	32
3.3.1.5. Παρατηρήσεις όσον αφορά την υλοποίηση εθνικών δράσεων	35
3.3.2. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2007	38
3.3.2.1. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας	38
3.3.2.2. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας	39
3.3.2.3. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας	40
3.3.2.4. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας	40
3.3.2.5. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας, κανονικότητας	42
3.3.2.6. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας, κανονικότητας	43
3.3.3. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού έτους 2008	44
3.3.3.1. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας	44
3.3.3.2. Έκθεση ελέγχου αξιοπιστίας, νομιμότητας και κανονικότητας	45
3.3.3.3. Καταχώρηση Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.)	46
3.3.4. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2009	49
3.3.4.1. Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.)	50
3.3.4.2. «Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε. (ΕΚΑΕ)»	51
3.3.5. Γενικές Παρατηρήσεις	52
3.3.6. Δημοσιονομικές Διορθώσεις στο Πλαίσιο της Κ.Α.Π.	53
3.3.6.1. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2003	54

3.3.6.2. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2004	56
3.3.6.3. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2005	60
3.3.6.4. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2006	66
3.3.6.5. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2007	73
3.3.6.6. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2008	77
3.3.6.7. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2010	83
3.3.6.8. Γενικές Παρατηρήσεις	89
Κεφάλαιο Τέταρτο: Η Πορεία των Κυριότερων Δημοσιονομικών Διορθώσεων σε Βάρος της Ελλάδας	93
4.1. Πορίσματα	100
4.2. Η Ιστορία της Διαφθοράς στην Ελλάδα	105
4.3. Προτάσεις	114
Επίλογος	116
Συνομογραφίες	117
Βιβλιογραφία	118
Παραρτήματα	120

ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΠΙΝΑΚΩΝ / ΕΙΚΟΝΩΝ

- Πίνακας (1): Τελική χρησιμοποίηση των αποσυρθέντων οπωροκηπευτικών (σελ. 11)
- Πίνακας (2): Σύγκριση των τιμών απόσυρσης και των ελαχίστων τιμών μεταποίησης για ορισμένα προϊόντα (σελ. 12)
- Πίνακας (3): Έργα που επελέγησαν προς έλεγχο στην Ελλάδα στο πλαίσιο διαρθρωτικών μέτρων σχετικά με την υδροδότηση για οικιακή κατανάλωση (σελ. 17)
- Πίνακας (4): Προβλέψεις και πραγματικές αξίες για την κατανάλωση νερού το 2008 για ορισμένα από τα εορτασθέντα έργα (σελ.18)
- Φωτογραφία: Νέο διωλιστήριο ... (σελ. 20)
- Πίνακας (5): Συνολικά ποσά πληρωμών ΟΠΕΚΕΠΕ 2008 (σελ. 78)
- Πίνακας (6): Συνολικά ποσά πληρωμών ΟΠΕΚΕΠΕ 2010 (σελ. 84)
- Γράφημα (1): Δημοσιονομικές Διορθώσεις ανά κράτος - μέλος (1999-2008) (σελ. 98)
- Γράφημα (2): Δημοσιονομικές Διορθώσεις για την Ελλάδα (1999-2008) (σελ. 99)
- Πίνακας (7): Βαθμός βεβαιότητας σε σχέση με την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, όπως αξιολογήθηκε από το συνέδριο (σελ. 100)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Ελληνική Δημοκρατία κατάφερε να εξασφαλίσει μεγάλη ελευθερία στην ελληνική κοινωνία σε όλα τα επίπεδα. Η ίδια κοινωνία όμως, δεν κατόρθωσε να δημιουργήσει έναν πολίτη, που να επιδιώκει τη νόμιμη τάξη και η συμπεριφορά του να χαρακτηρίζεται από αξιοπρέπεια και σεβασμό στον καθημερινό κοινωνικό στίβο. Για να επιτευχθεί αυτό θα έπρεπε να αποτελεί κοινή αντίληψη ότι η ελευθερία αποτελεί απαραβίαστο σύνολο δικαιωμάτων που τη συνοδεύουν, αλλά και σύνολο υποχρεώσεων που πρέπει απαρέγκλιτα να τηρούνται. Επιπλέον, οι Έλληνες δεν φαίνεται να έχουν απαλλαχθεί, αλλά ούτε επιδιώκουν συνειδητά να απαλλαχθούν, από τις πελατειακές νοοτροπίες του παρελθόντος, τις οποίες ακολουθούν με εξαιρετική συνέπεια. Από τους προηγούμενους αιώνες ο άνθρωπος της κοινωνίας μας δεν είναι πολίτης αλλά ιδιώτης. Χαρακτηρίζεται από έντονα συναισθήματα καχυποψίας και δυσπιστίας. Προσπαθεί, επινοώντας διάφορους τρόπους, να τακτοποιήσει τον εαυτό του φωλιάζοντας στη μεγάλη χρηματοδοτική πηγή που λέγεται κράτος. Έτσι ενώ από τη μια καταδικάζεται και αναθεματίζεται από όλους η διαφθορά, ταυτόχρονα απομυθοποιείται και εφαρμόζεται στην καθημερινή πρακτική.

Στην εργασία αυτή εντοπίζονται περιπτώσεις παρατυπίας - απάτης - διαφθοράς από την κατασπατάληση των πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία στην Ελλάδα. Ερευνώνται πρωτογενή κείμενα και συγκεκριμένα ειδικές εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και ετήσιες εκθέσεις του Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Παρουσιάζονται οι πιο σημαντικές και δυστυχώς επαναλαμβανόμενες περιπτώσεις παρατυπίας - απάτης - διαφθοράς και οι ποινές που έχουν επιβληθεί στην Ελλάδα εξαιτίας της ολιγωρίας και ασυνέπειας που έχουν επιδείξει οι αρμόδιες Αρχές σε ακολουθία δεκαετιών σε αυτόν τον τομέα. Ακόμη θεωρείται σκόπιμο να εξηγηθεί, μέσα από την υπάρχουσα βιβλιογραφία, το ιστορικό πλαίσιο

μέσα στο οποίο διαμορφώθηκε ο ιδιαίτερος τύπος του Έλληνα πολίτη ο οποίος διαφέρει από αυτόν που αναπτύχθηκε στη δυτική Ευρώπη.

Προϊόν της μελέτης αποτελεί η διαπίστωση ότι τόσο τα ευρωπαϊκά και τα ελληνικά ελεγκτικά συστήματα όσο και οι διαδικασίες επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων είναι αναποτελεσματικά. Οι παρατυπίες που εμφανίζονται απορρέουν τόσο από την ανευθυνότητα των δρώντων υποκειμένων όσο και από την έλλειψη δέσμευσης της δημόσιας διοίκησης να αναλάβει τον απαραίτητο συντονιστικό ρόλο για την καθιέρωση ενός αξιόπιστου και διαυγούς συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Περιθώρια βελτίωσης υπάρχουν, όχι μόνο εφαρμόζοντας απαρέγκλιτα την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία, αλλά και υιοθετώντας υπεύθυνη και ορθή συμπεριφορά. Έτσι θα πάψει πλέον η απώλεια πολύτιμων, για την Ελλάδα, πόρων των οποίων η ανάγκη τους είναι επιτακτικότερη από ποτέ.

SUMMARY

The Greek Republic managed to secure great freedom in Greek society at all levels. The same society, however, failed to create a citizen to seek legal order and the behavior to be characterized by dignity and respect in everyday social arena. To achieve this should be a common understanding that freedom is inviolable set of rights that accompany it and all that must be strictly observed. Moreover, the Greeks seem to have not discharged, nor seek to consciously discharge from customer attitudes of the past, which follow with great consistency. From previous centuries man in our society is not a citizen but private. Characterized by strong feelings of suspicion and distrust. Tries, concocting various ways to trim himself nesting in large financial source said state. So while on the one condemned and demonized from all corruption, simultaneously puts in perspective applied in everyday practice.

In this paper we identify irregularities - fraud - corruption of wasted resources of the Structural Funds in Greece. Researched primary sources and specific special reports by the Court of Auditors and Annual Reports Greek Court. It presents the most important and unfortunately repeated irregularities - fraud - corruption and penalties imposed on Greece due to laxity and inconsistency shown by the Competent Authorities in sequence decades in this field. Even considered appropriate to explain, through the existing literature, the historical context in which it was formed for a particular type of Greek citizens who differ from that developed in Western Europe.

Product of the study is the finding that both the European and the Greek auditing systems and procedures for enforcing financial corrections are ineffective. The irregularities appear as resulting from the irresponsibility of active subjects and the lack of commitment of the government to take the necessary coordinating role for the establishment of a clear and reliable

system management and control. There is room for improvement, not only strictly applying the EU and national legislation, and adopting responsible and proper behavior. So you no longer losing precious for Greece, resources whose need are more urgent than ever.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρατυπία και η απάτη θεωρούνται δεδομένα φαινόμενα, το έγκλημα πλέον πραγματοποιείται εύκολα. Η κοινωνία έχει εθιστεί σε αυτήν την κατάσταση. Ζει με τη διαφθορά.

ΣΚΟΠΟΣ της εργασίας είναι να εντοπίσει περιπτώσεις παρατυπίας - απάτης - διαφθοράς από την κατασπατάληση των πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία στην Ελλάδα.

Σκοπός επίσης είναι να αποδειχθεί, κατά το δυνατό, κατά πόσο το ελληνικό κράτος προσδιόρισε σαφώς την ανάγκη χρηματοδότησης έργων και καθόρισε στόχους που έχουν νόημα. Οι στόχοι αυτοί είναι μετρήσιμοι; Έχουν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα; Βελτίωσαν π.χ. τη διανομή του εισοδήματος των ενδιαφερομένων; Αύξησαν την απασχόληση; Οι στόχοι των προγραμμάτων έχουν προστιθέμενη αξία; Βελτιώθηκαν οι διαδικασίες σχεδιασμού τους; Αναπτύχθηκαν οι εταιρικές σχέσεις; Εδραιώθηκε μια νοοτροπία αξιολόγησης;

Επίσης εξετάζεται, κατά το δυνατό, αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκρίνει εκείνα τα προγράμματα που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις. Εφαρμόζονται αυστηρά κριτήρια που εξασφαλίζουν τη μη σπατάλη των κοινοτικών πόρων;

Τελικά θα μπορούσαμε να εξαλείψουμε ή να ελαχιστοποιήσουμε τα φαινόμενα της απάτης και πώς;

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, βασίστηκε στη βιβλιογραφική έρευνα με ιδιαίτερη έμφαση σε πρωτογενή κείμενα, όπως οι ειδικές εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου(οι οποίες δημοσιεύονται καθ όλη τη διάρκεια του έτους και παρουσιάζουν τα αποτελέσματα επιλεγμένων ελέγχων επί συγκεκριμένων τομέων του κοινοτικού

προϋπολογισμού ή επί επιλεγμένων διαχειριστικών θεμάτων), και οι ετήσιες εκθέσεις του Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Επίσης έγινε επεξεργασία διαφόρων στατιστικών στοιχείων τα οποία εντάχθηκαν στην εργασία με τη μορφή πινάκων, διαγραμμάτων και γραφημάτων αντλημένα από τις επίσημες διαδικτυακές σελίδες των ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων.

Στο πρώτο κεφάλαιο κρίνεται σκόπιμο να αναφέρουμε ένα ιστορικό σχετικό με τον τρόπο που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό της καθώς και ποιους ορισμούς αποδέχεται για την παρατυπία και την απάτη.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται ο τρόπος λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και ο ρόλος του σε ότι αφορά την καταπολέμηση της παρανομίας - απάτης - διαφθοράς. Έπειτα παρουσιάζονται τα ευρήματα της απάτης όπως αυτά υπάρχουν διάσπαρτα και πολλαπλώς στις τέσσερις ειδικές εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου οι οποίες μελετήθηκαν.

Στο τρίτο κεφάλαιο ,αντίστοιχα με το προηγούμενο, παρουσιάζεται ο τρόπος λειτουργίας του Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου και τα στοιχεία της απάτης όπως προκύπτουν από την έρευνα των εκθέσεών του, της τελευταίας δεκαετίας, επί αντίστοιχων οικονομικών ετών που αφορούν τις ενισχύσεις των διαρθρωτικών ταμείων και την εφαρμογή της ΚΑΠ στην Ελλάδα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι τελευταίες εξελίξεις σχετικά με τις κυριότερες δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβλήθηκαν στην Ελλάδα, εξάγονται συμπεράσματα και προτείνονται μέτρα εξυγίανσης.

Θα ήταν παράληψη να μην επιχειρηθεί να παρουσιαστεί, μέσα από την υπάρχουσα βιβλιογραφία, μια απάντηση που να εξηγεί, ιστορικά το ερώτημα **γιατί** ενώ καταδικάζουμε και αναθεματίζουμε τη διαφθορά, ταυτόχρονα έχουμε μάθει να τη δεχόμαστε ως δεδομένη και την εφαρμόζουμε στην καθημερινή μας πρακτική;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 274 της Συνθήκης, η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό με δική της ευθύνη, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Επιπλέον, τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι πιστώσεις χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Το άρθρο 280 της Συνθήκης ορίζει ότι η Κοινότητα και τα κράτη μέλη καταπολεμούν την απάτη ή οιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 53β παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για να προλαμβάνουν και να αντιμετωπίζουν τις παρατυπίες και τις απάτες στον τομέα της επιμερισμένης διαχείρισης. Σύμφωνα με τις νομικές ρυθμίσεις για την επιμερισμένη διαχείριση, για να προστατευθούν τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας, τα κράτη μέλη είναι κατά κύριο λόγο υπεύθυνα για τη θέσπιση συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, τα οποία είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κοινοτικού δικαίου, για την επαλήθευση του ότι τα συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά, μέσω ελέγχων από καθορισμένους οργανισμούς, προκειμένου να προληφθούν, να εντοπιστούν και να διορθωθούν οι παρατυπίες και η απάτη. Σε περίπτωση παρατυπίας ή υπόνοιας απάτης, πρέπει να ενημερώνεται η Επιτροπή, σύμφωνα με τις διαδικασίες αναφοράς που προβλέπονται στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1681/94 και (ΕΚ) αριθ. 1831/94 της Επιτροπής για τις παρατυπίες για περιπτώσεις που σχετίζονται με την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 και σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ.

1828/2006 της Επιτροπής (άρθρα 27-36) για περιπτώσεις που σχετίζονται με την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

Ανεξάρτητα του αν η παρατυπία δεν είναι ή είναι εκ προθέσεως (απάτη), η σχετική δαπάνη πρέπει να αποκλείεται από τη συγχρηματοδότηση από τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

1.1 Κοινή στρατηγική για την πρόληψη της απάτης

Από το 2008 η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ισότητας των Ευκαιριών, επικουρούμενες από τον OLAF, έχουν αναπτύξει μια κοινή στρατηγική για την πρόληψη της απάτης (ΚΣΠΑ), η οποία περιλαμβάνει μια σειρά δράσεων για την καταπολέμησή της, με σκοπό να αυξηθεί το επίπεδο ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με αυτό το θέμα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης και να εξασφαλιστεί καθοδήγηση και δραστηκότερα μέσα για την καταπολέμηση της απάτης.

Όσον αφορά την καθοδήγηση γενικά, αρχής γενομένης από το 2009, στόχος είναι να διατεθεί ένα «πακέτο» στις αρχές που διαχειρίζονται τα διαρθρωτικά ταμεία στα κράτη μέλη, στους αρμόδιους υπαλλήλους της Επιτροπής και στους ελεγκτές της Επιτροπής και των κρατών μελών για διάφορα ζητήματα που σχετίζονται με την απάτη.

Ειδικότερα, οι στρατηγικοί στόχοι της ΚΣΠΑ είναι οι ακόλουθοι:

- ενίσχυση της εκτίμησης κινδύνου απάτης,
- θέσπιση πιο ενεργού καθοδήγησης για τα κράτη μέλη για τον εντοπισμό της απάτης,
- παροχή μεγαλύτερης υποστήριξης στις αρχές των κρατών μελών για εργασίες πρόληψης και εντοπισμού της απάτης,
- αύξηση του επιπέδου ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με την απάτη στη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και στη ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ισότητας των Ευκαιριών.

Σε αυτό το σημείο είναι χρήσιμο να αναφέρουμε τους ορισμούς που αποδέχεται η ΕΕ για την παρατυπία και την απάτη.(Τον όγκο των λεπτομερειών και των ορισμών η ΕΕ αντλεί από τον οδηγό της ένωσης Ορκωτών Ελεγκτών σε θέματα Απάτης, τον ACFE).

1.2 Ορισμός της παρατυπίας

Για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ο όρος «παρατυπία» αποτελεί ευρεία έννοια και καλύπτει τις παρατυπίες στις οποίες υποπίπτουν οι οικονομικοί φορείς τόσο εκ προθέσεως όσο και όχι εκ προθέσεως.

Στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2988/95 ορίζεται ως «παρατυπία»:

«κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη ενός οικονομικού φορέα, με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο γενικός προϋπολογισμός των Κοινοτήτων ή προϋπολογισμός διαχειριζόμενος από τις Κοινοότητες, είτε με τη μείωση ή ματαίωση εσόδων που προέρχονται από ίδιους πόρους που εισπράττονται απευθείας για λογαριασμό της Κοινότητας, είτε με αδικαιολόγητη δαπάνη».

1.3 Ορισμός της απάτης στη Συνθήκη

Στη σύμβαση η οποία καταρτίστηκε βάσει του άρθρου Κ.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ορίζεται ως «απάτη», όσον αφορά τις δαπάνες, κάθε εκ προθέσεως πράξη ή παράλειψη, σχετικά με:

- τη χρήση ή την υποβολή πλαστών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων, με αποτέλεσμα την αχρεώστητη είσπραξη ή παρακράτηση πόρων

που προέρχονται από το γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή από τους προϋπολογισμούς των οποίων η διαχείριση ασκείται από τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες ή για λογαριασμό τους,

- την αποσιώπηση πληροφοριών κατά παράβαση ειδικής υποχρέωσης, με τα αυτά αποτελέσματα,

- την μη κατά προορισμό χρήση αυτών των πόρων, για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους χορηγήθηκαν αρχικώς.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 στοιχείο ε του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94, από το 2006 τα κράτη μέλη, όταν κοινοποιούν παρατυπίες στην Επιτροπή, υποχρεούνται να προσδιορίζουν κατά πόσον οι παρατυπίες εγείρουν «υπόνοια απάτης»

Συνεπώς η απάτη διακρίνεται από το γενικότερο όρο παρατυπία από τη συνιστώσα του εκ προθέσεως δόλου.

1.4 Τα αίτια της απάτης

Η απάτη χαρακτηρίζεται από τρία στοιχεία, τα οποία μπορούν να συνοψιστούν ως το «τρίγωνο της απάτης»:

OPPORTUNITY = ΕΥΚΑΙΡΙΑ

RATIONALIZATION = ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

FINANCIAL PRESSURE = ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΙΕΣΗ

Ευκαιρία: Ακόμη και αν ένα άτομο έχει κίνητρο, πρέπει να δοθεί μια ευκαιρία. Τα χαλαρά συστήματα εσωτερικού ελέγχου μπορεί να δημιουργούν μια ευκαιρία (ο μη εντοπισμός του υποτιθέμενου ενδεχόμενου

της απάτης αποτελεί πολύ σημαντικό κριτήριο για τον διαπράττοντα την απάτη). Παραδείγματα αδυναμιών στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου αποτελούν οι ανεπάρκειες που σχετίζονται με τα ακόλουθα:

- εποπτεία και εξέταση
- διαχωρισμός καθηκόντων
- έγκριση της διαχείρισης
- έλεγχοι του συστήματος

Απάτη μπορεί επίσης να συμβεί αν δεν εφαρμόζονται έλεγχοι ή αν άτομα σε θέσεις εξουσίας δημιουργούν ευκαιρίες παράκαμψης των υφιστάμενων ελέγχων.

Αιτιολόγηση: Ένα άτομο μπορεί να επινοήσει μια δικαιολογία για τον εαυτό του αιτιολογώντας τις πράξεις του, π.χ. «Είναι δίκαιο να το κάνω - Μου αξίζουν αυτά τα χρήματα» ή «Μου οφείλουν». «Απλώς δανείζομαι αυτά τα χρήματα – Θα τα επιστρέψω».

Οικονομική πίεση, κίνητρο ή ελατήριο: Ο παράγοντας «ανάγκη ή απληστία». Η καθαρή απληστία μπορεί συχνά να αποτελέσει ισχυρό κίνητρο. Άλλη πίεση μπορεί να ανακύψει λόγω προσωπικών οικονομικών προβλημάτων ή προσωπικών αδυναμιών όπως ο τζόγος, τα ναρκωτικά κ.λπ.

Το «σπάσιμο του τριγώνου της απάτης» είναι το κλειδί για την πρόληψη της απάτης. Από τα τρία αυτά στοιχεία, η ευκαιρία επηρεάζεται πιο άμεσα από τα ισχυρά συστήματα εσωτερικού ελέγχου και, ως εκ τούτου, είναι το στοιχείο που μπορεί ευκολότερα να αντιμετωπιστεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

2.1. Σύντομο Ιστορικό

Τεράστιας σημασίας είναι το έργο που επιτελεί στον τομέα της προστασίας των οικονομικών της Ένωσης το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, στο οποίο η Ευρωπαϊκή Κοινότητα ανέθεσε το ρόλο του φρουρού των δημοσιονομικών συμφερόντων αλλά και της δημοσιονομικής συνείδησης της. Ιδρύθηκε με την Συνθήκη των Βρυξελλών και άρχισε να λειτουργεί από το 1977 με έδρα το Λουξεμβούργο. Με τις συνεχείς αναθεωρήσεις των Συνθηκών της Κοινότητας αυξήθηκε η εξουσία και η ανεξαρτησία του και τονίστηκε ο ρόλος του σε ότι αφορά την καταπολέμηση των παρατυπιών και των απατών.

Το Συνέδριο αποτελεί τον εξωτερικό ελεγκτή των οικονομικών της Ε.Ε. Το άρθρο 248 ΣΕΚ ορίζει τις αρμοδιότητες του Συνεδρίου, οι σημαντικότερες εκ των οποίων είναι οι εξής:

α) Ελέγχει τους λογαριασμούς όλων των εσόδων και δαπανών της ΕΕ και όλων των οργάνων της.

β) Εξετάζει αν όλα τα έσοδα και οι δαπάνες έχουν εισπραχθεί ή πραγματοποιηθεί με μόνιμο και κανονικό τρόπο και αν τηρήθηκε η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

γ) Εκδίδει ετήσια έκθεση με τις παρατηρήσεις του για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για κάθε οικονομικό έτος. Στην έκθεση αυτή συμπεριλαμβάνει μια δήλωση, που αναφέρεται στην αξιοπιστία των λογαριασμών της ΕΕ για το συγκεκριμένο έτος καθώς και στη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων.

δ) Εκδίδει εκθέσεις για περιπτώσεις παρατυπίας ή υποψίας απάτης που διαπιστώνει κατά τη διάρκεια του ελεγκτικού του έργου.

ε) Εκθέτει την άποψη του για προτάσεις που αφορούν μέτρα καταπολέμησης της απάτης.

στ)Επικουρεί το Κοινοβούλιο μέσω δημοσίευσης εκθέσεων ελέγχου και γνωμοδοτήσεων.

Το Συνέδριο οργανώνει το ελεγκτικό του έργο ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα όργανα της ΕΕ και των κρατών μελών. Τα ελεγκτικά του καθήκοντα διαιρούνται σε δυο κατηγορίες, όπου συμπεριλαμβάνονται θέματα συγκεκριμένου ενδιαφέροντος για λεπτομερή έλεγχο. Έτσι το Συνέδριο δεν ελέγχει σε βάθος όλους τους τομείς του προϋπολογισμού κάθε χρόνο, αλλά επιλεγμένα θέματα προϋπολογισμού ή διαχείρισης, πραγματοποιώντας ανάλυση κινδύνου ολόκληρου του πεδίου ελέγχου. Οι μέθοδοι ελέγχου και τα ελεγκτικά πρότυπα που χρησιμοποιεί τόσο κατά τους δημοσιονομικούς ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων και των ελέγχων σχετικά με τη δήλωση αξιοπιστίας, όσο και κατά τους ελέγχους στο πλαίσιο της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, βασίζονται στην καλύτερη πρακτική που εφαρμόζεται διεθνώς. Το Συνέδριο έχει δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε πληροφορία. Οι έλεγχοι του μπορούν να πραγματοποιούνται επιτόπου σε όργανα της ΕΕ, στις εγκαταστάσεις οργανισμών ή νομικών προσώπων που διαχειρίζονται κοινοτικά κεφάλαια καθώς και στα κράτη – μέλη, σε όλες τις διοικητικές βαθμίδες μέχρι και τον τελικό παραλήπτη των κονδυλίων.

Το Συνέδριο αναλαμβάνει δύο είδη ελέγχου, τον δημοσιονομικό και τον έλεγχο της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης:

Δημοσιονομικός έλεγχος: Καθήκον του Συνεδρίου είναι να ελέγχει τις οικονομικές καταστάσεις εσόδων και δαπανών που αφορούν τον γενικό προϋπολογισμό, τα Ταμεία και όλες τις υπηρεσίες και οργανισμούς της ΕΕ. Στόχος είναι να διαπιστωθεί κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν πίστη και ορθή εικόνα των αποτελεσμάτων στο τέλος του έτους. Εδώ ανήκει και ο έλεγχος νομιμότητας και κανονικότητας των εσόδων και δαπανών, με την υποχρέωση του Συνεδρίου να ελέγχει τις πράξεις με τις οποίες η ΕΕ χρηματοδοτεί και εκτελεί τον προϋπολογισμό της. Στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι οι πράξεις εκτελέστηκαν σύμφωνα με

τους σχετικούς κανονισμούς, ότι υφίστανται στην πραγματικότητα, ότι έχουν υπολογιστεί σωστά και ότι οι δικαιούχοι έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους.

Έλεγχος χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης: Στόχος αυτού του ελέγχου είναι να αξιολογήσει το πόσο καλά η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εφάρμοσαν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, την οικονομία, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα, στον τρόπο που διαχειρίστηκαν τα κοινοτικά κεφάλαια. Κατά πρώτο λόγο αξιολογείται η διαχείριση των δαπανών και ειδικά τα μέτρα που ελήφθησαν για να επιτευχθεί η αποδοτικότητα τους και σε δεύτερο επίπεδο εκτιμάται εάν δεδομένο πρόγραμμα ή σχέδιο εκπλήρωσε τους στόχους του και πέτυχε την αποδοτικότητα της δαπάνης.

Ούτε οι εκθέσεις ούτε οι γνωμοδοτήσεις του Συνεδρίου είναι δεσμευτικές από νομική άποψη, καθόσον το Συνέδριο δεν αποτελεί δικαστικό σώμα. Παρόλα αυτά λαμβάνονται σοβαρά υπόψη από όλους τους υπεύθυνους για τα οικονομικά της ΕΕ φορείς. Έτσι το Συνέδριο συνιστά μια «ηθική εξουσία» στα πλαίσια της δημοσιονομικής λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

2.2. Ειδικές Εκθέσεις Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2.2.1. ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ (89/C 128/01)

Αναφέρεται στην οργάνωση, διαχείριση και έλεγχο στον τομέα των νοπών και μεταποιημένων οπωροκηπευτικών.

Εξετάζονται τα μέτρα της χρηματικής αντιστάθμισης για νοπά προϊόντα που αποσύρονται από την αγορά και οι ενισχύσεις για την μεταποίηση των προϊόντων.

Τα νοπά προϊόντα είναι αλλοιώσιμα και η αποθεματοποίησή τους είναι δύσκολη και ασύμφορη ειδικά για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Έτσι τα προϊόντα αποσύρονται και οδηγούνται προς τα φιλανθρωπικά ιδρύματα δωρεάν, προς τη μεταποίηση, προς τη διατροφή ζώων ή προς τις χωματερές.

ΠΙΝΑΚΑΣ (1)

Τελική χρησιμοποίηση των αποσυρθέντων οπωροκηπευτικών

Χρήση	Περίοδος εμπορίας		
	1984/85	1985/86	1986/87
Δωρεάν διανομή για φιλανθρωπικούς σκοπούς	35.364 (2,9%)	36.085 (1,6%)	37.960 (1,3%)
Ζωοτροφές	275.971 (22,5%)	189.588 (8,7%)	290.916 (10,0%)
Απόσταξη	343.783 (28,0%)	146.353 (6,7%)	154.545 (5,3%)
Καταστροφή	571.873 (46,6%)	1.819.121 (83,0%)	2.419.188 (83,4%)
Συνολικές αποσύρσεις	1.226.991 (100%)	2.191.147 (100%)	2.902.609 (100%)

Η τιμή κάτω από την οποία τα προϊόντα δε θα διατεθούν στην αγορά αποτελεί την τιμή απόσυρσης, αποφασίζεται από τις ενδιαφερόμενες εθνικά αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών και υπόκειται στα ανώτατα όρια που καθορίζονται κάθε χρόνο από το Ελεγκτικό Συμβούλιο.

Η Ε. Κοινότητα προκαταβάλλει αυτή τη χρηματική αντιστάθμιση στις οργανώσεις και στη συνέχεια οι οργανώσεις χρηματοδοτούν τους παραγωγούς σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που ορίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΠΙΝΑΚΑΣ (2)

**Σύγκριση των τιμών απόσυρσης και των ελάχιστων τιμών
μεταποίησης για ορισμένα προϊόντα**

Προϊόν	Περίοδος εμπορίας		Μεταβολή %
	1986/87 (ECU/100 χγρ.)	1987/88 (ECU/100 χγρ.)	
Πορτοκάλια (Moro/Tarocco):			
Τιμή απόσυρσης	20,83	16,03	- 23,0
Ελάχιστη τιμή	17,53	14,86	- 15,2
Διαφορά τιμής υπέρ απόσυρσης	3,30	1,17	
Λεμόνια:			
Τιμή απόσυρσης	22,92	16,76	
Ελάχιστη τιμή	20,03	19,53	- 26,9
Διαφορά τιμής υπέρ μεταποίησης	-	2,77	- 2,5
Διαφορά τιμής υπέρ απόσυρσης	2,89	-	
Τομάτες (Ποικιλία Roma):			
Τιμή απόσυρσης	8,85	7,50	- 15,3
Ελάχιστη τιμή	11,76	11,35	- 3,5
Διαφορά τιμής υπέρ μεταποίησης	2,91	3,85	
Ροδάκινα (Ποικιλία Vesuvio):			
Τιμή απόσυρσης	17,46	17,30	- 0,9
Ελάχιστη τιμή	31,28	28,78	- 8,0
Διαφορά τιμής υπέρ μεταποίησης	13,82	11,48	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Προκαταβάλλεται η χρηματική αντιστάθμιση της απόσυρσης στις οργανώσεις των μεταποιητών αλλά τα μέλη τους παραμένουν χωρίς ενίσχυση για μεγάλο χρονικό διάστημα.

- Βασικά έγγραφα σχετικά με παραδόσεις φρούτων στα κέντρα παρέμβασης, λεπτομερείς κατάλογοι, δελτία γεφυροπλάστιγγας κ.λπ. δεν υπήρχαν. (εικονικές δηλώσεις παραγωγής).

- Ενώσεις παραγωγών είναι ταυτόχρονα ιδιοκτήτες οργανισμών αποθεματοποίησης και αγοραστές.

- Προϊόντα προς αποθεματοποίηση υποκαθίστανται από προϊόντα χαμηλότερης ποιότητας.

- Εντοπίζονται διαφορές εισερχομένων – εξερχομένων ποσοτήτων και ποιοτήτων προϊόντος (πλασματικά αποθέματα).

- Κορινθιακή μετουσιωμένη σταφίδα προοριζόμενη για ζωοτροφή πωλήθηκε για ανθρώπινη κατανάλωση.

- Η δωρεάν διανομή φρούτων, κατέληξε σε χωματερές παρ' όλο που υπήρξε επιδότηση για τη μεταφορά τους για κοινωφελείς σκοπούς.

- Πορτοκάλια καλλιεργούνται για να παρέχονται οι επιδοτήσεις στην απόσυρση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Οι υπηρεσίες της Επιτροπής εθελουφλούν στις προπληρωμένες αποζημιώσεις.

- Δεν τηρούνται οι κοινοτικοί κανονισμοί.

- Κρίνεται ανεπαρκής ο αριθμός των επισκέψεων και των ελέγχων σε πρώτες ύλες και τελικά προϊόντα.

- Δεν καθορίστηκαν αρχικώς και λεπτομερώς οι προϋποθέσεις έγκρισης και λειτουργίας των οργανισμών αποθεματοποίησης.

- Οι ελεγκτικές αρχές δεν διέκριναν ζημιές στην αποθεματοποίηση ή δεν προέβησαν σε διορθώσεις των βιβλίων αποθηκών (ανακρίβεια στοιχείων).
- Υπάρχει ασάφεια και στον καθορισμό μεθόδων μετουσίωσης τροφίμων.
- Δεν υπάρχει προσδιορισμός μεταγενέστερων ελέγχων από το κράτος.

2.2.2 ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ - ΜΟΠ

Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα (90/C 298/01)

Η παρούσα έκθεση προκύπτει από ελέγχους που έχει διενεργήσει το Συνέδριο τόσο στις υπηρεσίες της Επιτροπής όσο και σε πολλές περιοχές των τριών ενδιαφερομένων κρατών μελών (Ελλάδα Ιταλία Γαλλία).

Εξετάζεται η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων αυτών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Στα σχέδια ύδρευσης – οδοποιίας κεντρικής και ανατολικής Ελλάδας δεν συμφωνούν τα λογιστικά στοιχεία που διαβιβάστηκαν στην επιτροπή παρακολούθησης και τις αρμόδιες υπουργικές υπηρεσίες, με τις οικείες αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης.

- Το ίδιο συμβαίνει στην ίδια περιοχή με κατηγορίες δαπανών που προορίζονταν για μεσαίες επιχειρήσεις.

- Εργασίες ανά την Ελληνική επικράτεια ξεφεύγουν από τα χρονοδιαγράμματα και το συμφωνηθέν μέγεθός τους.

- Προκαταβολές καταβάλλονται σε λιμενική αρχή. Παραμένουν αχρησιμοποίητες για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους.

Λιμένας Χανίων: 20.000.000 δρχ. στις 21/12/1986

29.000.000 δρχ. στις 31/12/1987

- Το συνολικό κόστος των σχεδίων στον τομέα της καινοτομίας θεωρείται δημόσια δαπάνη. Επιβαρύνει 70% την Κοινότητα. Το 30% χρηματοδοτείται από δικαιούχους ιδιωτικών εταιρειών.

- Σχέδιο που αφορά κατασκευή και εξοπλισμό εργαστηρίων αφορά κυρίως τον εξοπλισμό:

(Κρήτη: 128,7 εκατ. δρχ. από τα 344,8 εκατ. δρχ.)

- Ραδιοφωνικός αναμεταδότης κοστίζει 3,9 εκατ. δρχ. στα πλαίσια «δαπανών σχετικά με την ενημέρωση των τελικών δικαιούχων».

- Επισκευή αυτοκινήτου κοστίζει 0,6 εκατ. δρχ.

- Άρδευτικά σχέδια στην Κρήτη με στόχο τη στροφή προς άλλες καλλιέργειες προκειμένου να μειωθεί η παραγωγή ελαιολάδου, χρησιμοποιούνται κυρίως στην άρδευση ελαιώνων.

- Φυτείες αβοκάντο στα χαρτιά ξεπερνούν τα 2.000 εκτάρια για την περίοδο 1986 έως 1992. Στην πραγματικότητα ανέρχονται σε μόλις 40 εκτάρια στα τέλη του 1987.

- Μέτρα στην Κρήτη για κατασκευή ή εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων σε μη κορεσμένες περιοχές χρησιμοποιούνται προς ενίσχυση περιοχών με ήδη αναπτυγμένη τουριστική δραστηριότητα.

- Στα μέτρα σύστασης δικτύου πληροφορικής γεωργικών συνεταιρισμών ο εξοπλισμός παραμένει ακρησιμοποίητος για πολλούς μήνες λόγω ανυπαρξίας εκπαιδευτικού προσωπικού. Ο εξοπλισμός μεταφέρεται σε άλλους οργανισμούς. Προκύπτει δικαστική διαμάχη για την κυριότητα του εν λόγω εξοπλισμού.

- Ανέγερση κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης και βελτίωση ψυχιατρείων στην Αθήνα δε συμπεριλαμβάνονταν στους στόχους των ΜΟΠ.

- Στην Ελλάδα η εκτέλεση των Μ.Ο.Π. κατευθύνεται στην απορρόφηση του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Είτε πρόκειται για την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων, είτε για τη λήψη στοιχείων από διάφορες κοινοτικές, εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, την ακρίβεια και την ανταλλαγή πληροφοριών, τη χρονική διάρκεια

και την τήρηση των διαδικασιών και των προθεσμιών, την πολυπλοκότητα του συστήματος λήψης αποφάσεων, καθώς και το χρηματοδοτικό σύστημα προκαταβολών, επιστροφής και κάλυψης προϋπολογισμού, οι πρότυπες προπαρασκευαστικές ενέργειες κατέδειξαν ένα σύνολο δυσχερειών και παρατυπιών. Όσον αφορά τα ΜΟΠ γενικά παρατηρήθηκε:

- Μεγάλος αριθμός μέτρων και προγραμμάτων. Πολλοί οι εμπλεκόμενοι φορείς που δεν κατάφεραν να συνεργαστούν.
- Πραγματική εταιρική σχέση μεταξύ Επιτροπής και περιφερειών δεν υπήρξε.
- Δεν υπήρξε επαρκής γνώση των σχεδίων και των χρηματοδοτούμενων πράξεων. Δε γνώριζαν την ακριβή φύση τους και τη γεωγραφική τοποθέτησή τους.
- Τέθηκαν σε εφαρμογή με τεράστιες καθυστερήσεις.
- Η παρακολούθηση των πράξεων υπήρξε βραδεία και ανομοιογενής.
- Ανεπαρκής η εποπτεία και οι επιτόπιοι έλεγχοι.
- Αξιολόγηση δεν υφίσταται.

2.2.3. ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ (αριθ. 9 / 2010)

Ελέγχεται εάν:

Πραγματοποιείται βέλτιστη χρήση των πόρων της ΕΕ όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο των διαρθρωτικών μέτρων σχετικά με την υδροδότηση για οικιακή κατανάλωση.

ΠΙΝΑΚΑΣ (3)

ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΓΗΣΑΝ ΠΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τίτλος του έργου	Ταμείο της ΕΕ	Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες (εκατ. Ευρώ)	Συνεισφορά ΕΤΠΑ Ταμείου Συνοχής (εκατ. Ευρώ)
Ύδρευση Θεσσαλονίκης από τον Αλιάκμονα	Ταμείο συνοχής	79,42	60,88
Ανακαίνιση εξωτερικού υδραγωγείου ύδρευσης Νομού Πιερίας	ΕΤΠΑ - ΕΠ Κεντρική Μακεδονία	4,69	3,75
Ύδρευση αποχέτευση Λιτόχωρου	ΕΤΠΑ - ΕΠ Κεντρική Μακεδονία	1,48	1,11
Εσωτερικά και εξωτερικά δίκτυα ύδρευσης Δήμου Κοζάνης	Ταμείο συνοχής	18,60	13,90
Ύδρευση Δεσκάτης	ΕΤΠΑ - ΕΠ Δυτική Μακεδονία	4,02	3,21
Τροφοδοτικός αγωγός εσωτερικού δικτύου Δ.Δ. Πτολεμαΐδας	ΕΤΠΑ - ΕΠ Δυτική Μακεδονία	2,40	1,92

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Στο σύνολο σχεδόν των περιπτώσεων, οι προβλέψεις των αναγκών πραγματοποιήθηκαν χωρίς να ληφθούν υπόψη οι πτωτικές τάσεις στην κατά κεφαλή κατανάλωση νερού, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις δεν εξετάστηκαν όλοι οι ήδη διαθέσιμοι πόροι.

Όπως παρατηρούμε στον παρακάτω πίνακα η πραγματική κατανάλωση το 2008 είναι σημαντικά χαμηλότερη από την προβλεπόμενη για το έτος - ορίζοντα. Σε κάποιες περιπτώσεις μάλιστα είναι χαμηλότερη και από το ήμισυ της εν λόγω πρόβλεψης. Αλλά και η πραγματική συνολική κατανάλωση είναι σημαντικά χαμηλότερη από την προβλεπόμενη.

ΠΙΝΑΚΑΣ (4)

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ ΤΟ 2008 ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΑ ΕΡΓΑ						
Έργο		Κατά κεφαλή κατανάλωση σε λίτρα/κάτοικο/ημέρα		Συνολική κατανάλωση σε κυβικά / έτος		
Χώρα	Έτος - ορίζοντας	Προβλεπόμενη εκ των προτέρων για το έτος ορίζοντα	Πραγματική το 2008	Προβλεπόμενη εκ των προτέρων		Πραγματική
				Για το έτος ορίζοντα	Για το 2008	Κατά το 2008
ES	2027	530	286	26	24	14
GR	2020	375-609	197	219	180	90
IT	2040	432	360	178	149	90
PT	2030	154-300	34-66	25	15	6
PT	2038	150	74	0,6	0,4	0,1
ES	2030	350	201-291	8,5	Δεν υπάρχουν στοιχεία	4,3

Παραχωρείται προτεραιότητα στην κατασκευή υποδομών για την εκμετάλλευση νέων πηγών ύδατος, ενώ σπανίως αφιερώνεται προσοχή σε άλλες λύσεις, όπως η μείωση των απωλειών ή η χρησιμοποίηση καλύτερα προσβάσιμων πόρων.

Σε υποδομή παροχής νερού χύδην το ποσοστό απώλειας νερού παραμένει στο 30%.

- Ένα φράγμα κατασκευασμένο εδώ και 4 έτη δε λειτουργεί. Χρειάζεται κατασκευή συμπληρωματικού διυλιστηρίου που πρέπει να κατασκευαστεί εκ νέου.

- Σημειώνονται υπερβάσεις κόστους έργων, έως και 80%.

- Οι υποβαλλόμενες στην επιτροπή ΑΚΟ από τις Ελληνικές αρχές αιτιολογούν εκ των υστέρων το προσδοκώμενο ύψος της επιχορήγησης αντί να το καθορίζουν.

- Μεγιστοποίηση χρηματοδοτικής συνδρομής της ΕΕ

- Διατήρηση χαμηλού ύψους τιμολογίων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η Επιτροπή δεν αξιολόγησε συστηματικά την εφαρμογή των μέτρων στις ενδιαφερόμενες περιοχές.

- Δεν ενθάρρυνε τις διαχειριστικές αρχές του κράτους να πραγματοποιούν πιο αποδοτική διαχείριση των υδάτινων πόρων του.

- Δεν έθεσε υπό αμφισβήτηση τις προβλέψεις σχετικά με τη μελλοντική ζήτηση ή τις επιλεγείσες λύσεις, ούτε ζήτησε πληροφορίες σχετικά με άλλες δυνητικές λύσεις.

- Τα συστήματα υδροδότησης δεν πέτυχαν τη μέγιστη απόδοσή τους.

- Οι στόχοι δεν επετεύχθησαν με το χαμηλότερο δυνατό κόστος για τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

- Οι Αρχές δεν προσδιόρισαν ποσοτικά τους σχετικούς στόχους. Οι προθεσμίες επίτευξης των στόχων καθορίστηκαν για μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου, δηλ. σε ημερομηνίες όπου θα είχε ήδη καταβληθεί

το υπόλοιπο της επιχορήγησης. Σε καμία περίπτωση δεν ελήφθη υπόψη κατά τον υπολογισμό των αναγκών σε νερό η επίδραση της ενδεχόμενης μείωσης των απωλειών νερού.

- Με τον έλεγχο του Συνεδρίου διαπιστώθηκε ότι σε καμία περίπτωση οι διαχειριστικές αρχές δεν πρότειναν ούτε πραγματοποίησαν αλλαγές στις προτάσεις έργων. Δεν επιβλήθηκαν ποτέ όροι σχετικά με τις απώλειες και την εξοικονόμηση νερού, ούτε μέτρα προστασίας της ποιότητας του ανεπεξέργαστου ύδατος.

Νέο διωλιστήριο για τη βελτίωση της ποιότητας του νερού σε μια μεγάλη ελληνική πόλη

2.2.4. ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ (αριθ. 10 / 2010)

Εξετάζεται η αποτελεσματικότητα των ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές και στα μικρά νησιά του Αιγαίου πελάγους.

Στην Ελλάδα επιλέγηκε για έλεγχο η νήσος Χίος στους τομείς:

- ενίσχυση για τους ελαιώνες

- ενίσχυση για την παραγωγή μαστίχας
- ενίσχυση για την παραγωγή μελιού.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε το Ειδικό Καθεστώς Εφοδιασμού (ΕΚΕ). Το ΕΚΕ αποτελεί σύστημα αντιστάθμισης του πρόσθετου κόστους που συνεπάγεται ο απομακρυσμένος χαρακτήρας των περιοχών αυτών. Εφαρμόζεται με απαλλαγή ή επιβολή, ανάλογα, δασμών προϊόντων εισαγομένων από Τρίτες Χώρες ή ενισχύονται προϊόντα καταγόμενα από την ΕΕ με ισότιμους όρους για τους τελικούς χρήστες.

Επίσης το πρόγραμμα περιλάμβανε τα Μέτρα Υπέρ των Τοπικών Προϊόντων(ΜΥΤΠ). Αυτά τα μέτρα αφορούσαν ένα ευρύ φάσμα μέσωσ όπως στρεμματικές ενισχύσεις, πριμοδοτήσεις για ζώα, πληρωμές στις οργανώσεις παραγωγών, ενισχύσεις ανά τόνο παραγωγής ή ακόμα και χρηματοδότηση σπουδών marketing.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Οι ελαιοπαραγωγοί λαμβάνουν πριμοδοτήσεις και από το καθεστώς της ενιαίας ενίσχυσης και από τα ειδικά μέτρα.
- Πολλοί γεωργοί δε συμμορφώνονται με το καθεστώς της πολλαπλής συμμόρφωσης.
- Πόροι του ΕΚΕ κατευθύνονται προς τη διατροφή ζώων.
- Τα τιμολόγια των παραγωγών μελιού δεν επαληθεύουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες που καλύπτουν.
- Για τους παραγωγούς μελιού οι ενισχύσεις κυμαίνονταν μεταξύ 55% και 70% των εσόδων τους από τη μελισσοκομία.
- Τα πορίσματα για τη σωστή λειτουργία του ΕΚΕ προήλθαν από ανεπίσημη έρευνα που διεξήχθη σε επίπεδο εμπορευομένων στην ηπειρωτική χώρα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Τα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας κρίνονται ανεπαρκή, αναξιόπιστα χωρίς λογική και συνέπεια.
- Δεν υπήρχε εμπειριστατωμένη ανάλυση αναγκών και η επιλογή των πιο αποτελεσματικών μέτρων για την ικανοποίησή τους.
- Η Επιτροπή δε κοινοποιεί στην Ελλάδα κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το πρόγραμμα.
- Η Επιτροπή εμμένει σε θέματα συμμόρφωσης και συνέπειας με το δίκαιο και τις πολιτικές της ΕΕ, παρά σε θέματα αποτελεσματικότητας του προγράμματος.
- Η Επιτροπή πραγματοποιεί ελέγχους σε μη αντιπροσωπευτικό αριθμό παραγωγών (5%).
- Η Επιτροπή εξέτασε μέτρα με, ήδη, αποδεδειγμένη αποτελεσματικότητα (παραγωγή μαστίχας) και
- Δεν έλεγξε την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού του ΕΚΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

3.1. Σύντομο Ιστορικό

Ο θεσμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι άμεσα συνυφασμένος με τη Δημοκρατία και την πολιτειακή οργάνωση και συγκρότηση κάθε κοινωνίας. Το Ελληνικό Ελεγκτικό Συνέδριο, ως όργανο εποπτείας και ελέγχου της δημοσιονομικής διαχείρισης του κράτους, εγκαθιδρύθηκε σχεδόν ταυτόχρονα με τη δημιουργία της ελληνικής πολιτείας, το 1833, και αποτελεί έκτοτε έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς της σύγχρονης ελληνική κρατικής οργάνωσης.

Η αδιάλειπτη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου από την ίδρυση του μέχρι σήμερα καταδεικνύει την αναγκαιότητα της ύπαρξης του και την σοβαρότητα του έργου του. Το Ελεγκτικό Συνέδριο σχετίζεται άμεσα με την Βουλή, την Κυβέρνηση αλλά και την Κοινωνία γενικότερα, καθώς εξασφαλίζει την εφαρμογή των νόμων, την χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και ενισχύει την πίστη των διοικουμένων ως προς την ορθότητα των ενεργειών των Διοικητικών Αρχών. Παρά το σημαντικό όμως έργο που επιτελεί, δεν έχει γίνει ακόμα αντιληπτή στον ευρύτερο νομικό κόσμο η ιδιαίτερη αυτή συνεισφορά του. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελεί σήμερα Ανώτατο Δικαστήριο με απ' ευθείας εκ του Συντάγματος αναγνωρισμένες δικαιοδοσίες και αρμοδιότητες. Στο άρθρο 98 του Συντάγματος, όπου και κατοχυρώνεται συνταγματικά ο θεσμός, εξειδικεύονται οι ελεγκτικές, γνωμοδοτικές και δικαιοδοτικές αρμοδιότητές του.

Τα 170 χρόνια αδιάκοπης παρουσίας του στον τομέα της Δημοσιολογιστικής Δικαιοσύνης επιβάλλουν την καλύτερη εξέταση της εξελικτικής πορείας του καθώς και της βαρύτητάς του στον έλεγχο των δημοσιονομικών ζητημάτων του Κράτους.

3.2. Αρμοδιότητες Ελεγκτικού Συνεδρίου

Σύμφωνα με το άρθρο 98 του Συντάγματος « Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως :

α) Ο έλεγχος των δαπανών του Κράτους, καθώς και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στο καθεστώς αυτό.

β) Ο έλεγχος συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας στις οποίες αντισυμβαλλόμενος είναι το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο που εξομοιώνεται με το Δημόσιο από την άποψη αυτή, όπως νόμος ορίζει

γ) Ο έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται στον προβλεπόμενο από το εδάφιο α' έλεγχο.

δ) Η γνωμοδότηση για τα νομοσχέδια που αφορούν συντάξεις ή αναγνώριση υπηρεσίας για την παροχή δικαιώματος σύνταξης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 73, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που ορίζει ο νόμος.

ε) Η σύνταξη και η υποβολή έκθεσης προς τη Βουλή για τον απολογισμό και τον ισολογισμό του Κράτους κατά το άρθρο 79 παράγραφος 7.

στ) Η εκδίκαση διαφορών σχετικά με την απονομή συντάξεων, καθώς και με τον έλεγχο των λογαριασμών του εδαφίου γ'

ζ) Η εκδίκαση υποθέσεων που αναφέρονται στην ευθύνη των πολιτικών ή στρατιωτικών δημόσιων υπαλλήλων, καθώς και των υπαλλήλων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου για κάθε ζημία που από δόλο ή αμέλεια προκλήθηκε στο Κράτος, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου»

Σύμφωνα με τα ανωτέρω οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου διακρίνονται σε δικαιοδοτικές, ελεγκτικές και γνωμοδοτικές. Στις δικαιοδοτικές αρμοδιότητές του υπάγονται οι διαφορές από τον έλεγχο των λογαριασμών, την απονομή συντάξεων και την αστική ευθύνη των δημοσίων υπαλλήλων. Στις ελεγκτικές αρμοδιότητες υπάγεται ο προληπτικός έλεγχος των δημοσίων δαπανών, ο προληπτικός έλεγχος των

συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας και ο κατασταλτικός έλεγχος των λογαριασμών των δημοσίων υπολόγων. Στις γνωμοδοτικές αρμοδιότητες υπάγεται η έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί του απολογισμού και ισολογισμού του Κράτους, η ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι γνωμοδοτήσεις επί των συνταξιοδοτικών νομοσχεδίων.

Ο συνταγματικός νομοθέτης με την φράση που χρησιμοποιεί στη συνταγματική διάταξη του άρθρου 98 Σ «στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως», δεν απέκλεισε την υπαγωγή στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλων διαφορών, αρκεί αυτές να προσιδιάζουν στη φύση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να μην έχουν υπαχθεί ρητά με συνταγματικές διατάξεις στη δικαιοδοσία άλλων δικαστηρίων.

3.3. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ.

3.3.1. Ετήσια έκθεση οικονομικού έτους 2003

3.3.1.1. Παρατηρήσεις όσον αφορά την υλοποίηση δράσεων κοινοτικών προγραμμάτων

Το Κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο ρυθμίζεται από την απόφαση 818/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 1995 για την έγκριση της Τρίτης φάσης του προγράμματος «Νεολαία για την Ευρώπη». Το πρόγραμμα είναι 5ετούς διάρκειας και, συγκεκριμένα, από 1.1.1995 μέχρι 31.12.1999 και οι ειδικοί στόχοι του είναι οι ακόλουθοι:

- να ενταθούν οι ανταλλαγές νέων ηλικίας 15 έως 25 ετών που κατοικούν σε ένα ή σε περισσότερα κράτη μέλη,
- να υποστηριχθούν πρωτοβουλίες και καινοτόμα σχέδια κοινοτικού ενδιαφέροντος ή διεθνικού χαρακτήρα που καταρτίζουν νέοι για νέους και που τους επιτρέπουν να διαδραματίσουν ενεργό και αναγνωρισμένο ρόλο στην κοινωνία και να αναπτύξουν τις προσωπικές τους ικανότητες, τη δημιουργικότητα, το αίσθημα αλληλεγγύης και την αυτονομία τους,

- να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες ώστε οι συναντήσεις να έχουν υψηλή ποιότητα και να διασφαλιστεί η ποιότητα όλων των δράσεων που αναλαμβάνονται στα πλαίσια του προγράμματος,
- να υποστηριχθεί η κατάρτιση των διοργανωτών δραστηριοτήτων για νέους, προκειμένου να επωφελούνται οι νέοι από κοινές δράσεις ποιότητας, οι οποίες συνδέονται με τους γενικούς στόχους του προγράμματος,
- να ενταθεί η συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ αυτών και της Επιτροπής δια της ανταλλαγής εμπειριών, καθώς και της ανάληψης κοινών πρωτοβουλιών σε κοινοτικό επίπεδο και να υποστηριχθούν έτσι τα κράτη μέλη στην προσπάθειά τους να βελτιώσουν την ποιότητα των υπηρεσιών και των μέτρων υπέρ των νέων, ιδίως με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που αποβλέπουν στην πληροφόρηση των νέων για τους στόχους του προγράμματος, και
- να προωθηθούν οι ανταλλαγές με τους νέους των τρίτων χωρών με τις οποίες η Κοινότητα έχει συνάψει ιδίως συμφωνίες συνεργασίας.

Με βάση το ως άνω κοινοτικό νομοθετικό καθεστώς, η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς εκδίδει κάθε έτος απόφαση με την οποία εγκρίνεται η επιχορήγηση διαφόρων φορέων υλοποίησης μέσω της έκδοσης χρηματικού εντάλματος από το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας.

3.3.1.2. Προγράμματα Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς Νεολαία για την Ευρώπη

Παρατηρήθηκαν τα εξής:

Έλλειψη συνάφειας μεταξύ δικαιολογητικών δαπανών και στόχων του προγράμματος

Η εξακρίβωση του επιλέξιμου ή μη χαρακτήρα των δαπανών, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο στη δημοσιονομική διαχείριση των κοινοτικών πόρων, δεδομένου ότι το ύψος των δαπανών που δηλώνονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως επιλέξιμες είναι η βασική παράμετρος που καθορίζει το ποσό

της συμμετοχής του κοινοτικού προϋπολογισμού στην υλοποίηση των διαφόρων μέτρων. Κατά την έρευνα της επιλεξιμότητας των δαπανών προέκυψε ότι τα οικεία δικαιολογητικά δαπανών δεν τηρούνται κατά τρόπο που να προκύπτει ευθέως η σύνδεση των δαπανών αυτών προς τους σκοπούς του Προγράμματος. Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις δαπανών μισθοδοσίας προσωπικού δεν επισυνάπτονται βεβαιώσεις που να παρουσιάζουν σαφώς τα καθήκοντα των μελών του εν λόγω προσωπικού κατά τρόπο που να προκύπτει η σύνδεση της απασχόλησής τους προς τον εκάστοτε σκοπό του Προγράμματος.

Ακόμη, για τις δαπάνες που σχετίζονται με τα λειτουργικά έξοδα, δεν προκύπτει το πρόσφορο του υπολογισμού της ποσόστωσης επιβάρυνσης του Προγράμματος. Για παράδειγμα αναφέρεται περίπτωση προσώπου, που μέρος της μισθοδοσίας του οποίου χρεώνεται στο πρόγραμμα «αποστολή στην Σεβίλλη» που υλοποιήθηκε από το Πολυδύναμο Κέντρο Νεολαίας Δήμου Νεάπολης.

Επίσης, στο ίδιο πρόγραμμα, καταβλήθηκε από τον εν λόγω φορέα συνολικό ποσό 485.491 δρχ. στα πλαίσια του τίτλου «άλλα έξοδα» χωρίς να αποδεικνύεται η συνάφεια των ειδών που προμηθεύτηκαν και των σκοπών του προγράμματος. Επιπρόσθετα, από τον ίδιο φορέα καταβλήθηκε το ποσό των 220.000 δρχ. σε καθηγητή για παροχή συμβουλευτικών έργων στην αξιολόγηση του προγράμματος, χωρίς να αποδεικνύεται από κάποιο άλλο στοιχείο αφενός η πραγματοποίηση των έργων για τα οποία γίνεται λόγος και αφετέρου η συνάφειά τους με το πρόγραμμα.

Αοριστία και έλλειψη δικαιολόγησης των δαπανών παρατηρήθηκε στο φάκελο με τα δικαιολογητικά του προγράμματος «φιλοξενία» που υλοποιήθηκε από τον ίδιο φορέα.

Ενδεικτικά αναφέρεται το παράδειγμα του Συλλόγου Περιβαλλοντικής Αγωγής Μυτιλήνης, όπου καταβλήθηκαν με:

- την 6/15.11.99 απόδειξη ποσό 150.000 δρχ. για γραμματειακή υποστήριξη του προγράμματος,

- την 7/20.11.99 απόδειξη ποσό 150.000 δρχ. για την προετοιμασία του προγράμματος και
- την 8/20.11.99 απόδειξη ποσό 200.000 δρχ. για την αξιολόγηση του προγράμματος.

Χαρακτηριστική, επίσης, είναι η περίπτωση του προγράμματος «αποστολή», όπου στα πλαίσια των εξόδων για την αξιολόγηση του προγράμματος, καταβλήθηκε ποσό 66.760 δρχ. για έξοδα φωτοαντιγράφων. Επίσης, στην περίπτωση του προγράμματος «φιλοξενία στην Αλεξανδρούπολη» με φορέα υλοποίησης Πολιτιστικό Σύλλογο, δεν αποδεικνύεται η συνάφεια των αναφερομένων στο τιμολόγιο 373/4.8.99 ειδών (διαφημιστικές τσάντες) ποσού 177.000 δρχ. με τους σκοπούς του συγκεκριμένου προγράμματος.

Έλλειψη δικαιολόγησης του επιμερισμού δαπανών που χρεώνονται στα προγράμματα

Μεταξύ των δαπανών που δηλώνονται ως επιλέξιμες από τους διάφορους φορείς υλοποίησης είναι μέρος των λειτουργικών και λοιπών εξόδων, όπως για παράδειγμα του κόστους τηλεπικοινωνιακών εξόδων. Παρά το γεγονός ότι η φύση της δαπάνης θεωρείται επιλέξιμη, δεδομένου ότι το κόστος των τηλεπικοινωνιακών εξόδων των φορέων υλοποίησης θα ήταν μικρότερο χωρίς την εκτέλεση των οικείων προγραμμάτων (υπεραστικές συνδιαλέξεις, FAX κ.λπ.), ο έλεγχος έδειξε ότι δεν γίνεται δικαιολόγηση του επιμερισμού του κόστους με συνέπεια το ποσό που, τελικά, χρεώνεται στο πρόγραμμα να είναι εντελώς αυθαίρετο και υποκειμενικό.

Για παράδειγμα, αναφέρονται οι περιπτώσεις :

- των τιμολογίων Ο.Τ.Ε. και Δ.Ε.Η. του προγράμματος «αποστολή στη Μ. Βρετανία» της Δημοσυνεταιριστικής Εταιρίας ΕΒΡΟΣ, όπου χρεώνονται στο πρόγραμμα 20.300 δρχ. και 10.000 δρχ. που αντιστοιχούν σε ποσοστό 50% και 22% των συνολικών ποσών των τιμολογίων αντίστοιχα,
- του τιμολογίου Ο. Τ. Ε. του προγράμματος «αποστολή στη Γαλλία» του Ιδρύματος

Νεότητας Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών όπου χρεώνεται στο πρόγραμμα το ποσό των 30.000 δρχ. που αντιστοιχεί σε ποσοστό 20% του συνολικού ποσού του τιμολογίου,

- του τιμολογίου Ο.Τ.Ε. του προγράμματος «*αποστολή στην Πολωνία*» του Ιδρύματος Άγιος Πολύκαρπος – Άγιος Γεώργιος Πειραιά όπου χρεώνεται στο πρόγραμμα ποσό 45.000 δρχ.

Ημερομηνίες δικαιολογητικών πληρωμής διαφορετικές από εκείνες υλοποίησης των προγραμμάτων

Το πρόβλημα της μη δικαιολόγησης του επιμερισμού δαπανών επιτείνεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, από το γεγονός ότι η περίοδος υλοποίησης του προγράμματος είναι διαφορετική από εκείνη που αναφέρεται στα τιμολόγια στα οποία γίνεται ο ως άνω επιμερισμός. Ο έλεγχος διαπίστωσε ότι ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις η αρμόδια Υπηρεσία του Ε.Ι.Ν. απέρριψε τη χρέωση, ολόκληρου ή μέρους του συνολικού ποσού των οικείων τιμολογίων, στο κόστος υλοποίησης των προγραμμάτων, σε άλλες περιπτώσεις τα επίμαχα ποσά γίνονται αποδεκτά χωρίς καμία συμπληρωματική επεξήγηση. Ενδεικτικά αναφέρονται τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο τιμολόγια Ο.Τ.Ε. και Δ.Ε.Η. με περιόδους κατανάλωσης από 15/7/99 μέχρι 12/9/99 και από 12/8/99 μέχρι 31/10/99 αντίστοιχα, ενώ η περίοδος υλοποίησης του προγράμματος είναι από 15/11/99 μέχρι 21/11/99.

Χαρακτηριστική, επίσης, είναι η περίπτωση του τιμολογίου Ο.Τ.Ε. με περίοδο κατανάλωσης από 22/11/1999 μέχρι 16/1/2000 ενώ η περίοδος υλοποίησης του προγράμματος είναι από 15/1/2000 μέχρι 22/1/2000 (φορέας υλοποίησης Ίδρυμα Άγιος Πολύκαρπος – Άγιος Γεώργιος Πειραιά). Επίσης, στην περίπτωση του προγράμματος «*Φιλοξενία στην Αλεξανδρούπολη*» του Πολιτιστικού Συλλόγου Σπάρτακος Αλεξανδρούπολης, εκδόθηκε το δελτίο αποστολής 70/29.8.1999 ποσού 57.000 δρχ. για παροχή γεύματος, ενώ το πρόγραμμα υλοποιήθηκε την περίοδο από 31/8/1999 μέχρι 6/9/1999. Επίσης, στην περίπτωση του αυτού

φορέα υλοποίησης (Δημοσυνεταιριστική Εταιρία Έβρος), καταβλήθηκε το ποσό των 150.000 δρχ. για ενοικίαση βιντεοκάμερας, με το τιμολόγιο να φέρει ημερομηνία έκδοσης 30/11/1999.

Μη τήρηση των μεγεθών προϋπολογισμών

Σύμφωνα με θεμελιώδη αρχή της λογιστικής, προκειμένου μια δαπάνη να είναι νόμιμη πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά δύο προϋποθέσεις: αφενός να υπάρχει νομική διάταξη που να την προβλέπει και αφετέρου να υπάρχει εγγεγραμμένη πίστωση στο σχετικό προϋπολογισμό. Στις περιπτώσεις της υλοποίησης των προγραμμάτων φιλοξενίας και αποστολής, τα είδη των δαπανών που θεωρούνται επιλέξιμα για κοινοτική συγχρηματοδότηση και τα ποσά που μπορούν να διατεθούν προβλέπονται από τον προϋπολογισμό του προγράμματος που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος (παράρτημα) της σύμβασης που οριοθετεί το απαραίτητο νομικό πλαίσιο. Με βάση το σκεπτικό αυτό, η τήρηση των όρων της σύμβασης και, συνεπώς, του παραρτήματός της αποτελεί υποχρέωση τόσο από πλευράς φορέων υλοποίησης όσο και από πλευράς Ε.Ι.Ν. το οποίο, σε τελική ανάλυση, είναι αρμόδιο για την αποδοχή ή την απόρριψη των πραγματοποιηθεισών από τους φορείς δαπανών. Παρά ταύτα, ο έλεγχος έδειξε ότι σε διάφορες περιπτώσεις τα ποσά που αναγράφονται στους οικείους προϋπολογισμούς δεν έγιναν σεβαστά από τους φορείς υλοποίησης. Ενδεικτικά αναφέρεται το παράδειγμα φορέα υλοποίησης, όπου στα πλαίσια των «άλλων εξόδων» του προγράμματος «αποστολή» δαπανήθηκε συνολικά ποσό 237.600 δρχ. ενώ το αντίστοιχο κονδύλι που είχε αναγραφεί στον προϋπολογισμό ανέρχεται σε 100.000 δρχ. Και αν ακόμη ο έλεγχος αποδεχθεί ότι τα ποσά που αναγράφονται στους προϋπολογισμούς των διαφόρων προγραμμάτων είναι ενδεικτικά, η παραβίαση των ποσών αυτών, με τη δαπάνη μεγαλύτερων από τα προϋπολογισθέντα, αφαιρεί ουσιαστικό μέρος από την σημασία του προϋπολογισμού ως θεμελιώδους δημοσιονομικού «εργαλείου» και αντιτίθεται στους κανόνες της δημοσιονομικής πειθαρχίας.

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω παρατηρήσεις βασίζονται στον έλεγχο ενός τυχαίου (μη στατιστικού) δείγματος φακέλων, τα παραστατικά των πληρωμών των οποίων αντιπροσωπεύουν το 11,60% του συνόλου των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της υλοποίησης του συγκεκριμένου προγράμματος.

3.3.1.3. Γ.Γ.Ν.Γ. Ευρωπαϊκή εθελοντική υπηρεσία για νέους

Με βάση την 1686/98ΕΚ απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η Γ.Γ.Ν.Γ. σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέλαβε την υποστήριξη δράσεων νέων, με σκοπό την προώθηση του πνεύματος πρωτοβουλίας και δημιουργικότητας. Τα σχέδια αυτά υποστηρίζουν πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν νέοι ηλικίας 18-25 ετών και αφορούν την υλοποίηση δραστηριοτήτων για την απόκτηση εμπειρίας ενεργού πολίτη σε διάφορους τομείς όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, κ.λπ..

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Έλλειψη συνάφειας παραστατικών και προγράμματος

Η έλλειψη συνάφειας μεταξύ των δικαιολογητικών δαπανών και των στόχων του προγράμματος που παρατηρήθηκε στην υλοποίηση του προγράμματος «*Νεολαία για την Ευρώπη*», διαπιστώθηκε, επίσης, και στην υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Εθελοντικής Υπηρεσίας. Σκοπός της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας είναι να δημιουργήσει εκπαιδευτικά προγράμματα, προκειμένου να ενθαρρύνει παιδιά στην ευαισθητοποίηση θεμάτων που σχετίζονται με το περιβάλλον και την υγεία. Ο δειγματοληπτικός έλεγχος των φακέλων που αφορούν τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία έδειξε ότι, ειδικότερα όσον αφορά τα διοικητικά έξοδα, δεν υπάρχει κάποιο έγγραφο που να αποδεικνύει τη σχέση των αναγκών που καλύφθηκαν και των προαναφερθέντων στόχων, με συνέπεια να είναι αδύνατη η εξακρίβωση του επιλέξιμου ή μη χαρακτήρα των δαπανών.

Παράτυπες τροποποιήσεις διάρκειας συμβάσεων

Σε ορισμένες περιπτώσεις κρίθηκε απαραίτητη η παράταση του προγράμματος. Παρά το γεγονός, όμως, ότι κάθε τροποποίηση της διάρκειας της σύμβασης πραγματοποιείται μόνο ύστερα από έγκριση της εθνικής υπηρεσίας, στους οικείους φακέλους δεν υπήρχε τέτοιο παραστατικό. Για παράδειγμα, στο έργο 2316 - Children's Museum με αρχική περίοδο υλοποίησης 10/11/99 – 19/2/2001. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε τελικά από 10/1/2000 μέχρι 10/1/2001, χωρίς την απαιτούμενη έγκριση.

Ημερομηνίες δικαιολογητικών πληρωμής διαφορετικές από εκείνες της υλοποίησης των προγραμμάτων

Οι εν λόγω παρατηρήσεις βασίζονται στον έλεγχο ενός τυχαίου (μη στατιστικού) δείγματος φακέλων, τα παραστατικά πληρωμών των οποίων αντιπροσωπεύουν το 4,98% του συνολικού ποσού που διατέθηκε για την υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος.

3.3.1.4. Παρατηρήσεις – υποδείξεις όσον αφορά το επιχειρησιακό πρόγραμμα εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση.

Το ΕΠΕΑΕΚ αναφέρεται στην περίοδο από 1/1/1994 μέχρι 31/12/1999 και, σύμφωνα με το αρχικό χρηματοδοτικό σχέδιο, προβλέπει τη συγχρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης με 221 εκατ. ENM και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου με 1.164,7 εκατ. ENM. Η υλοποίηση των διαφόρων έργων γίνεται στα πλαίσια τεσσάρων υπό-προγραμμάτων που αφορούν :

- τη γενική και τεχνική εκπαίδευση,
 - την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση,
 - την τριτοβάθμια εκπαίδευση και
 - τον οργανωτικό και διοικητικό εκσυγχρονισμό – τεχνική βοήθεια.
- Συγκεκριμένα, στις 29 Ιουλίου 1994 εκδόθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η σχετική απόφαση κατ' επίκληση των διατάξεων των

Κοινοτικών Κανονισμών περί των Διαρθρωτικών Ταμείων και της από 29 Απριλίου 1994 αιτήσεως που υπέβαλε η Ελληνική Κυβέρνηση.

Συγκεκριμένα παρατηρείται:

Έλλειψη επαρκούς αιτιολογίας δαπανών

Το ΕΠΕΑΕΚ εγκρίθηκε με την απόφαση Ε(94) 1423/23.7.94 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, η υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος διέπεται από τις διατάξεις των Καν. ΕΟΚ 2082/93 (συντονιστικός κανονισμός των δράσεων που υλοποιούνται με συγχρηματοδότηση των Διαρθρωτικών Ταμείων), 2083/93 (κανονισμός που διέπει τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης) και 2084/93 (κανονισμός που διέπει τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου).

Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 & 1 του Καν (ΕΟΚ) 2082/93, οι εθνικές δαπάνες είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνδρομή από μέρους των Διαρθρωτικών Ταμείων όταν εντάσσονται στο εκτελούμενο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Αναγκαία προϋπόθεση για την έρευνα της κατά τα ανωτέρω επιλεξιμότητας μιας δαπάνης είναι όπως οι αρμόδιες εθνικές αρχές τηρούν τα αναγκαία εκείνα στοιχεία από τα οποία να προκύπτει κάθε φορά η σχέση της πραγματοποιούμενης δαπάνης προς τους συγκεκριμένους στόχους του υπό εκτέλεση προγράμματος.

Η εξακρίβωση του επιλέξιμου ή μη χαρακτήρα των δαπανών, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο στη δημοσιονομική διαχείριση των κοινοτικών πόρων, δεδομένου ότι το ύψος των δαπανών που δηλώνονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως επιλέξιμες είναι η βασική παράμετρος που καθορίζει το ποσό της συμμετοχής του κοινοτικού προϋπολογισμού στην υλοποίηση των διαφόρων μέτρων.

Κατά την έρευνα της επιλεξιμότητας των δαπανών προέκυψε ότι μέρος των δικαιολογητικών δαπανών δεν τηρείται κατά τρόπο που να προκύπτει

ευθέως η σύνδεση των δαπανών αυτών προς τους σκοπούς του Προγράμματος. Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις δαπανών μισθοδοσίας προσωπικού δεν επισυνάπτονται βεβαιώσεις που να παρουσιάζουν σαφώς τα καθήκοντα των μελών του εν λόγω προσωπικού κατά τρόπο που να προκύπτει η σύνδεση της απασχόλησής τους προς τον εκάστοτε σκοπό του Προγράμματος. Περαιτέρω, για τις δαπάνες που σχετίζονται με τα λειτουργικά έξοδα, δεν προκύπτει το πρόσφορο του υπολογισμού της ποσόστωσης επιβάρυνσης του Προγράμματος.

Η έλλειψη πραγματοποίησης μιας τεκμηριωμένης κοστολόγησης που να δικαιολογεί τη διάκριση των δαπανών σε επιλέξιμες και μη συνεπάγεται τον κίνδυνο ότι ένα σημαντικό μέρος των δηλωθεισών δαπανών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να είναι μη επιλέξιμο για επιχορήγηση από τις πιστώσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος..

Έλλειψη νομίμων δικαιολογητικών

Στα πλαίσια του προγράμματος κινητικότητας, ενέργεια (1, 3, δ), πραγματοποιήθηκε δαπάνη δρχ. 399.562 για εκπαιδευτική επίσκεψη εκπαιδευτικών του 1ου Γυμνασίου Κοζάνης στη Μεγάλη Βρετανία. Στο παραπάνω ποσό, συνολική δαπάνη δρχ. 118.500 αντιπροσωπεύει το κόστος αεροπορικών εισιτηρίων για τη μετάβαση στη Μεγάλη Βρετανία. Στα δικαιολογητικά, όμως, πληρωμών δεν συμπεριλαμβάνονται τα αεροπορικά εισιτήρια παρά μόνο υπεύθυνη δήλωση περί απώλειάς τους και βεβαίωση Πρακτορείου ότι η τιμή του εισιτηρίου για την διαδρομή Αθήνα – Λονδίνο – Αθήνα κοστίζει 118.500 δραχμές με τους φόρους. Η έλλειψη αυτή, παρουσιάστηκε και σε άλλες περιπτώσεις ταξιδιών και σύμφωνα, όμως, με τις διατάξεις του ν. 1599/1986 και τα Πρακτικά της Ολομελείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου 24/27.6.1979 καθώς και τις Πράξεις 237/88 και 98/97 του I και IV Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου αντίστοιχα προκειμένου να αναγνωρισθεί και εκκαθαριστεί η δαπάνη που στηρίζεται σε απολεσθέντα δικαιολογητικά, πρέπει να προηγηθεί ένορκη διοικητική εξέταση (Ε.Δ.Ε.).

Έλλειψη πληρότητας δικαιολογητικών των φακέλων

Όσον αφορά την Ελλάδα, η κατάρτιση του Κ.Π.Σ. για τις κοινοτικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στις ελληνικές περιφέρειες τις οποίες αφορά ο στόχος 1 (δηλαδή το σύνολο της ελληνικής επικράτειας), εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την απόφαση Ε(94) 1716/13.7.1994 (ΕΤΠΑ 94 08 09 001) και καλύπτει την περίοδο από 1/1/1994 μέχρι 31/12/1999.

Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης συνεπάγεται συγκεκριμένες δεσμεύσεις για το Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δεσμεύσεις αυτές αφορούν αφενός μεν την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και αφετέρου την εκτέλεση των διαφόρων κοινοτικών διατάξεων σύμφωνα με τους όρους που περιέχονται στο ίδιο το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Σύμφωνα με τις κοινοτικές οδηγίες και με την 5698/24.7.98 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Νέας Γενιάς (αντίστοιχη της 3133/1.4.97 για το προηγούμενο οικονομικό έτος), οι φορείς υλοποίησης των προγραμμάτων «ανταλλαγές και κινητικότητα των νέων» υποχρεούνται να υποβάλουν εντός μηνός από τη λήξη του προγράμματος τελική έκθεση πεπραγμένων, η οποία θα χρησιμοποιηθεί ως βάση για την αξιολόγηση των δράσεων των προγραμμάτων. Ο δειγματοληπτικός έλεγχος, όμως, έδειξε ότι αντίγραφα τέτοιων εκθέσεων δεν υπάρχουν στους φακέλους.

3.3.1.5. Παρατηρήσεις που αφορούν την υλοποίηση Εθνικών Δράσεων

Το έτος 1998 υπεγράφησαν συμβάσεις έργου με δικαιούχους διαφόρων ειδικοτήτων, για τις ανάγκες του Ιδρύματος χωρίς την τήρηση των διατάξεων των ΠΥΣ 211/93, 87/94, 236/94, 276/95, 258/96 και 53/1-8-97 σε συνδυασμό με το άρθρο 14 Ν. 2190/94 και το άρθρο 15 Ν. 1735/87, όπως τροποποιήθηκε από τη διάταξη του άρθρου 6 του Ν. 2527/1997.

Ενδεικτικά αναφέρεται:

Μη νόμιμα – ελλιπή δικαιολογητικά σε ταμ. χρηματικά εντάλματα πληρωμής με αιτιολογία πληρωμής την απόδοση λογαριασμού για πραγματοποιηθείσες δικαστικές δαπάνες πχ:

- δεν επισυνάπτονται τα αποκόμματα των ενσήμων ώστε να δικαιολογείται η πληρωμή τους, αφού, διαφορετικά καλύπτουν ασφαλιστικά τον δικηγόρο τον οποίο και θα έπρεπε να επιβαρύνουν.
- οι χειρόγραφες αποδείξεις του δικηγόρου δεν αποτελούν νόμιμο παραστατικό στοιχείο.
- Ταμ. εντ. πληρ. 44/27-4-99 ποσού δρχ. 110.300 με αιτιολογία πληρωμής απόδοση λογ/σμού για πραγματοποιηθείσες δικαστικές δαπάνες Ν.Υ.
- δεν υπάρχουν νόμιμες αποδείξεις πληρωμής για τη δακτυλογράφηση.
- οι χειρόγραφες αποδείξεις του δικηγόρου δεν αποτελούν νόμιμο παραστατικό στοιχείο.

Ελλιπή δικαιολογητικά

- Ταμ. ένταλμα πληρωμής 9/14-4-99 ποσού δρχ. 350.000, με αιτιολογία πληρωμής αμοιβή για την συμμετοχή του σε κριτική επιτροπή των Πανελληνίων Μαθητικών Αγώνων '98.

Δεν προκύπτει η ιδιότητα του δικαιούχου – ελλιπή δικαιολογητικά.

- Ταμ. ένταλμα πληρωμής 715/24-5-99 ποσού δρχ. 630.000, με αιτιολόγηση την οικονομική ενίσχυση φοιτητών για τους συλλόγους που εκπροσωπούν προκειμένου να ανταπεξέλθουν σε οικονομικές υποχρεώσεις.

Από τα επισυναπτόμενα δικαιολογητικά:

δεν προκύπτει ο σκοπός της εκπροσώπησης από τον δικαιούχο δικηγόρο για δαπάνες του Ιδρύματος.

Κινητά τηλέφωνα

Διαπιστώθηκαν αγορές και λογαριασμοί κινητής τηλεφωνίας χωρίς να δικαιολογούν ανάγκες λειτουργικές του Ιδρύματος. Ενδεικτικά αναφέρονται τα αριθ. 297/26-2-99, 47/28-4-99, 52/29-4-99 ταμ. εντάλματα πληρωμής.

Προμήθειες

- Με τα εντάλματα πληρωμής 51/15-7-1999 και το ταμειακό ένταλμα 339/15-7-99, με δικαιούχο εταιρεία πληρώθηκε από το Ε.Ι.Ν. το συνολικό ποσό των δραχμών **4.106.400** για βιντεοσκόπηση της διεξαγωγής των Πανελληνίων Μαθητικών Καλλιτεχνικών Αγώνων, κατά παράβαση των

διατάξεων περί προμηθειών του Ε.Ι.Ν. δεδομένου ότι λόγω του ύψους της δαπάνης θα έπρεπε να διενεργηθεί τακτικός διαγωνισμός.

- Με το ένταλμα πληρωμής 50/15-7-1999 με δικαιούχο την εταιρεία 3Π ΑΒΕΤΕ πληρώθηκε το ποσό των δραχμών **1.582.460** για την συντήρηση και υποστήριξη του μηχανογραφικού συστήματος του Ε.Ι.Ν. Όπως προκύπτει η σύμβαση δεν έχει υπογραφεί αρμοδίως από τον πρόεδρο του Δ.Σ. του Ε.Ι.Ν.

- Με το ένταλμα πληρωμής 69/10-2-1999, με δικαιούχο Μουσείο πληρώθηκε το ποσό των δραχμών **15.359.220** για αγορά βραβείων για τους Πανελλήνιους Μαθητικούς Αγώνες έτους 1998. Η προμήθεια αυτή έγινε με τη διαδικασία της απ' ευθείας ανάθεσης κατά παράβαση των διατάξεων περί προμηθειών του δημοσίου δεδομένου ότι λόγω του ύψους της δαπάνης θα έπρεπε να διενεργηθεί τακτικός διαγωνισμός.

Επιχορήγηση ΚΕΚ

Με το χρηματικό ένταλμα 364/22-7-1999 επιχορηγείται το ΚΕΚ με το ποσό των **20.000.000** δραχμών. Από το ποσό αυτό ποσό 2.000.000 δρχ. αφορά το πρόγραμμα «TEMPUS» και ποσό δραχμών 6.000.000 τους «Πανελλήνιους Μαθητικούς Αγώνες» χωρίς να προβλέπεται από κάποια διάταξη ότι το ΚΕΚ είναι φορέας υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων.

Δαπάνες μη επιίπτουσες στις αρμοδιότητες του Ε.Ι.Ν.

Από τον έλεγχο προέκυψε ότι οι κάτωθι δαπάνες πληρώθηκαν από το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας ενώ θα έπρεπε να βαρύνουν τους οικείους κωδικούς Αριθμούς Εξόδων της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς:

- Με το ένταλμα πληρωμής 53/19-7-1999 και με δικαιούχο Σωματείο, κατεβλήθη ποσό δραχμών **12.000.000** ως οικονομική ενίσχυση για το πρόγραμμα «Η πρόληψη της βίας στα παιδιά», του Εθνικού Παρατηρητηρίου, για τα δικαιώματα των παιδιών και των νέων. (Παραγωγή τηλεοπτικών spots και κινουμένων σχεδίων από το παραπάνω Σωματείο).

- Με το ένταλμα πληρωμής 119/26-2-1999 και με δικαιούχο Εστιατόριο καταβλήθηκε ποσό δραχμών **962.160** για έξοδα συνεδρίων, δεξιώσεων και

άλλων εκδηλώσεων στα πλαίσια της ίδρυσης, λειτουργίας και ανάπτυξης του Εθνικού Συμβουλίου Νεολαίας (Ε.ΣΥ.Ν.).

- Με το ένταλμα πληρωμής 97/19-2-1999 και με δικαιούχο γραφείο ταξιδίων καταβλήθηκε οικονομική ενίσχυση **1.000.000** δραχμών για λογαριασμό του Γαλλικού Συλλόγου «ATHENA» για την οργάνωση Σεμιναρίων Νέο-Ελληνικής Γλώσσας για Έλληνες και Γάλλους καθηγητές στην Αλόνησο.

- Με το ένταλμα πληρωμής 57/20-7-1999 καταβλήθηκε ως επιχορήγηση το ποσό των δραχμών **5.000.000** στον μη κερδοσκοπικό Οργανισμό με την επωνυμία «**Καλλιτεχνικός Οργανισμός – Καλλιτέχνες χωρίς Σύνορα**» για την στήριξη των εκδηλώσεων «**το τρένο του πολιτισμού και της ειρήνης**».

3.3.2. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2007

Κατά το οικονομικό έτος 2007, συντάχθηκαν από ειδικές ομάδες ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αποτελούμενες από δικαστές και υπαλλήλους του, οι ακόλουθες εκθέσεις ελέγχου κοινοτικών χρηματοδοτήσεων που διατέθηκαν στην Ελλάδα:

3.3.2.1. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας των λογαριασμών των ενταγμένων σε Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ΄ Κ.Π.Σ. και υλοποιουμένων από την Οργανισμός Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού Α.Ε. έργων. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν:

- αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων προμηθειών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (απευθείας ανάθεσης) αντί του ανοικτού διαγωνισμού,
- μη επιμερισμός της αμοιβής υπαλλήλου με σύμβαση έργου ανά έργο στο οποίο αυτός απασχολήθηκε,
- μη έκδοση φορολογικού στοιχείου είσπραξης αμοιβής από υπάλληλο με σύμβαση έργου, μολονότι δεν αποδεικνύεται η απαλλαγή του από την υποχρέωση έκδοσης τέτοιου στοιχείου,
- μη αιτιολογημένη επαύξηση της αμοιβής αναδόχου εκτέλεσης εργασιών,

- επιβάρυνση του προϋπολογισμού με δαπάνες εκτέλεσης εργασιών σε κτίριο το οποίο δεν προοριζόταν αποκλειστικά για τις ανάγκες υλοποίησης του οικείου έργου,
- καταβολή αμοιβής για την παροχή ανεξαρτήτων υπηρεσιών, χωρίς η σχετική σύμβαση να αναφέρει τα συγκεκριμένα παραδοτέο αντικείμενο και χωρίς στη σχετική πιστοποίηση να εξειδικεύονται οι παρασχεθείσες υπηρεσίες,
- μη αιτιολογημένη σημαντικής αξίας απόκλιση μεταξύ της συμφωνηθείσας και της καταβληθείσας αμοιβής για την εκτέλεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών,
- πληρωμές αμοιβής υπαλλήλου με σύμβαση εξηρημένης εργασίας, καθώς και εργοδοτικής ασφαλιστικής εισφοράς για απασχολούμενο με σύμβαση έργου υπάλληλο, μολονότι οι σχετικές συμβάσεις είχαν παραταθεί διαδοχικώς για χρονικό διάστημα πέραν του δωδεκαμήνου.

3.3.2.2. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας των λογαριασμών των ενταγμένων σε Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ΄ Κ.Π.Σ. και υλοποιούμενων από την Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Αθήνας Α.Ε. έργων.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν:

- μη υποβολή στο Ελεγκτικό Συνέδριο για έλεγχο νομιμότητας, πριν την υπογραφή τους, σημαντικής οικονομικής αξίας (2.900.000 ευρώ) δημοσίων συμβάσεων έργων,
- μη υποβολή έκθεσης ανάλυσης κόστους - οφέλους για επιμέρους έργο,
- πληρωμές συμπληρωματικών εργασιών επί τη βάση Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων Εργασιών (Α.Π.Ε.), που συντάχθηκαν εκπροθέσμως,
- πληρωμή εργασιών ως απροβλέπτων, που όμως δεν κατέστη δυνατό να εξακριβωθούν, ώστε να διαπιστωθεί ο απρόβλεπτος ή μη χαρακτήρας τους,
- πληρωμή ποσού για την ολοκλήρωση επιμέρους έργου, το οποίο όμως υπερβαίνει κατά το 1/3 το συνολικό συμβατικό τίμημα του έργου,

- πληρωμή εκτελεσθεισών εργασιών κατά το απολογιστικό σύστημα, οι οποίες όμως δεν αποδεικνύεται ότι εκτελέστηκαν απολογιστικώς,
- πληρωμές νέων εργασιών από ποσά προοριζόμενα για την κάλυψη απροβλέπτων και αναθεωρήσεων των συμβάσεων επιμέρους έργων.

Κατά το ίδιο έτος, συντάχθηκαν από τη 14η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελέγχου Κοινοτικών Κονδυλίων οι ακόλουθες εκθέσεις ελέγχου κοινοτικών χρηματοδοτήσεων που διατέθηκαν στην Ελλάδα:

3.3.2.3. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας των λογαριασμών του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση (ΕΠΕ.Α.Ε.Κ.)» του Β΄ Κ.Π.Σ., μέσω του ελέγχου του έργου «Εξοπλισμός της βιβλιοθήκης του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου», που είχε ενταχθεί στο πρόγραμμα.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων προμηθειών των ετών 1997, 1999 και 2000 με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης αντί του πρόχειρου ή ανοικτού, κατά περίπτωση, διαγωνισμού.

3.3.2.4. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας των λογαριασμών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Παντείου Πανεπιστημίου για το έτος 2000.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν:

- μη τήρηση θεωρημένων από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές βιβλίων εσόδων και εξόδων, όσον αφορά στις εμπορικές δραστηριότητες του Λογαριασμού,
- μη εκκαθάριση του ΦΠΑ, με συνέπεια τη μη εξόφληση των σχετικών υποχρεώσεών του,
- καταχώρηση επιπλέον πιστωτικών τόκων σε τραπεζικό του λογαριασμό,

- πληρωμή δαπανών για εκτός Πανεπιστημίου δραστηριότητες μελών ΔΕΠ χωρίς την έκδοση αντίστοιχων χρηματικών ενταλμάτων αλλά επί τη βάσει πρόχειρων καταστάσεων,
- μη καταχώρηση τόκων από καταθέσεις σε τραπεζικό του λογαριασμό για το έτος 2000 στα λογιστικά του βιβλία ή καταχώρησή τους στην επόμενη χρήση,
- μη προσδιορισμός των υπολοίπων των υποχρεώσεων και των απαιτήσεων του Λογαριασμού για τη χρήση του 1999, με συνέπεια τη μη σαφή εικόνα της οικονομικής του κατάστασης για τη χρήση του 2000,
- καθυστερήσεις στην είσπραξη επιταγών του Λογαριασμού εκ μέρους των δικαιούχων των σχετικών χρηματικών ποσών,
- αυξημένο υπόλοιπο τραπεζικών καταθέσεων του Λογαριασμού σε σύγκριση με το σχετικώς δηλωθέν,
- μη ύπαρξη διαδικασίας παρακολούθησης της τύχης των παγίων περιουσιακών στοιχείων που αγοράζονται από το Λογαριασμό για την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων και παραμένουν στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου και μετά την εκτέλεση των οικείων έργων,
- αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών είτε αναρμοδίως είτε χωρίς την τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών είτε με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, αντί του πρόχειρου διαγωνισμού, είτε χωρίς τη σύναψη σχετικής σύμβασης,
- πληρωμές προμηθειών και υπηρεσιών χωρίς την επισύναψη πρωτοκόλλου παραλαβής των οικείων ειδών ή χωρίς καταχώρησή τους στο Βιβλίο Διακίνησης Υλικού του Λογαριασμού,
- πληρωμές μετακινήσεων μεταπτυχιακών φοιτητών στο πλαίσιο εκτέλεσης ερευνητικού προγράμματος, οι οποίοι όμως δεν είχαν επιλεγεί με σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του οικείου Τμήματος του Πανεπιστημίου, ενώ δεν αποδεικνυόταν και η συμμετοχή τους στο συγκεκριμένο ερευνητικό πρόγραμμα,

- καταβολή αμοιβής σε επιστημονικό συνεργάτη για τη συμμετοχή του σε ερευνητικό έργο, χωρίς όμως να έχει καθοριστεί με ευκρίνεια η επιστημονική συμβολή του στο έργο και χωρίς να έχει προσκομιστεί βεβαίωση εκτέλεσης του έργου για το οποίο αυτός προσελήφθη,
- καταβολή αμοιβής σε υπάλληλο που απασχολήθηκε για ορισμένο χρόνο, χωρίς τη σύναψη σχετικής σύμβασης έργου και χωρίς προσκόμιση βεβαίωσης εκτέλεσης των εργασιών του, και
- πληρωμή υπηρεσιών, μολονότι σε ένα από τα τιμολόγια πληρωμής τους δεν αναφέρεται το είδος των παρασχεθεισών υπηρεσιών και η αμοιβή για καθεμιά από αυτές.

3.3.2.5. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας, κανονικότητας, χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και υλικής επαλήθευσης της εκτέλεσης των επιχειρησιακών προγραμμάτων «Ανταγωνιστικότητα» και «Κοινωνία της Πληροφορίας», μέσω του ελέγχου των ενταγμένων στα προγράμματα αυτά και υλοποιούμενων από την Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. Α.Ε. έργων «Εθνικό Παρατηρητήριο για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις», «Πληροφόρηση και δημοσιότητα του προγράμματος Ενθάρρυνση της Επιχειρηματικότητας Ομάδων Πληθυσμού 2004-2006» και «Δικτυωθείτε Β΄ Κύκλος».

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν:

- υποστελέχωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (Ε.Υ.Δ.) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας»,
- μη πλήρης τήρηση των κανόνων ένταξης των επιμέρους έργων στο Πρόγραμμα,
- μη ωριμότητα των τελικών δικαιούχων των επιμέρους έργων να τα υλοποιήσουν,
- παράτυπες και μη έγκαιρες καταχωρήσεις Μηνιαίων Δελτίων Δήλωσης Δαπανών (Μ.Δ.Δ.Δ.) του έργου, καθώς και των τριμηνιαίων δελτίων

παρακολούθησης εκτέλεσης υποέργων που έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα, στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) του Προγράμματος,

- υποστελέχωση της υπηρεσίας υλοποίησης του έργου «Εθνικό Παρατηρητήριο για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις»,
- ενδεχόμενη παραβίαση της περί προσωπικών δεδομένων νομοθεσίας εξαιτίας της καταχώρησης τέτοιας φύσης δεδομένων στη βάση δεδομένων του υποέργου «Σύμβουλος υποστήριξης της δράσης του εθνικού παρατηρητηρίου» του ως άνω έργου,
- χαμηλή απορροφητικότητα στις χρηματοδοτήσεις του έργου «Πληροφόρηση και δημοσιότητα του προγράμματος Ενθάρρυνση της Επιχειρηματικότητας Ομάδων Πληθυσμού 2004-2006», εξαιτίας της μη υλοποίησης αρκετών πράξεών του,
- μη συμψηφισμός προκαταβολής με τον αναλογούντα σ' αυτή τόκο, στα πλαίσια υλοποίησης του τελευταίου έργου, και
- μη υποβολή ορισμένων Μ.Δ.Δ.Δ. του έργου.

3.3.2.6. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας, κανονικότητας, χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και υλικής επαλήθευσης της εκτέλεσης των ενταγμένων στο «Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής» του Γ' Κ.Π.Σ. και υλοποιουμένων από την Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς (Ο.Λ.Π.) Α.Ε. έργων. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν:

- αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων έργων με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (απευθείας ανάθεσης), αντί του ανοικτού διαγωνισμού,
- μη υποβολή στο Ελεγκτικό Συνέδριο για έλεγχο νομιμότητας, πριν την υπογραφή τους, σημαντικής οικονομικής αξίας (2.900.000 ευρώ) δημοσίων συμβάσεων έργων,
- μη νόμιμη σύναψη συμπληρωματικών δημοσίων συμβάσεων έργων,
- περιπτώσεις μη υποβολής Τριμηνιαίων Δελτίων Εκτέλεσης Φυσικού Αντικειμένου των έργων,

- ασάφειες της Σ.Α.Ε. χρηματοδότησης των οικείων έργων τόσο ως προς τα χρηματοδοτούμενα έργα όσα και ως προς το ύψος των σχετικών χρηματικών ποσών,
- υπέρβαση προϋπολογισμού, απουσία Α.Π.Ε., απουσία αιτιολογικής έκθεσης Α.Π.Ε. και σύνταξη δύο όμοιων διαφορετικής όμως χρονολογίας πρωτοκόλλων παραλαβής εργασιών, σε σχέση με επιμέρους έργα,
- ασυμφωνία μεταξύ του ποσού που αναφέρεται στις αποφάσεις ένταξης ορισμένων έργων στο Πρόγραμμα και του ποσού που καταχωρήθηκε σχετικώς στο Ο.Π.Σ. του Προγράμματος, και
- πληρωμές νέων εργασιών από ποσά προοριζόμενα για την κάλυψη απροβλέπτων και αναθεωρήσεων των συμβάσεων επιμέρους έργων.

3.3.3. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού έτους 2008

Κατά το οικονομικό έτος 2008, συντάχθηκαν από ειδικές ομάδες ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αποτελούμενες από δικαστές και υπαλλήλους του, οι ακόλουθες εκθέσεις ελέγχου κοινοτικών χρηματοδοτήσεων που διατέθηκαν στην Ελλάδα:

3.3.3.1. Έκθεση ελέγχου νομιμότητας και κανονικότητας των λογαριασμών της εταιρείας Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε. (Ε.Κ.Α.Ε.), ως Εθνικής Μονάδας Συντονισμού (Ε.Μ.Σ.) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διά βίου μάθηση – Leonardo da Vinci (LDV)» για το έτος 2007. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν:

- συνάψεις συμβάσεων έργου με φυσικά πρόσωπα, χωρίς προηγούμενη έκδοση σχετικών εγκριτικών αποφάσεων από τα αρμόδια όργανα,
- καταβολές αμοιβών στα πλαίσια συμβάσεων έργου με φυσικά πρόσωπα, οι οποίες είχαν παραταθεί χρονικά, είχαν όμως αντικείμενο ίδιο με μέρος του αντικειμένου των αντίστοιχων αρχικών συμβάσεων, και
- καταβολές αμοιβών στα πλαίσια συμβάσεων έργου που αφορούν στη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος με χρέωση του τροφοδότη

λογαριασμού της Ε.Κ.Α.Ε. και όχι του τραπεζικού λογαριασμού της Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος.

3.3.3.2. Έκθεση ελέγχου αξιοπιστίας, νομιμότητας και κανονικότητας των λογαριασμών, καθώς και των εποπτικών και ελεγκτικών συστημάτων εισπράξεων και πληρωμών, του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), ως Εθνικής Μονάδας Συντονισμού (Ε.Μ.Σ.) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διά βίου μάθηση - Leonardo da Vinci (LDV)» για το έτος 2007.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν:

- ότι σε εφαρμογή σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης (Κ.Υ.Α.), το Ίδρυμα ανέλαβε, ως Ε.Μ.Σ. του Προγράμματος, την υλοποίηση όλων των δραστηριοτήτων του Εγκάρσιου Προγράμματος και του Προγράμματος Jean Monnet, παρότι η σχετική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προέβλεπε την εκ μέρους του υλοποίηση ορισμένων μόνο δράσεων του Εγκάρσιου Προγράμματος, καμίας δε δράσης του Προγράμματος Jean Monnet,
- μη ενεργοποίηση ως Ε.Μ.Σ. του Προγράμματος του Οργανισμού «ΣΟΛΩΝ», παρά τη σχετική νομοθετική πρόβλεψη,
- έλλειψη νομοθετικής εξουσιοδότησης για την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ.), με την οποία ανατέθηκε στο Ι.Κ.Υ. η διαχείριση όλων των δράσεων του Προγράμματος από 1.1.2008 και μέχρι την ενεργοποίηση του Οργανισμού «ΣΟΛΩΝ»,
- έλλειψη του απαιτούμενου για την υλοποίηση του Προγράμματος προσωπικού,
- μη έγκριση και καθορισμός συγκεκριμένων διαδικασιών για τα οικονομικής φύσης θέματα του Προγράμματος,
- μη σύναψη, μεταξύ του Ιδρύματος και της Επιτροπής, των συμβάσεων υλοποίησης των τομεακών προγραμμάτων του Προγράμματος,

- μη κατάρτιση σχεδίου ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων του Προγράμματος,
- μη κατάρτιση σχεδίου ανάκτησης (επόμενης μέρας) των δεδομένων του Προγράμματος, σε περίπτωση απώλειάς τους, λόγω ανωτέρας βίας (πυρκαγιάς, σεισμού κλπ.)
- μη αναφορά των κατόχων των οικείων θέσεων προσωπικού στο σχέδιο οργανογράμματος του Ιδρύματος, ως Ε.Μ.Σ.,
- ακαταλληλότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων του Ιδρύματος ως Ε.Μ.Σ.,
- μη έκδοση, σε συνεργασία με την Επιτροπή, του «εγγράφου-γέφυρας», βάσει του οποίου θα γινόταν η ομαλή μετάβαση από τα προηγούμενα σχετικά Προγράμματα στο υλοποιούμενο Πρόγραμμα,
- σύναψη της μεταξύ του Ι.Κ.Υ., ως Ε.Μ.Σ., και της Επιτροπής οικονομικής συμφωνίας για την κατά το έτος 2007 υλοποίηση του Προγράμματος μόλις στο μέσον του οικονομικού αυτού έτους,
- έλλειψη ρευστότητας, λόγω καθυστερημένης καταβολής από την Εθνική του Αρχή του ποσού που αφορά στην Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος, με συνέπεια τη διενέργεια σχετικών πληρωμών με χρέωση των πιστώσεων προηγούμενων σχετικών Προγραμμάτων ή τραπεζικών λογαριασμών του Ι.Κ.Υ.,
- υποχρησιμοποίηση των πιστώσεων της Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος,
- μεταφορές κονδυλίων μεταξύ των λογαριασμών των επιμέρους προγραμμάτων του Προγράμματος,
- χρησιμοποίηση των πιστώσεων της Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος για το έτος 2007 για τη χρηματοδότηση της Τεχνικής Βοήθειας του επόμενου έτους (2008).

3.3.3.3. Καταχώρηση Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) έργου «Κ.Α.Π.Ε. – Β΄ Προκήρυξη – Οικονομικά κίνητρα για την πραγματοποίηση ιδιωτικών ενεργειακών επενδύσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) για

ανεξάρτητη ηλεκτροπαραγωγή από αιολικά πάρκα σε όλες τις περιφέρειες της χώρας με μη διασυνδεδεμένο σύστημα για εγκαταστάσεις ισχύος μεγαλύτερης των 5 MW». Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν:

- προβλήματα στη διαδικασία εγκατάστασης και λειτουργίας των αιολικών πάρκων, οφειλόμενα στις χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης αδειών, σε περιβαλλοντικά και χωροταξικά προβλήματα, στην έλλειψη κοινωνικής συναίνεσης, στην έλλειψη υποδομών, όπως δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, στην έλλειψη τυποποιημένων προδιαγραφών, σε λανθασμένες εκτιμήσεις του διαθέσιμου αιολικού δυναμικού και σε δικαστικές διαδικασίες, με ασάφειες και δυσερμηνείες των σχετικών διατάξεων,
- μη επάρκεια του διετούς χρόνου ισχύος των αδειών εγκατάστασης αιολικών πάρκων, δεδομένου ότι η διαδικασία προμήθειας του απαραίτητου εξοπλισμού (ανεμογεννητριών) υπερβαίνει συνήθως τα δύο έτη,
- χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης των παρατάσεων των αδειών εγκατάστασης,
- μη γνωστοποίηση στα ελεγκτικά όργανα της απόφασης του Δ.Σ. του Κ.Α.Π.Ε. περί έναρξης λειτουργίας του Θεματικού – Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (Θ-Ε.Φ.Δ.) του έργου
- μη λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) του συμβατού με το Ο.Π.Σ. έργου του Προγράμματος, παρά τη σχετική νομοθετική πρόβλεψη,
- σύναψη σύμβασης μεταξύ του Κ.Α.Π.Ε., ως Ε.Φ.Δ. του έργου, και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας (Ε.Τ.Ε.) για το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού για την εξυπηρέτηση του έργου, η οποία δεν περιέχει τους όρους που οι σχετικές διατάξεις προβλέπουν,
- η εγκύκλιος του Ειδικού Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης (ΥΠ.ΑΝ.) για την Ανταγωνιστικότητα, με την οποία θεσπίζεται ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του Προγράμματος, εκδόθηκε μετά τη

σύναψη της σύμβασης μεταξύ του ΥΠ.ΑΝ. και του Κ.Α.Π.Ε., με την οποία ορίστηκε το τελευταίο ως Ε.Φ.Δ. του ελεγχόμενου έργου,

- μη καταχώρηση ή παράτυπη καταχώρηση στο Ο.Π.Σ. του Προγράμματος των μηνιαίων δελτίων δήλωσης δαπανών (Μ.Δ.Δ.Δ.) και των τριμηνιαίων δελτίων παρακολούθησης εκτέλεσης (Τ.Δ.Π.Ε.) ορισμένων υποέργων,
- μη τήρηση αρχείου φωτοαντιγράφων των παραστατικών, επί τη βάση των οποίων έχουν συνταχθεί τα Μ.Δ.Δ.Δ. και Τ.Δ.Π.Ε. του έργου, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (Ε.Υ.Δ.) του Προγράμματος,
- αδυναμία ακριβούς επιμερισμού και υπολογισμού των λειτουργικών δαπανών του έργου, και ειδικότερα των δαπανών πληρωμής διοικητικού προσωπικού, λόγω μη πρόβλεψης στον κανονισμό του Κ.Α.Π.Ε. διαδικασίας επιμερισμού των διοικητικών του εξόδων ανά υλοποιούμενο απ' αυτό πρόγραμμα ,
- μη αιτιολόγηση των γνωμοδοτήσεων και των αποφάσεων του ΥΠ.ΑΝ. περί μείωσης του προϋπολογισμού του έργου,
- καθ' υπέρβαση της σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που αφορούν τις ενεργειακές επενδύσεις και τη διαδικασία επιλογής των τελικών δικαιούχων του έργου,
- μη νόμιμη αξιολόγηση των προτάσεων για υλοποίηση υποέργων από τους ίδιους αξιολογητές τόσο από τεχνικοοικονομική άποψη όσο και από άποψη βιωσιμότητας,
- μη νόμιμη επιλογή των αξιολογητών με κλήρωση και όχι με τυχαία κατανομή από το μηχανογραφικό σύστημα αξιολόγησης,
- εκπρόθεσμη αξιολόγηση ορισμένων προτάσεων,
- μη νόμιμη αναζήτηση συμπληρωματικών στοιχείων από τους αξιολογητές κατά το πρώτο στάδιο αξιολόγησης των προτάσεων, με συνέπεια την καθυστέρηση της σχετικής διαδικασίας,
- ελαττωματική λειτουργία του λογισμικού καταχώρησης των στοιχείων των εντύπων αξιολόγησης,

- μη τεκμηρίωση της πιστοληπτικής ικανότητας στις εκθέσεις αξιολόγησης ορισμένων προτάσεων,
- μη αιτιολόγηση ορισμένων εκθέσεων αξιολόγησης, με συνέπεια την ένταξη στο Πρόγραμμα προτάσεων υποέργων τελικών δικαιούχων, οι οποίοι δεν εκπλήρωναν τα κριτήρια ένταξης, εκπρόθεσμη ή παράτυπη υποβολή από τους αντίστοιχους τελικούς δικαιούχους των εκθέσεων προόδου ορισμένων υποέργων,
- μη διενέργεια τακτικών ελέγχων από το Κ.Α.Π.Ε., ως Ε.Φ.Δ. του έργου, στο υλικό και οικονομικό αντικείμενο των υποέργων αλλά αναλόγως της προόδου ή μετά την ολοκλήρωσή τους,
- ελλείψεις στα τιμολόγια που αντιστοιχούν στις εκτελεσθείσες από τους τελικούς δικαιούχους εργασίες,
- μη πιστοποίηση, μη επιμέτρηση και μη έκδοση πρωτοκόλλων παραλαβής των εργασιών των τελικών δικαιούχων για ορισμένα υποέργα,
- αντιφατικές κρίσεις ως προς την επιλεξιμότητα των ίδιων ακριβώς δαπανών στις διαδοχικές τακτικές εκθέσεις προόδου των ίδιων υποέργων,
- καθυστερημένη σύναψη και εκπρόθεσμη έγκριση της σύμβασης μεταξύ του ΚΑΠΕ, ως Ε.Φ.Δ. του έργου, και του αντίστοιχου τελικού δικαιούχου για την υλοποίηση συγκεκριμένου υποέργου,
- μη διενέργεια προσωρινής παραλαβής, ενεργειακής επιθεώρησης και οριστικής παραλαβής συγκεκριμένου υποέργου, και
- μη έγκαιρη ανάληψη των πρωτοβουλιών που προβλέπει η σχετική απόφαση της Επιτροπής, στις περιπτώσεις των υποέργων, των οποίων η άδεια εγκατάστασης έχει ανασταλεί δικαστικώς.

3.3.4. Ετήσια Έκθεση Οικονομικού Έτους 2009

Κατά το οικονομικό έτος 2009 υποβλήθηκαν εκθέσεις επιτόπιων ελέγχων που διενήργησαν υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, υπό την εποπτεία και το συντονισμό δικαστικών λειτουργιών.

Ειδικότερα οι εκθέσεις αφορούσαν :

3.3.4.1. Στον οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο του **Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.)**, σε ότι αφορά στο έργο του, ως Εθνική Μονάδα Συντονισμού (ΕΜΣ), έτους 2007 και ειδικότερα:

A. Στις δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του κοινοτικού προγράμματος Δια Βίου Μάθησης (2007 – 2013), και συγκεκριμένα στις δράσεις:

α) Erasmus (περιλαμβανομένης της κινητικότητας των φοιτητών στο εξωτερικό για σπουδές, κατάρτιση ή περιόδους άσκησης), β) Comenius, γ) Grundtvig, δ) Εγκάρσιο Πρόγραμμα και ε) Jean Monnet,

B. Στην υλοποίηση των σχεδίων που είχαν εγκριθεί εντός του Προγράμματος ΣΩΚΡΑΤΗΣ II και είχαν ανανεωθεί στο πλαίσιο του νέου προγράμματος.

Ως γενική διαπίστωση της ομάδας αναφέρεται ότι το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου χρήζει βελτιώσεων, προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση των όρων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Οι ειδικότερες παρατηρήσεις αφορούσαν: σε ελλείψεις του νομικού πλαισίου των δράσεων που διαχειρίζεται η Εθνική Μονάδα Συντονισμού,

- σε πλημμέλειες στη λειτουργία της διαχείρισης,
- στην τήρηση της διαδικασίας, του αρχείου των δαπανών και των φακέλων αιτήσεων,
- στην πραγματοποίηση δαπανών κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Π.Δ. 394/1996,
- στη δυσχέρεια ελέγχου της απόδοσης των κρατήσεων και των φόρων,
- σε παραβάσεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων,
- στην μη ορθή τήρηση των παραστατικών στοιχείων δαπανών,
- στη δυσχέρεια ελέγχου του ύψους των αμοιβών των αξιολογητών,
- στην ανυπαρξία ποσοτικού στόχου, ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων κ.α.

3.3.4.2. Στον οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο της εταιρείας «**Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε. (ΕΚΑΕ)**», σε ότι αφορά στο έργο της, ως Εθνική Μονάδα Συντονισμού (ΕΜΣ), για τη διαχείριση του κοινοτικού προγράμματος «Δια βίου Μάθηση – Leonardo da Vinci (LdV)» για το έτος 2007. Ειδικότερα, ελέγχθηκε η νομιμότητα και η κανονικότητα του τομεακού προγράμματος LdV – LIP έτους 2007, καθώς και των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο έτος 2007 για τη συνέχιση και το κλείσιμο των σχεδίων (πilotικών και κινητικότητας) του προγράμματος LdV II και παρακολουθήθηκαν τα έσοδα του τομεακού προγράμματος LdV του ίδιου έτους.

Ως γενική διαπίστωση αναφέρεται ότι το πρόγραμμα υλοποιήθηκε με αρκετά προβλήματα, η ευθύνη για τα οποία διαμοιράζεται, με διαφορετικό συντελεστή στάθμισης, μεταξύ όλων των συμμετεχόντων (Υπουργείου Παιδείας, Εθνικής Μονάδας Συντονισμού Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

Οι ειδικότερες παρατηρήσεις αφορούσαν:

- στη μη εφαρμογή ορισμένων όρων της σύμβασης με τη Ευρωπαϊκή Επιτροπή και όρων του Οδηγού του προγράμματος,
- στην ανάγκη ορθής λογιστικοποίησης των τόκων των τραπεζικών λογαριασμών και των φόρων αυτών,
- στην έλλειψη συγκεκριμένης διαδικασίας που να καθορίζει τις ώρες απασχόλησης στο πρόγραμμα,
- στη σύναψη συμβάσεων, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 2527/1997,
- στη μη νόμιμη πραγματοποίηση πληρωμών σε βάρος πίστωσης της τεχνικής βοήθειας του έτους 2005 για δαπάνες που αφορούσαν το έτος 2007,
- σε πλημμέλειες στη λειτουργία της διαχείρισης και ειδικότερα στην ανυπαρξία τμήματος εσωτερικού ελέγχου,
- στη μη υλοποίηση πακέτων εργασίας,

- στη διαπίστωση μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές και αποπληρωμές των σχεδίων,
- στην ανεπάρκεια κριτηρίων για την επιλογή των αξιολογητών,
- στη σύμπτωση των ιδιοτήτων μέλους γνωμοδοτικής επιτροπής και μέλους Δ.Σ.,
- σε προβλήματα του συστήματος «Information Technology» και του συστήματος ασφάλειας,
- στη μη απόκτηση ISO από την εταιρεία κ.α.

3.3.5. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Από τη μελέτη των εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου οικονομικών ετών 2003-2011 διεξήχθησαν οι εξής γενικές παρατηρήσεις ως προς τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των στόχων των επιλέξιμων έργων των Διαρθρωτικών Ταμείων:

- Μη τήρηση των διατάξεων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.
- Μη ύπαρξη ολοκληρωμένης μελέτης κατασκευής έργου ή υλοποίησης στόχου.
- Μη τήρηση χρονοδιαγραμμάτων εργασιών
- Παρωχημένα και ανακριβή δεδομένα.
- Δαπάνες μη προβλεπόμενες στο επενδυτικό σχέδιο.
- Δαπάνες μη τεκμηριωμένες με νόμιμα παραστατικά.
- Λανθασμένη κατανομή χρηματοδότησης.
- Μη υλοποίηση συμβατικού φυσικού αντικείμενου, αδυναμία συσχέτισης δαπανών με το φυσικό αντικείμενο ή αντικείμενο διαφορετικό από το αρχικά εγκεκριμένο.
- Παράλειψη διενέργειας απαιτούμενων ελέγχων ή εφαρμογή ακατάλληλων ελεγκτικών διαδικασιών ή μη ορθή και καθυστερημένη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων.

- Υπερβάσεις των προϋπολογισθέντων ποσών από τους φορείς υλοποίησης.
- Πραγματοποίηση έργων χωρίς συνάφεια με τους σκοπούς των αντίστοιχων προγραμμάτων.
- Αδικαιολόγητος επιμερισμός κόστους (αυθαίρετες και υποκειμενικές χρεώσεις λογαριασμών).
- Παράνομες συμβάσεις δημοσίων έργων και προμηθειών.
- Παράτυπες τροποποιήσεις διάρκειας συμβάσεων έργων.
- Έλλειψη πληρότητας δικαιολογητικών φακέλων.
- Παράταση προγραμμάτων χωρίς την απαιτούμενη έγκριση από τους αρμόδιους φορείς.
- Δεν υφίσταται αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων των προγραμμάτων.

3.3.6. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΚΑΠ).

Αξίζει να παρακολουθήσουμε την πορεία της εφαρμογής της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα και να αποκαλύψουμε μέσα από τις ετήσιες εκθέσεις του Ε.Ε.Σ., εκείνα τα στοιχεία που μας φέρνουν μεταξύ των πρώτων στην κλίμακα της διαφθοράς στον τομέα της γεωργίας. Ή με άλλα λόγια πώς οι αγρότες μας και κυρίως το εμπλεκόμενο σύστημα χάθηκαν σε δαιδαλώδεις γραφειοκρατικές διαδικασίες και επιδίωξαν τον εύκολο και γρήγορο πλουτισμό

Στην Ελλάδα, αρμόδιος για τις πληρωμές και τον έλεγχο των γεωργικών δαπανών στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ είναι ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., που αποτελεί ΝΠΔΔ υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ο οργανισμός αυτός αντικατέστησε την ΓΕΔΙΔΑΓΕΠ που παλαιότερα στο Υπουργείο Γεωργίας ασκούσε το ίδιο έργο, ήταν δηλαδή η Υπηρεσία μέσω της οποίας καταβάλλονταν οι κοινοτικές ενισχύσεις από το 1981 έως και τα μέσα του 2001. Ο

Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. έχει συσταθεί με το Ν.2637/1998, ενώ με το Νόμο 3508/2006μ ανέλαβε επιπλέον τη διαχείριση των πιστώσεων του ΕΓΤΑΑ.

Συγκεκριμένα ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. είναι υπεύθυνος για: την αναγνώριση και εκκαθάριση των δαπανών που βαρύνουν τον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων, την έγκριση της πληρωμής τους και την κατάρτιση του σχετικού προϋπολογισμού, τη διενέργεια παντός είδους για τη νομιμότητα των πληρωμών, την κίνηση των προβλεπόμενων διαδικασιών για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, την επιβολή κυρώσεων, την ενημέρωση του Υπουργείου και της Επιτροπής για τις πληρωμές και τη συνεργασία με εκπροσώπους της τελευταίας για τη διεξαγωγή ελέγχων, τη δήλωση στα ανωτέρω Ταμεία του ύψους της κοινοτικής συμμετοχής για την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, καθώς και την άσκηση αρμοδιοτήτων που περιγράφονται σε άλλα νομοθετήματα. Τέλος, γνωστοποιεί στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου τις περιπτώσεις απάτης και παρατυπίας προκειμένου να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή.

3.3.6.1. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2003

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Πρακτικά των 18ης/12-6-2002 και 3ης/5-2-2003 Γεν. Συν. Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της εκδοθείσας Φ. Γ8/16086/2002 απόφασής της, διενεργήθηκε δειγματοληπτικός κατασταλτικός έλεγχος επί των δαπανών του Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π οικονομικού έτους 2001 και 2002 επί των παρακάτω δραστηριοτήτων:

Για το Οικονομικό έτος 2001:

- α)** Ενίσχυση στην παραγωγή ελαιολάδου,
- β)** Βελτίωση της ποιότητας ελαιολάδου,
- γ)** Ελαιοκομικό μητρώο,
- δ)** Επιστροφή στην εξαγωγή μεταποιημένων οπωροκηπευτικών,
- ε)** Στρεμματική ενίσχυση ελαιούχων σπόρων.

Για το Οικονομικό έτος 2002:

- α) Ενίσχυση στην παραγωγή Βάμβακος,
- β) Εφοδιασμοί νήσων Αιγαίου Πελάγους,
- γ) Επιστροφή στην εξαγωγή στον αμπελοοινικό τομέα,
- δ) Δωρεάν διανομή φρούτων,
- ε) Στρεμματική ενίσχυση στην παραγωγή ελαιούχων σπόρων,
- στ) Συμπληρωματική ενίσχυση στην παραγωγή σκληρού σίτου,
- ζ) Πρόωρη συνταξιοδότηση αγροτών,
- η) Εξισωτική αποζημίωση.

Έχουμε τις εξής ειδικές παρατηρήσεις:

Κατά τον έλεγχο των εντολών πληρωμής που αφορούσαν εφοδιασμούς νήσων Αιγαίου Πελάγους διαπιστώθηκαν τα εξής:

Στις εντολές πληρωμής 9110, 9111, 8750, 8751, 2752, 2753, 8329, 8331, 2599, 2606, 5878, 5879, 13720 και 13721 ποσού 1.597,74 – 177,53 – 3.122,12 – 346,90 – 3.666,81 – 407,42 – 12.142,76 – 1.349,20 – 2.474,49 – 274,94 – 2.927,66 – 325,29 – 160,55 και 17,84 ευρώ αντίστοιχα, Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κυκλάδων, Δωδεκανήσου και Ευβοίας, επισυνάπτονταν αντί των πρωτότυπων τιμολογίων, φωτοαντίγραφα αυτών κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 3 παρ.2, 2 παρ. 3 και 11 παρ. 1 του Π.Δ/ 186/1992 «Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων» (Σχ., η 63/1999 Πράξη IV τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου).

Στις εντολές πληρωμής 11155, 11157, 696, 700, 693, 694, 714, 715, 672 και 673 ποσού 7.849,87 – 872,50 – 890,79 – 98,98 – 2.251,21 – 250,13 – 3.165,72 – 351,74 – 362,21 και 40,24 ευρώ αντίστοιχα, Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λήμνου και Λέσβου, τα πιστοποιητικά ενίσχυσης ήταν συνημμένα σε φωτοαντίγραφα ανεπικύρωτα (Κ. Υ. Α. 443790/93, όπως τροποποιήθηκε με την 160613/97 όμοια, Φ.Ε.Κ. 421 Β').

3.3.6.2. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2004

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Πρακτικά της 2^{ης}/21-1-2004 Γεν. Συν. Ολομ. του Ελεγκτικού Συνεδρίου διενεργήθηκε δειγματοληπτικός κατασταλτικός έλεγχος επί των δαπανών του Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π. οικονομικού έτους 2003 στις παρακάτω δραστηριότητες:

- Ενίσχυση στην παραγωγή ελαιολάδου
- Βελτίωση της ποιότητας ελαιολάδου
- Ενίσχυση στην παραγωγή καπνού
- Πριμοδότηση στο αιγοπρόβειο κρέας
- Πριμοδότηση στο βόειο κρέας
- Επιστροφή στην εξαγωγή ρυζιού
- Ενίσχυση στην μελισσοκομία
- Επιστροφή στην εξαγωγή νωπών οπωροκηπευτικών
- Εξισωτική αποζημίωση
- Δάσωση
- Περιβάλλον

Έχουμε τις εξής ειδικές παρατηρήσεις :

1. Κατά τον έλεγχο των εντολών πληρωμής που αφορούσαν παραγωγή ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ακύρωσε την εντολή πληρωμής 2840 ποσού 1.654,95 € και έδωσε εντολή στην ΑΤΕ για επιστροφή του ποσού ως αχρεωστήτως καταβληθέν μολονότι η ΑΤΕ είχε ήδη εξοφλήσει την εντολή.

- Στις εντολές πληρωμής 14881, 15181, 14891, 15498 και 15500 ποσών 41.728,35 26.957,64 2.417,45 38.821,62 και 65.453,92 € αντιστοίχως, του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., που αφορούσαν τελικές πληρωμές ως αμοιβές συνεταιριστικών οργανώσεων παρελθόντων ετών (ελαιοκομικές περίοδοι 1998-1999, 1999-2000, 2000-2001, 2001-2002), επισυνάπτονταν πίνακες πληρωμής, οι οποίοι ήταν ανυπόγραφοι, χωρίς καμία ένδειξη υπηρεσίας

προέλευσης και λοιπών βασικών στοιχείων ταυτότητας διοικητικού εγγράφου.

- Κατά τον έλεγχο των εντολών πληρωμής που αφορούσαν επιστροφή στην εξαγωγή νωπών οπωροκηπευτικών παρουσιάστηκαν παραλείψεις συμπλήρωσης στοιχείων ή και παντελής παράλειψη υποβολής τους αν και ήταν διαθέσιμα καθώς και πλημμέλειες ή ασυμφωνίες στις αναγραφόμενες ποσότητες στην αίτηση του εξαγωγέα και σε αυτές της κατάστασης πληρωμής.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις :

- Στις εντολές πληρωμής 46, 5581, 5840, 13274, 14176, 14604, 14756, 14817, 15025, 15421, 15424, 16478, 17045 και 17184/2003, του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., παρατηρήθηκε ότι στις επισυναπτόμενες, κατ' απαίτηση του αρ. 2 παρ. 1 εδ. δ' της ΚΥΑ 181074/98, ΦΕΚ 1147 Β', υπεύθυνες δηλώσεις των δικαιούχων, δεν αναγράφονταν οι αριθμοί των διασαφήσεων με τις οποίες έγιναν οι εξαγωγές. Το στοιχείο αυτό ήταν σημαντικό ως στοιχείο προσδιορισμού της εξαγωγής και κατ' επέκταση της δαπάνης.

- Στα δικαιολογητικά της εντολής πληρωμής 10906/03 του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., παρατηρήθηκαν πλημμέλειες και ασυμφωνίες στις ποσότητες που αναγράφονταν στην αίτηση του εξαγωγέα και των ποσοτήτων που αναγράφονταν στην κατάσταση πληρωμής.

- Στις εντολές πληρωμής 12079, 12174, 14203, 14231, 14737, 15346, 15506 κλπ του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. που αφορούσαν εξισωτική αποζημίωση παρατηρήθηκε παράλειψη υποβολής δικαιολογητικών ή/και υποβολή ανεπαρκών στοιχείων.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις των εντολών πληρωμής που εκδόθηκαν εξαιτίας αποδοχής των ασκηθεισών ενστάσεων, οπότε και διαπιστώθηκαν:

- Ελλείψεις βεβαιωτικών εγγράφων διενέργειας διοικητικού ελέγχου στους φακέλους Ρεθύμνης, Λευκάδας, Έβρου, Σερρών και Πειραιά,

- μη βεβαίωση και θεώρηση στοιχείων αίτησης από τον αρμόδιο ελεγκτή γεωπόνο (Πειραιά),

- παράλειψη υπογραφής από τα μέλη της 3μελούς επιτροπής αρμόδιας για τον έλεγχο του περιεχομένου της αίτησης για εξισωτική αποζημίωση (Λευκάδα),

Εκτός από τις παραπάνω ελλείψεις οι υπηρεσίες του Ε.Σ.Σ. παρατήρησαν και τα εξής :

- Στα έγγραφα με τίτλο, **Λίστα Ελέγχου** (Check - List), που συμπληρώθηκε από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., στην παράγραφο των διαπιστώσεων αναφερόταν μόνο η εκπρόθεσμη υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στη Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης. Δε γινόταν καμία αναφορά για την εμπρόθεσμη ή μη υποβολή ομοίων αιτήσεων, στους οικείους Δήμους. Η παραπάνω υποχρέωση των δικαιούχων συνιστούσε βασική προϋπόθεση για λήψη της εξισωτικής αποζημίωσης (ΚΑΝ. 2419/2001 άρθρο 13).

- Τα υποδείγματα των εκθέσεων που συνέταζαν οι γεωπόνοι ελεγκτές ορισμένων Δ/νσεων Αγροτικής Ανάπτυξης και τα οποία συνόδευαν τις εντολές πληρωμής δυσχέραιναν τη διενέργεια του ελέγχου, αφού : α) η συμπλήρωσή τους έγινε μόνο με αριθμητικά δεδομένα χωρίς σχόλια και παρατηρήσεις που να δικαιολογούν την εφαρμογή του προγράμματος της εξισωτικής αποζημίωσης, β) παρατηρήθηκε ασυμφωνία μεταξύ των εμφανιζόμενων αριθμητικών στοιχείων στις εκθέσεις και εκείνων στις καταστάσεις πληρωμής με συνέπεια να μην απεικονίζεται ο πραγματικός αριθμός των αιτήσεων των αγροτών που είχαν δικαίωμα στην εξισωτική αποζημίωση. Για την ορθή απεικόνιση των παραπάνω στοιχείων επισημάνθηκε ότι εφεξής στα σχετικά παραστατικά πρέπει να παρατίθενται αναλυτικά ο συνολικός αριθμός των αιτήσεων των ενδιαφερόμενων αγροτών, ο αριθμός των απορριφθεισών αιτήσεων των αγροτών αυτών και ο αριθμός των αιτήσεων των πράγματι δικαιουμένων της εξισωτικής αποζημίωσης αγροτών. γ) Δεν παρατέθηκαν σε ορισμένες εκθέσεις η ημερομηνία σύνταξής τους , καθώς και τα στοιχεία του γεωπόνου ελεγκτή

που τις συνέταξε (ενδεικτικά σημειώθηκε η 4430/03 εντολή πληρωμής του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.).

Από τον έλεγχο δείγματος φακέλων που περιείχαν δικαιολογητικά που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της **εξισωτικής αποζημίωσης** και τα οποία τηρούνταν στα αρχεία των Δ/σεων Αγροτικής Ανάπτυξης (Ρεθύμνης, Λευκάδας, Σερρών, Έβρου, Καστοριάς, Πειραιά) διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Δεν επισυνάπτονταν στα δικαιολογητικά των φακέλων των Νομαρχιακών Διαμερισμάτων Ρεθύμνης, Λευκάδας, Έβρου, Σερρών και Πειραιώς, βεβαιωτικά έγγραφα διενέργειας διοικητικού ελέγχου (Αποφ. Υπ. Γεωργίας 293946/6708/4.10.02)

- Σύμφωνα με το από 7.11.2002 συνταχθέν φύλλο διοικητικού ελέγχου προγράμματος εξισωτικής αποζημίωσης, έτους 2002, με δικαιούχο τον Σ Λ του Θ της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Καστοριάς, ο παραγωγός αυτός δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις ένταξης στο παραπάνω πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ισχύουσες Εθνικές και Κοινοτικές διατάξεις και δεν είχε δικαίωμα στην εξισωτική αποζημίωση. Επομένως, κακώς είχε συμπεριληφθεί το όνομά του στην σχετική απόφαση του Δ/τη Αγροτικής Ανάπτυξης.

- Τα στοιχεία που αναγράφονταν στην από 20.5.2002 αίτηση του δικαιούχου Θ Π του Θ (Νομαρχία Πειραιά) δεν είχαν βεβαιωθεί και θεωρηθεί από τον αρμόδιο ελεγκτή γεωπόνο.

- Η υποβληθείσα αίτηση εξισωτικής αποζημίωσης του δικαιούχου Κ Ρ του Δ της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Λευκάδας, υπογραφόταν από ένα μόνο μέλος της τριμελούς επιτροπής, αρμοδίας για τον έλεγχο του περιεχομένου της. (αποφ. Υπ. Γεωργίας 293946/6708/4.10.2002).

Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών της επιστροφής στην εξαγωγή ρυζιού σε τρίτες χώρες διαπιστώθηκαν διάφορες τυπικές ή πρόδηλες παραλείψεις κατά τη σύνταξη των εγγράφων δικαιολογητικών που στήριζαν τις σχετικές δαπάνες.

Ενδεικτικά:

- Στην εντολή πληρωμής 15942/2003, του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ο αριθμός των εξαγομένων δεμάτων που αναγραφόταν στα δικαιολογητικά (κατάσταση πληρωμής, βεβαίωση τελωνείου διασάφηση εξαγωγής) ήταν 2407 και ήταν διαφορετικός από αυτόν που αναγραφόταν στο Πρακτικό Φυσικού Ελέγχου (2315).
- Στις εντολές πληρωμής 10628 και 10805/03 του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. διαπιστώθηκε ότι δεν συνέπιπτε ο κωδικός αριθμός των εμπορευμάτων που αναγραφόταν στις διασαφήσεις εξαγωγής με εκείνον που αναφερόταν στις βεβαιώσεις του τελωνείου.
- Στην επισυναπτόμενη στη 9220/03 εντολή πληρωμής, του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. αίτηση του δικαιούχου εξαγωγέα δεν δηλωνόταν η αιτουμένη ποσότητα του εξαγόμενου προϊόντος καθώς και το ποσό της ενίσχυσης.
- Στα δικαιολογητικά της εντολής πληρωμής 15853/03 του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. διαπιστώθηκε ότι, δεν συνέπιπτε η ημερομηνία εξόδου του προϊόντος που ήταν καταχωρημένη στη διασάφηση εξαγωγής με εκείνη που αναγραφόταν στη βεβαίωση του τελωνείου.

3.3.6.3. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2005

Πεδίο και έκταση ελέγχου

Ο έλεγχος αφορούσε τις εισπράξεις και πληρωμές που διενεργήθηκαν το οικονομικό έτος 2004 (16.13.2003 έως 15.13.2004) από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ως αρμόδιο Οργανισμό Πληρωμών.

Συγκεκριμένα εκδόθηκαν :

- α) 2.047 Γραμμάτια Είσπραξης ποσού € **6.487.908.396,58**
- β) 19.040 Εντολές Πληρωμής, συνολικού ποσού € **6.462.614.709,70**

Ο έλεγχος που διενεργήθηκε ήταν διαχειριστικός δηλαδή απέβλεπε αφενός στην εξακρίβωση της ακρίβειας των λογαριασμών και αφετέρου στη διαπίστωση ότι οι πληρωμές έγιναν με νόμιμο και κανονικό τρόπο. Κατ' επίκληση του άρθρου 17 παρ. 4 του ΠΔ 774/1980, ζητήθηκε η διενέργεια

δειγματοληπτικού ελέγχου, η άσκηση του οποίου εγκρίθηκε με τα Πρακτικά των 4^{ης} και 5^{ης} της 10/3/2005 και 8^{ης} της 6/4/2005 Γενικών Συνεδριάσεων της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η επιλογή του δείγματος έγινε με τη στατιστική μέθοδο της τυχαίας δειγματοληψίας

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (Καθεστώς ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς).

Μη υποβολή αποδεικτικών πίστωσης

Από τα στοιχεία των φακέλων των εντολών πληρωμής δεν υπήρχε δυνατότητα διαπίστωσης ότι όλοι οι παραγωγοί έχουν πληρωθεί και ότι η πληρωμή έγινε εγκαίρως (αρ. 6 Καν 226). Γι αυτό η υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. ζήτησε να παρασχεθεί κάθε αποδεικτικό στοιχείο ή σχετική διαβεβαίωση. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. υπέβαλε με καθυστέρηση δύο μηνών αποδεικτικά εξόφλησης για δύο μόνο εντολές πληρωμής επί ελεγχθέντος δείγματος 1000 εντολών . Από αυτές η μία δεν είχε εξοφληθεί στο σύνολό της, δηλ. δεν είχαν πιστωθεί οι τραπεζικοί λογαριασμοί όλων των παραγωγών για τους οποίους είχε εκδοθεί, αν και είχε παρέλθει ένα έτος από την έκδοσή της.

Η παρακολούθηση της εξοφλήσεως των παραγωγών ήταν γενικότερη αδυναμία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και δεν αφορούσε μόνο το καθεστώς του ελαιολάδου.

Διάθεση ποσού χρηματοδότησης βάσει υπουργικής απόφασης για διαφορετικό χρονικό διάστημα από το ορισθέν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 9 εδ. α και β του Καν 136/66, 1 και 2 υπό στοιχείο α και 3 παρ. 2 εδ. 1 του Καν. 528/99 και του Καν. 2136/2002, συγκεκριμένες ενέργειες, που αποσκοπούν στη βελτίωση της ελαιοπαραγωγής, χρηματοδοτούνται με συγκεκριμένα ποσά για συγκεκριμένο χρονικό κύκλο. Ωστόσο από τον έλεγχο προέκυψε ότι το ποσό των **7.416.900 ευρώ** που όρισε η Επιτροπή με τον Καν. 2136/02 να διατεθεί για τον κύκλο παραγωγής από 1ης Μαΐου 2003 έως 30 Απριλίου

2004 διατέθηκε βάσει της 106590/18.6.2004 Υπ. Γεωργίας για το δωδεκάμηνο από 1.5.2004 μέχρι 30.4.2005. Το ίδιο πρόβλημα παρατηρήθηκε και για το κύκλο 2002-2003, 2003-2004 (υπό εξέταση) και 2004-2005. Το θέμα είναι γνωστό στην Επιτροπή και αντιμετωπίζεται πλέον από τα δύο μέρη (Ελλάδα- Επιτροπή) σε επίπεδο διμερών συναντήσεων για την επίλυσή του. (Καν. 1663)

Είσπραξη αχρεωστήτως καταβληθέντων

Παρατηρήθηκε ότι ένας μεγάλος αριθμός εντολών αναφερόταν σε περιπτώσεις παραγωγών στους οποίους είχαν καταβληθεί ποσά αχρεωστήτως καταβληθέντων. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. απάντησε με το 4439/18.1.2005 έγγραφό του ότι στις περιπτώσεις αυτές ακολουθείται η προβλεπόμενη διαδικασία του ν. 2520/97 χωρίς να απαντήσει αν η διαδικασία αυτή είχε ήδη ξεκινήσει για την συγκεκριμένη δραστηριότητα ή επρόκειτο για μελλοντική ενέργεια. Από περαιτέρω έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. δεν είχε προβεί σε καμία ενέργεια αναζήτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων. Γι αυτό η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. συνέταξε Φύλλα Μεταβολών και Ελλείψεων προκειμένου να επιστραφούν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα.

Οι ειδικότερες παρατηρήσεις που αφορούν το θέμα των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών είναι οι ίδιες ακριβώς που αναπτύσσονται στην έκθεση του επόμενου έτους, υποδηλώνοντας την αξιοσημείωτη βραδύτητα και τη δυστοκία επί του συγκεκριμένου θέματος.

Λάθη στη μεταφορά ποσών

Παρατηρήθηκαν λάθη κατά τη μεταφορά ποσών από τις αναλυτικές στις συγκεντρωτικές καταστάσεις καθώς και αναγραφή διαφορετικών ποσών που έχουν εκκαθαριστεί ολογράφως και αριθμητικώς .

ΕΞΙΣΩΤΙΚΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

Καταχώρηση ποσών σε λάθος κωδικούς

Στις εντολές πληρωμής 18548 και 18550 επιβαρύνεται με ποσά ο κωδικός εξόδου 5521 που αφορά «επιδοτήσεις και γενικά μέτρα που

χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων» με δαπάνες κοινοτικής και εθνικής συμμετοχής για εξισωτική αποζημίωση αντί των κωδικών 5323 και 5324 «Δαπάνες ΕΓΤΠΕ - Εγγυήσεις (συνοδευτικά μέτρα) και Εθνική συμμετοχή για δαπάνες συνοδευτικών μέτρων» αντιστοίχως, δεδομένου ότι η εξισωτική αποζημίωση σύμφωνα με τους Καν 1257/99 και 445/2002 ανήκει στα συνοδευτικά μέτρα.

Λανθασμένη χρέωση λογαριασμών

Στις εντολές πληρωμής 18550 ποσού € **5.829.640,31** και 17152 ποσού € **5.460,28** που αφορούν εθνική συμμετοχή εξισωτικής αποζημίωσης χρεώνεται ο τηρούμενος στην ΑΤΕ λογαριασμός 44056 αντί του ορθού 4404. Διορθώθηκε μετά τη παρατήρησή του Ε.Ε.Σ..

-Μη υποβολή στοιχείων εξόφλησης των εντολών

Από τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν Εντολές Πληρωμής που εκδόθηκαν κατόπιν αποδοχής ενστάσεων των δικαιούχων δεν προέκυπτε ότι είχαν πιστωθεί οι οικείοι λογαριασμοί.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΕΞΑΓΩΓΗ ΡΥΖΙΟΥ ΣΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών της ανωτέρω δραστηριότητας διαπιστώθηκαν διάφορες τυπικές ή πρόδηλες παραλείψεις κατά τη σύνταξη των εγγράφων δικαιολογητικών που στηρίζουν τις σχετικές δαπάνες.

Ενδεικτικώς αναφέρεται:

- Στα δικαιολογητικά της εντολής πληρωμής 9758/04 το Δελτίο Χημικής Ανάλυσης που αφορά την 1264/03 διασάφηση εξαγωγής αναφέρει ότι το ποσοστό θραυσμένων κόκκων είναι της τάξεως του 7,5% χωρίς να έχει γίνει μείωση της επιστροφής κατά 2% (Καν 1361/76). Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. δέχτηκε ότι εκ παραδρομής δεν μείωσε το ποσοστό της επιστροφής

- Στην εντολή πληρωμής 15629/04 ο αριθμός του μεταφορικού μέσου που αναγραφόταν στις επισυναπτόμενες βεβαιώσεις του τελωνείου, διέφερε από εκείνον που δηλωνόταν στη διασάφηση εξαγωγής. Εξάλλου η εκ των υστέρων συμπλήρωση των στοιχείων αυτών στις οικείες βεβαιώσεις, χωρίς

την υπογραφή και σφραγίδα του υπηρεσιακού οργάνου που τη συμπλήρωσε, δημιουργεί αμφιβολίες ως προς τη γνησιότητα των στοιχείων (ΠΔ. 471/1975, ΦΕΚ 148/Α). Έγινε σύσταση αποφυγής παρομοίων ενεργειών.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΜΕΛΙΟΥ ΕΤΟΥΣ 2004

- Σε όλες τις εντολές πληρωμής που ελέγχθηκαν και αφορούσαν το ανωτέρω θέμα, το ποσό που αναγνωριζόταν και εκκαθαριζόταν σε βάρος του FEOGA (ποσοστό 50%) βάρυνε τον ΚΑ εξόδου 5323 του ΕΛΕΓΕΠ με την ονομασία «Δαπάνες ΕΓΤΠΕ-εγγυήσεις» (συνοδευτικά μέτρα) και όχι όπως θα έπρεπε τον ΚΑ εξόδου 5521 με τη ονομασία «επιδότησεις και γενικά μέτρα που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων», σύμφωνα με την 555/273221/2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών-Εσωτερικών Διοίκησης και Αποκέντρωσης- Γεωργίας (Κεφάλαιο ΓΕΝΙΚΑ παρ 3) και τον Προϋπολογισμό του ΕΛΕΓΕΠ του οικονομικού έτους 2004, με αποτέλεσμα να παραβιάζεται η αρχή της ειδικότητας των πιστώσεων.

- Στις περισσότερες εντολές πληρωμής που αφορούσαν προσλήψεις προσωπικού (επόπτες) Μελισσοκομικών Κέντρων με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου (ενδεικτικά αναφέρονται οι 8299 και 8300/2004) δεν αναφέρονταν κατά τρόπο αναλυτικό οι αποδοχές (βασικός μισθός, επιδόματα χρόνου υπηρεσίας, γάμου τέκνων, ανθυγιεινής εργασίας κλπ), όπως απαιτεί η 273303/14.1.2003 απόφαση του Υπ. Γεωργίας. Η αναλυτική αναγραφή ήταν απαραίτητη για λόγους ελέγχου και γι' αυτό το Ε.Ε.Σ. ζήτησε να υποβληθούν τα σχετικά δικαιολογητικά το συντομότερο. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. δεν τα έχει υποβάλει μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας έκθεσης.

- Στις εντολές πληρωμής που αφορούσαν τη λειτουργία των Μελισσοκομικών Κέντρων, οι σχετικές συμβάσεις μεταξύ των δικαιούχων φορέων, του Γεν. Δ/ντή Ζωϊκής Παραγωγής του Υπ. Γεωργίας και του Γεν. Δ/ντή του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. δεν έφεραν ημερομηνίες υπογραφής των με

αποτέλεσμα να είναι αδύνατο να ελεγχθεί ο όρος της 273303/2003 απόφασης του Υπ. Γεωργίας: δηλαδή εάν οι πληρωμές των επιχορηγήσεων διενεργήθηκαν μετά την υπογραφή των συγκεκριμένων συμβάσεων. Έγινε σύσταση από το Ε.Ε.Σ. για αποφυγή παρομοίων παραλείψεων στο μέλλον.

- Στα δικαιολογητικά όλων των εντολών πληρωμής που αφορούσαν μετακινήσεις υπαλλήλων των Κέντρων Μελισσοκομίας και της ΟΣΜΕ με ΙΧ αυτοκίνητα, για εκτέλεση υπηρεσιών στο εσωτερικό, καταβάλλονταν έξοδα χιλιομετρικών αποζημιώσεων, χωρίς να προκύπτει από τα επισυναπτόμενα στις εντολές παραστατικά η ακρίβεια των χιλιομετρικών αυτών αποστάσεων. Έγινε σύσταση για υποβολή πλήρων δικαιολογητικών στο μέλλον.

Επενδυτές αθετήσαντες τις δεσμεύσεις τους έναντι των κανονισμών 2080/92 και 1257/99.

Από το δείγμα των προς έλεγχο εντολών πληρωμής που αφορούσαν καταβολές ενισχύσεων για το Πρόγραμμα της Δάσωσης Γεωργικών Εκτάσεων, οικ. Έτους 2004 διαπιστώθηκε ότι όπως προέκυπτε από τα συμπληρωματικά στοιχεία που ζήτησε η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. και ειδικότερα τις τριμηνιαίες εκθέσεις που αφορούσαν δευτεροβάθμιους ελέγχους σχετικά με την πορεία των καλλιεργειών διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν επενδυτές που είχαν αθετήσει τους όρους δέσμευσης και είχαν εγκαταλείψει τις φυτείες τους. Ειδικότερα από την έκθεση ελέγχου του Δασάρχη Τρίπολης προέκυπτε ότι η επένδυση του Γ.Τ επενδυτή δεν υλοποιήθηκε, αφού, όπως αναφερόταν στην εν λόγω έκθεση, η φυτεία «παρουσίαζε εικόνα εγκατάλειψης στο σύνολο της, δηλ. για το σύνολο των 57.34 στρεμμάτων». Η αξία επένδυσης ανερχόταν στα 31.312,82 ευρώ. Το ίδιο Δασαρχείο γνωστοποίησε εν συνεχεία ότι υπήρχαν άλλοι ένδεκα επενδυτές με συνολικό ύψος καταβληθείσας επένδυσης συνολικής αξίας σε ευρώ 146.490,23 ποσό το οποίο, παρά τις εισηγητικές εκθέσεις του Δασαρχείου, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης η/και του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. δεν είχαν προχωρήσει σε επιβολή κυρώσεων ή

αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων. Η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. παρακολουθεί το θέμα και έχει ζητήσει στοιχεία προκειμένου να προβεί σε αναζήτηση των ποσών. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. απάντησε στο Ε.Ε.Σ. μερικώς μόνο, μετά από δύο μήνες.

Το Ε.Ε.Σ. θεώρησε ότι το ίδιο πρόβλημα θα υπάρχει και σε άλλα Δασαρχεία της χώρας και έστειλε έγγραφα ζητώντας να ενημερωθεί για το συγκεκριμένο ζήτημα.

Η ίδια ακριβώς παρατήρηση υπάρχει και στην έκθεση του Ε.Ε.Σ. οικονομικού έτους 2006.

Μη υποβολή πρωτότυπων δικαιολογητικών πληρωμής

Στις εντολές που αφορούσαν πληρωμή οικονομικών ενισχύσεων για έξοδα δάσωσης και συντήρησης φυτειών δεν επισυνάπτονταν πρωτότυπα αποδεικτικά στοιχεία για τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες δηλ. εξοφλημένα τιμολόγια, κατά παράβαση γενικών και ειδικών διατάξεων (π.δ.186/92 ΦΕΚ 84Α και ειδικής ΚΥΑ 90159/372/27.1.2003 α. 2 Κεφ. Β και Γ περ. 2 και αρθ. 7 περ.3).

Πλημμελής συμπλήρωση εγγράφων

Κατά τον έλεγχο των παραστατικών των εντολών πληρωμής της ανωτέρω δραστηριότητας διαπιστώθηκαν πολλά τυπικά ή πρόδηλα σφάλματα κατά τη σύνταξη των εγγραφών που στήριζαν τις σχετικές δαπάνες, όπως π.χ. ασυμφωνία ποσών μεταξύ αναλυτικών και συγκεντρωτικών καταστάσεων, διαφορετικό το ολογράφως από το αριθμητικώς αναγραφόμενο ποσό, κλπ.

3.3.6.4. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2006

Πεδίο και έκταση ελέγχου

Ο έλεγχος αφορούσε τις εισπράξεις και πληρωμές που διενεργήθηκαν για το οικονομικό έτος 2005 (16.10.2005 έως 15.10.2005) από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ως αρμόδιο Οργανισμό Πληρωμών.

Συγκεκριμένα εκδόθηκαν:

α) 2.263 Γραμμάτια Είσπραξης, συνολικού ποσού ευρώ **6.368.784.850,39**

β) 19.905 Εντολές Πληρωμής, συνολικού ποσού ευρώ **6.291.743.996,63**

Ο έλεγχος των γραμματίων εισπραξης ήταν καθολικός ενώ των εντολών πληρωμής δειγματοληπτικός, σύμφωνα με τα Πρακτικά της 12ης /3.5.2006 Γενικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του Ε.Ε.Σ., ο δε συνολικός αριθμός του ελεγκτικού δείγματος ήταν 3.574 εντολές. Τέλος σύμφωνα με τα Πρακτικά της 3ης/5.2.2003 Γενικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του Ε.Ε.Σ., διενεργήθηκε έλεγχος της ακριβούς καταχώρησης στις οικείες μηνιαίες καταστάσεις των τίτλων εισπραξης και πληρωμής.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

Καθεστώς πριμοδότησης βόειου κρέατος

Εκπρόθεσμη καταβολή άμεσων ενισχύσεων

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε η εκπρόθεσμη καταβολή των άμεσων ενισχύσεων κατά παράβαση του άρθρου 22 του καν. 1254/99 και του άρθρου 10 της 226282/3.4.2004 Κ.Υ.Α. σε ποσοστό μεγαλύτερο του 4% εκείνων που χορηγήθηκαν εμπρόθεσμα. Όπως απάντησε ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. στο Ε.Ε.Σ. οι πληρωμές αυτές γίνονται σύμφωνα με την 725/01 Γνωμοδότηση της Ολομέλειας του ΝΣΚ, με βάση την οποία ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. «νομιμοποιεί» κάθε παράβαση εθνικής και κοινοτικής διάταξης όχι μόνο στη συγκεκριμένη δραστηριότητα αλλά και σε άλλες περιπτώσεις. Η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. επανήλθε με σχετικό έγγραφό της ζητώντας να ενημερωθεί για το ύψος των πληρωμών που έχουν διενεργηθεί με βάση την εν λόγω γνωμοδότηση. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. απάντησε ότι οι εκπρόθεσμες πληρωμές περιόδου εμπορίας 2003 ανήλθαν στο ύψος των **3.154.537,31 ευρώ**, έχει διεξαχθεί διμερής συνάντηση με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και θα υποβληθεί αίτηση στο Όργανο Συμβιβασμού, ενώ για την περίοδο εμπορίας 2004 το ποσό ανέρχεται σε **1.206.057,31 ευρώ** και

αναμένεται η διεξαγωγή διμερούς συνάντησης με τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

Η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. έθεσε το θέμα υπόψη του Δ' Κλιμακίου λόγω της σοβαρότητάς του.

Εξόφληση παραγωγών σε χρήση άλλη από εκείνη που αντιστοιχεί στην περίοδο εμπορίας για την οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις.

Το ύψος αυτού του είδους των πληρωμών είναι της τάξεως των 2.760.000 ευρώ για τις πληρωμές που έγιναν το έτος 2005 και των 3.280.000 ευρώ περίπου για τις πληρωμές που έγιναν το έτος 2004. Η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. ζήτησε το λόγο της εκπρόθεσμης εξόφλησης, ο οποίος, σύμφωνα με το σχετικό απαντητικό έγγραφο του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., είναι αφενός η ύπαρξη λαθών στα στοιχεία των παραγωγών όπως αυτά δίνονται στην ΑΤΕ και αφετέρου η δικαίωση ενστάσεων παραγωγών ή η ύπαρξη λαθών στην Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων. Η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. ανταπάντησε, παρατηρώντας ότι για τον πρώτο και τρίτο λόγο οι επικαλούμενες διοικητικές δυσκολίες αντιμετωπίζονται με το περιθώριο του 4% που ορίζεται στο άρθρο 4 παρ. 2 του Καν 296/96 και δεν δικαιολογούν παρέκκλιση από την τήρηση των προθεσμιών πληρωμής, γεγονός που αποδεικνύεται και από τη μη αποδοχή της ανωτέρω αιτιολόγησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση με συνέπεια τη μείωση των προκαταβολών των κοινοτικών επιδοτήσεων. Για το δεύτερο λόγο δεν υπεβλήθη κατάσταση ενστάσεων από τις οποίες να προκύπτει η ημερομηνία πληρωμής και υποβολής προσφυγής ώστε να ελεγχθεί το σημείο 8.4 της Εγκυκλίου του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. που αφορά τις ενστάσεις και το Ε.Ε.Σ. ζήτησε να του γνωστοποιηθεί το ύψος και αυτών των πληρωμών. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. δεν απάντησε στο συγκεκριμένο ερώτημα αλλά έδωσε συνολικό ποσό εκπρόθεσμων πληρωμών.

Εξόφληση εντολών πληρωμής πριν από την ημερομηνία έκδοσής τους. Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών παρατηρήθηκε ότι πληρώνονται εντολές πριν από την ημερομηνία έκδοσής τους. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

απάντησε στο Ε.Ε.Σ. ότι «αυτό οφείλεται σε λάθος της ΑΤΕ κατά την έκδοση της εντολής πληρωμής». Επανήλθε εγγράφως το Ε.Ε.Σ. παρατηρώντας ότι ο επικαλούμενος λόγος δεν ευσταθεί επειδή η έκδοση των εντολών είναι αρμοδιότητα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και όχι της ΑΤΕ. Τελικά δέχτηκαν ότι «η Τράπεζα, εκ παραδρομής, έθεσε ημερομηνία εξόφλησης προγενέστερη της πραγματικής».

Καθεστώς καταβολής της ενίσχυσης στην παραγωγή βάμβακος.

- Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστώθηκε ότι οι εγγυητικές επιστολές επισυνάπτονται μόνο στην εντολή προκαταβολής της ενίσχυσης, ενώ δεν επαναλαμβάνονται ο αριθμός και το ύψος της στα συνημμένα της αντίστοιχης εντολής με την οποία εξοφλείται ο δικαιούχος ώστε να είναι ευχερέστερη η διαπίστωση της παρακολούθησης της κίνησης (αποδέσμευσης) των εγγυητικών επιστολών, (αρ. 7 παρ. 3 του Καν 1591/01 κλιμακωτή αποδέσμευση των εγγυητικών επιστολών). Η απάντηση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ότι αυτό δεν προβλέπεται ως διαδικασία και ότι εν πάση περιπτώσει η παρακολούθηση της κίνησης των εγγυητικών επιστολών γίνεται από το Τμήμα Λογιστηρίου της Δ/σης Οικονομικού, δεν αναιρεί τη σημασία της διαπίστωσης, αφενός διότι το εν λόγω Τμήμα ανήκει στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και αφετέρου διότι σύμφωνα και με την έκθεση ελέγχου των Ορκωτών Λογιστών της εταιρείας Μουρ Στήβενς, «υφίσταντο την 22.12.2005 Εγγυητικές Επιστολές εσοδείας 2004-2005 συνολικής αξίας **8.226.243,68 ευρώ**, σύμφωνα με το Μητρώο Εγγυητικών οι οποίες δεν είχαν αποδεσμευτεί».

- Παραγωγοί που παρέδωσαν το βαμβάκι τους τον Οκτώβριο ή Νοέμβριο του 2004 φέρονται, σύμφωνα με τα συνημμένα δικαιολογητικά, να έλαβαν την προκαταβολή καθυστερημένα (Ιούνιο 2005) λίγο πριν τη λήξη της εμπορικής περιόδου. Συγκεκριμένα, τα Εκκοκιστήρια Καβάλας (αρ. εντολής προκαταβολής 1198/05 και εξόφλησης 15320/05) όπου το 35% περίπου των παραγωγών για παρτίδες που τέθηκαν υπό έλεγχο μεταξύ 18

και 23/10/2004, έλαβε προκαταβολή επί του ύψους της ελαχίστης τιμής στις 30.6.2005 και εξόφληση την 1.7.2005.

- Ποσότητα 44.500 Kgr συσπόρου βάμβακος τα οποία αφορούν μέρος των παρτίδων του συγκεκριμένου ποσοστού παραγωγών (35%) χαρακτηρίστηκαν τελικά ως μη επιλέξιμα. Η εκκοκκιστική επιχείρηση εντούτοις έλαβε, μη νόμιμα, προκαταβολή επί του ύψους της ενίσχυσης για τα μη επιλέξιμα κιλά, εντός του αριθμού των ημερών που ορίζει το αρ. 7 παρ. 1 του Καν 1591/01 και δεν κατέβαλε αντίστοιχα προκαταβολή επί της ελαχίστης τιμής στους παραγωγούς εντός του προβλεπομένου από το άρθρο 8 του ίδιου Κανονισμού διάστημα, για την υπόλοιπη επιλέξιμη ποσότητα των συγκεκριμένων παρτίδων. Δοθέντος ότι αντικείμενο ενίσχυσης αποτελούν οι ποσότητες εκείνες που είναι ποιότητας υγιούς και ανόθευτης, προκύπτει ότι αχρεωστήτως χορηγήθηκε στην εκκοκκιστική επιχείρηση προκαταβολή επί της ενίσχυσης για τα μη επιλέξιμα κιλά έστω και αν κατά την εξόφληση συμψηφίζεται.

- Με την εντολή 1453/05 ποσού 620.931,75 ευρώ χορηγήθηκε προκαταβολή επί του ποσού ενίσχυσης της παραγωγής βάμβακος στα εκκοκκιστήρια ΛΕΙΒΑΔΕΙΑΣ-LEVCOT S.A. μετά την υποβληθείσα στις 25.8.2004 αίτηση για προκαθορισμό της ενίσχυσης για 4.000.000 κιλά σύσπορου βάμβακος και ύψος εγγυητικής για αποδοχή της αίτησης προκαθορισμού της ενίσχυσης ποσού 480.000 ευρώ, ίση με 620.931,75 ευρώ, για συγκεκριμένες παρτίδες (2002-2267), τα κιλά των οποίων αποτελούν μέρος της παραπάνω προκαθορισθείσης ποσότητας.

- Στα δικαιολογητικά της εντολής εξόφλησης (αρ. 16958/05) επισυνάπτονται, για τις ίδιες παρτίδες, αιτήσεις προκαθορισμού της ενίσχυσης που έχουν υποβληθεί στις 31.8.2004. Η εγγυητική επιστολή αποδοχής των ανωτέρω αιτήσεων προκαθορισμού της ενίσχυσης Νο 2808010003139, ποσού 720.000 ευρώ, αφορά 6.000.000 κιλά. Η προηγηθείσα εγγυητική της 25.8.2004 φέρει αύξοντα αριθμό

2808010003282, δηλαδή μεταγενέστερο της επακολουθήσασας αυτής της 31.8.2004.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑΣ ΕΛΙΑΣ

Ισχύει η ίδια παρατήρηση σχετικά με τη Μη υποβολή αποδεικτικών εξόφλησης, με την έκθεση του 2005.

Είσπραξη αχρεωστήτως καταβληθέντων

Εδώ παρακολουθούμε τις τελευταίες εξελίξεις σχετικά με τις ίδιες, από την προηγούμενη έκθεση, παρατηρήσεις.

- Σε σχετική παρατήρηση του Ε.Ε.Σ. ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. με το 4439/18.1.2005 έγγραφό του γνωστοποίησε ότι στις περιπτώσεις των **αχρεωστήτως καταβληθέντων** ακολουθείται η προβλεπόμενη διαδικασία του ν. 2520/1997, χωρίς να απαντήσει αν η διαδικασία αυτή έχει ήδη ξεκινήσει ή πρόκειται για μελλοντική ενέργεια. Η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. συνέταξε Φ.Μ.Ε. ζητώντας την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Ειδικότερα, για τις εντολές πληρωμής 18770,18718 και 18788/2004 που αφορούν στην εκκαθάριση της ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου, το Ε.Ε.Σ. συνέταξε αντίστοιχα Φ.Μ.Ε. ποσού ευρώ 11.396,95, 10.795,50 και 12.762 (συνολικού ποσού ευρώ 34.955,15) για το λόγο ότι είχαν καταβληθεί ποσά σε παραγωγούς, οι οποίοι όμως δεν εδικαιούντο ενίσχυση λόγω ένταξής τους στο καθεστώς πρόωρης συνταξιοδότησης (Καν 1257/99 αρ. 11 παρ. 1). Τα Φ.Μ.Ε. εκτελέστηκαν δια της επιστροφής των ποσών.

- Επίσης, η εντολή πληρωμής 18893/2004 αφορά εκκαθάριση της ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου της ΕΑΣ Αταλάντης, περιόδου 2002-2003 σε 598 παραγωγούς έναντι εξακοσίων παραγωγών που έλαβαν αντίστοιχη προκαταβολή. Η διαφορά οφείλεται στο γεγονός ότι δύο εκ των παραγωγών υπέβαλαν ανακριβείς δηλώσεις με ποσοστό απόκλισης μεταξύ δηλωθέντων-διαπιστωθέντων από τον έλεγχο ελαιοδέντρων 66,02% ο ένας και 54,83% ο δεύτερος.

Από τον έλεγχο προέκυψε ότι ως προς τον πρώτο παραγωγό, ο οποίος έλαβε προκαταβολή για την ενίσχυση το ποσό των 86.500 ευρώ, έπρεπε λόγω του ύψους του διαπιστωθέντος ποσοστού απόκλισης και σύμφωνα με το αρ. 15 του Καν 2366/98 να αναζητηθεί το ποσό της καταβληθείσας προκαταβολής και να μην καταβληθεί ποσό από εκκαθάριση. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ναι μεν δεν κατέβαλε το ποσό της εκκαθάρισης, όμως ούτε αυτός ούτε η Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης Φθιώτιδας αναζήτησαν τα ποσά της προκαταβολής ως αχρεωστήτως καταβληθέντα. Εν συνεχεία η Δ/νση Α.Α. μετά την ειδοποίηση ότι η Υπηρεσία μας ερευνά σε βάθος το θέμα, ενημέρωσε το Ε.Ε.Σ. ότι προέβη σε συμψηφισμό της απαίτησης με τα ποσά της επομένης ελαιοκομικής περιόδου που edικαιούτο ο παραγωγός. Ωστόσο ο διενεργηθείς συμψηφισμός είναι ανυπόστατος για το λόγο ότι έγινε χωρίς να εκδοθεί Πράξη Συμψηφισμού από τον αρμόδιο Διευθυντή (αρ. 23 παρ. 29 του ν. 2945/01, ΦΕΚ 223 Α') ή έστω να ζητηθεί δήλωση από τον παραγωγό ότι αποδέχεται τον συμψηφισμό των συγκεκριμένων αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών με τις ενισχύσεις της επόμενης ελαιοκομικής περιόδου και ότι παραιτείται από κάθε σχετική απαίτηση του Δημοσίου εκ της ως άνω αιτίας. Κατόπιν η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. συνέταξε Φ.Μ.Ε. ζητώντας την επιστροφή του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ενημέρωσε το Ε.Ε.Σ. ότι ο παραγωγός υπέβαλε αγωγή ζητώντας τα παρανόμως συμψηφισθέντα. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ζήτησε αναβολή της εκδίκασης προκειμένου ο αρμόδιος Νομάρχης να αναζητήσει/καταλογίσει τα αχρεωστήτως καταβληθέντα. Το Ε.Ε.Σ. παρακολουθεί το θέμα.

Όσον αφορά το δεύτερο παραγωγό με ποσοστό απόκλισης 54,83% μεταξύ δηλωθέντων-ευρεθέντων ελαιοδέντρων ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. αρχικά γνωστοποίησε στον Ε.Ε.Σ. ότι «ακολουθήθηκε η διαδικασία του συμψηφισμού», από τον περαιτέρω όμως έλεγχο του Ε.Ε.Σ. προέκυψε ότι δεν είχαν γίνει ανάλογες ενέργειες. Η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. συνέταξε Φ.Μ.Ε. αναζητώντας την επιστροφή ποσού 14.401 ευρώ. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

απάντησε στο Ε.Ε.Σ. ότι ο αρμόδιος Νομάρχης υπέγραψε, εν τω μεταξύ, απόφαση ειδοποίηση «Ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών...». Η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. αναφέρει ότι παρακολουθεί το θέμα

3.3.6.5. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007

Πεδίο και έκταση ελέγχου.

Διενεργήθηκε ανάλυση και διερεύνηση εκθέσεων των ελεγκτικών οργάνων και υπηρεσιών του Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π. και κυρίως του Λογαριασμού Πιστοποίησης του Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π. σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις περί εκκαθάρισης λογαριασμών των Οργανισμών Πληρωμών των κρατών-μελών. Έχουμε τις εξής ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Καταβολή προκαταβολής χωρίς να έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις.

- Από επανέλεγχο που διενεργήθηκε σε εντολή πληρωμής προκαταβολής ενιαίας ενίσχυσης παρτίδα 430001, συνολικού ποσού 35.776.819,97ευρώ και με δικαιούχο την ΟΣΔΕ Δ/ση Γεωργίας Λάρισας (Διοικητήριο Λάρισας 41110 Λάρισα), διαπιστώθηκε ότι από τον κατάλογο ελέγχου προκαταβολής ενιαίας ενίσχυσης 2006 δεν επιβεβαιώνεται η επιλεξιμότητα των αιτήσεων προκαταβολής, όπως απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις. Όμως παρανόμως υπογράφεται από δύο ελεγκτές, τους Προϊστάμενους Τμήματος και Διεύθυνσης. Η επί του καταλόγου ελέγχου σημείωση του τότε Προέδρου, ότι, παρά τις παραπάνω υπογραφές συμφωνεί για την πληρωμή, δεν ασκεί καμία επιρροή, αφού είναι αναρμόδιο όργανο.

Όμως και οι εντεταλμένοι υπάλληλοι για την αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης, δεν την αναγνώρισαν και δεν την εκκαθάρισαν στο σύνολό της, διότι στην εν λόγω παρτίδα ύστερα από τη διενέργεια των προβλεπόμενων ελέγχων εντοπίστηκαν συστηματικά σφάλματα κατά τον υπολογισμό των εκτατικών δικαιωμάτων και εθνικού αποθέματος.

- Εκπρόθεσμες εξοφλήσεις χωρίς την τήρηση του ορίου του τριημέρου που προβλέπεται από την παρ. 2.2 του άρθρου 7 του κανονισμού πληρωμών του

Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε./ΕΛΕΓΕΠ. Σε μερικές περιπτώσεις ξεπερνούν τις είκοσι ημέρες. Η απάντηση του Οργανισμού, ότι η εξόφληση των εντολών από την ΑΤΕ πραγματοποιείται εντός 3 ημερών από την παραλαβή τους από τον Οργανισμό, η δε ημερομηνία που αναγράφει το τραπεζικό ίδρυμα δεν αφορά την πίστωση του λογαριασμού των δικαιούχων αλλά γενικώς την εκτέλεση της εντολής πληρωμής. (έγγραφο τους με αριθ. 102167/7-7-2009), δεν αποδεικνύεται από συνημμένα έγγραφα.

- Αναλυτικές καταστάσεις, που συνοδεύουν τις εντολές πληρωμής, χωρίς να φέρουν την ημερομηνία υπογραφής από τα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα. Η απάντηση του οργανισμού (έγγραφο τους αριθ. 102167/7-7-2009), ότι στις αναλυτικές καταστάσεις που συνοδεύουν τις εντολές πληρωμής δεν απαιτείται η ημερομηνία υπογραφής γιατί αυτή αναγράφεται στο διαβιβαστικό των φακέλων, δεν ικανοποιεί τον έλεγχο λόγω της ενδεχόμενης ανακρίβειας, που μπορεί να προκύψει, και εμμένει στη διαπίστωσή του.

- Δεν υπάρχουν ενδείξεις δευτεροβάθμιου ποιοτικού ελέγχου. Η απάντηση του οργανισμού (έγγραφο αριθ. 102167/7-7-2009), ότι οι δευτεροβάθμιοι έλεγχοι έχουν πραγματοποιηθεί και απλώς εκ παραδρομής παρέλειψε ο β' ελεγκτής να αφήσει σχετική ένδειξη ελέγχου σε κάποιους φακέλους, δεν αναιρεί την διαπίστωση του ελέγχου.

- Η έκθεση ελέγχου του Οργανισμού δεν αναφέρει το όνομα του υπογράφοντος (Ε.Π 6370/21-05-2007). Επίσης γίνεται αναφορά πραγματοποίησης ελέγχου ορθής καταχώρισης των δεδομένων σε δείγμα αιτήσεων, υπολειπομένου του προβλεπομένου από τη σχετική νομοθεσία, το οποίο ανέρχεται σε 10% επί των αιτήσεων, δηλ. στη συγκεκριμένη περίπτωση αντί των 2.091 αιτήσεων ($22.091 \times 10\% = 2.091$), που έπρεπε να ελεγχθούν, ελέγχθηκαν μόνο 115 αιτήσεις. Η απάντηση του Οργανισμού (έγγραφο αριθ. 102167/7-7-2009), ότι «Εκ παραδρομής δεν αναγράφηκε το όνομα του υπογράφοντος...., υπάρχει υπογραφή του και είναι αναγνωρίσιμη γιατί είναι ο Δ/ντής του Περιφερειακού γραφείου.....,

επειδή ήταν το πρώτο έτος εφαρμογής του Καθεστώτος Ενιαία Ενίσχυσης δεν είχε γίνει κατανοητό από το εν λόγω περιφερειακό γραφείο ότι απαιτείται έλεγχος του 10% επί των αιτήσεων...., είναι μεμονωμένο περιστατικό....», δεν αναιρεί την διαπίστωση του ελέγχου.

- Αναλυτικές και συγκεντρωτικές καταστάσεις, που δεν φέρουν ημερομηνία αναγνώρισης και εκκαθάρισης. Η απάντηση του Οργανισμού (αριθ. 102167/7-7-2009) «ότι αναγράφεται η ημερομηνία ελέγχου από τον β' ελεγκτή», πέραν του ότι δεν γίνεται κατανοητή, δεν αναιρεί την διαπίστωση του ελέγχου, ο οποίος εμμένει σε αυτή.

- Σε ορισμένες εκθέσεις ελέγχου δεν αναφέρεται ο αριθμός επιτόπιων ελέγχων ούτε οι έλεγχοι πολλαπλής συμμόρφωσης. Επίσης οι ίδιες εκθέσεις ελέγχου δεν φέρουν ημερομηνία σύνταξής τους. Η απάντηση του Οργανισμού ότι «Ημερομηνία υπάρχει στο διαβιβαστικό έγγραφο της έκθεσης ελέγχου...., στο υπόδειγμα της έκθεσης ελέγχου γίνεται αναφορά για τον αριθμό των επιτόπιων ελέγχων σε δύο σημεία 4 α και 9 α...., εκ παραδρομής μπορεί να έχει συμπληρωθεί η ένδειξη σε ένα σημείο..., το ίδιο ισχύει και για τους ελέγχους της πολλαπλής συμμόρφωσης, αντίστοιχα σημεία 4β και 9β...», δεν αναιρεί την διαπίστωση του ελέγχου, ο οποίος εμμένει σ' αυτή.

- Σε αρκετά φύλλα διοικητικών ελέγχων, που αφορούν στις εντολές πληρωμής του Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και διενεργήθηκαν από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης στους Νομούς, ενώ υπάρχει υπογραφή στα φύλλα αυτά, δεν αναφέρεται πουθενά το όνομα του υπογράφοντος. Σε άλλες περιπτώσεις υπάρχει μόνο μια απλή σφραγίδα χωρίς υπογραφή, ενώ σε άλλες, δεν φαίνεται πουθενά η ημερομηνία.

- Στην εντολή 9827/07 (εξισωτική αποζημίωση) παρουσιάζεται φωτοτυπία Μητρώου Αιγοπροβάτων στην οποία υπάρχει διορθωμένος με διορθωτικό υλικό ο αριθμός των ζώων.

Λανθασμένος τρόπος υπολογισμού του μέσου όρου των αιγοπροβάτων.

Για τους δικαιούχους που πήραν πρόσθετη ενίσχυση από τον εθνικό φάκελο (άρθρο 11 παράγραφος 2 καν. (ΕΚ) 2429/01 και παράρτημα VII στοιχείο Γ εδάφιο 2 του καν. (ΕΚ) 1782/03. Δηλαδή, αντί να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της πρόσθετης ενίσχυσης ο πληθυσμός του συγκεκριμένου έτους 2002 στον οποίο παραπέμπουν τα παραρτήματα VII στοιχείο Γ εδάφιο 2 του καν. 1782/03 και Ι της αριθμ. 292464 ΚΥΑ , ελήφθη υπόψη ο Μέσος Όρος του πληθυσμού της τριετίας 2000, 2001, 2002, τον οποίο το άρθρο 38 του καν. (ΕΕ) 1782/03 χαρακτηρίζει περίοδο αναφοράς.

Το υπ' αριθμόν 112744/23-9-2009 απαντητικό έγγραφο του ΟΠΕΚΕΠΕ κάνει αποδεκτή ως ορθή την παρατήρηση του ελέγχου. Προβάλλεται όμως ως κύριος δικαιολογητικός ισχυρισμός η μη επιβάρυνση στη συγκεκριμένη περίπτωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για το λόγο ότι ο Μέσος Όρος του πληθυσμού που ελήφθη υπόψη υπολείπεται εκείνου του έτους 2002.

Διαφορετικός τρόπος υπολογισμού για τον καθορισμό των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης με βάση την έκταση για το ελαιόλαδο.

Διαπιστώθηκε ότι κατά τον υπολογισμό του ποσού αναφοράς δεν εφαρμόστηκε το σημείο Η του παραρτήματος VII του κανονισμού 1782/03, όπως ορίζει το άρθρο 37&1 εδαφ. 2 του ίδιου κανονισμού, αλλά, κατά παράβαση των ανωτέρω, ως ποσό αναφοράς λήφθηκε υπόψη ο αριθμητικός μέσος όρος του ύψους των ενισχύσεων που έλαβαν οι παραγωγοί στις 4 περιόδους εμπορίας και όχι ο αριθμός των ελαιοκομικών εκταρίων, σύμφωνα με το νόμο.

Στην απάντηση του (έγγραφο 112744/23-9-2009), ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. χωρίς να αναιρεί τη διαπίστωση του ελέγχου, δικαιολογεί την πολιτική που ακολούθησε προβάλλοντας αντικειμενική χρονική αδυναμία εφαρμογής των ως άνω εφαρμοστέων διατάξεων, η τυχόν εφαρμογή των οποίων θα οδηγούσε σε άνιση μεταχείριση των παραγωγών.

Μη εφαρμογή του συντελεστή μείωσης για το έτος 2002 για τον αραβόσιτο.

Ο συντελεστής μείωσης στο καθεστώς του αραβοσίτου, που θεσπίστηκε από την Ελληνική πλευρά στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας (Παράρτημα VII σημείο Α3 καν. (ΕΚ) 1782/03, άρθρο 2 § 4 και άρθρο 5 κανονισμού (ΕΚ) 1251/99) για την περίοδο αναφοράς (άρθρο 38 καν (ΕΚ) 1782/03) δεν εφαρμόστηκε, στους παραγωγούς αραβοσίτου για το έτος 2002.

Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. αποδίδει τη μη εφαρμογή του σε λάθος του μηχανογραφικού συστήματος, εκτιμά την προκύψασα διαφορά στο 0,55% του συνόλου και θεωρεί την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ως μη υπαρκτή για το λόγο ότι το εν λόγω σφάλμα αφορούσε στον καθορισμό του ποσού αναφοράς (αρθ. 37 καν (ΕΚ) 1782/03) πριν την εφαρμογή της γραμμικής μείωσης κατ' άρθρο 41 § 2 καν. (ΕΚ) 1782/03 και των υπολοίπων μειώσεων (αρθ.69 καν (ΕΚ) 1782/03).

3.3.6.6. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2008

Πεδίο και έκταση ελέγχου.

Από την Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., κατά την χρονική διάρκεια από τον Οκτώβριο 2009 έως και Σεπτέμβριο του 2010, διενεργήθηκε, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα πρακτικά της 11ης Γενικής Συνεδριάσεως της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 3/6/2009, δειγματοληπτικός έλεγχος της διαχειριστικής χρήσης του οικονομικού έτους 2008 (16-10-2007 έως 15-10-2008) του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων, του οποίου η διαχείριση διενεργείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

Όσον αφορά τα έσοδα, πραγματοποιήθηκε έλεγχος 596 γραμματίων είσπραξης συνολικού ποσού **536.963.599,98 ευρώ**.

Επίσης ελέγχθηκαν, ανά υπολογαριασμό του ΕΛΕΓΕΠ, δηλ. από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό

Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), οι κάτωθι εντολές πληρωμής:

ΠΙΝΑΚΑΣ (5)

	ΕΛΕΓΕΠ	ΕΓΤΕ		ΕΓΤΑΑ
	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΝΤΟΣ ΟΣΔΕ	ΕΚΤΟΣ ΟΣΔΕ	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	3.111.464.512	1.888.966.496	771.441.690	451.056.326
	100%	61%	25%	14%
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΤΟΛΩΝ	8.797	544	6.757	1.496
	100%	6%	77%	17%

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι ενώ ο αριθμός των εντολών που αναφέρονται στην ενιαία ενίσχυση (εντολές πληρωμής 544) είναι το 6% του συνόλου αυτών (8.797), το ποσό των εντολών αυτών αποτελεί το 61% του συνόλου των πληρωμών. Για την ακρίβεια οι 544 εντολές αναφέρονται σε 848.567 υπό έλεγχο παραγωγούς.....

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (ΒΑΜΒΑΚΙ).

Ειδική Ενίσχυση.

Η πληρωμή της ενίσχυσης, στους γεωργούς που παράγουν βαμβάκι σύμφωνα με το άρθρο 110γ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/03 (όπως τροποποιήθηκε), πρέπει να πραγματοποιείται με το συνυπολογισμό των επιπλέον 10 ευρώ ανά εκτάριο, εφόσον πρόκειται για δικαιούχους παραγωγούς βάμβακος, μέλη εγκεκριμένης διεπαγγελματικής οργάνωσης και να λαμβάνει χώρα άπαξ και στο χρονικό πλαίσιο που η κοινοτική νομοθεσία προβλέπει. Επισημαίνεται ότι της προσαύξησης των ευρώ 10 ανά εκτάριο δικαιούνται μόνον οι ανήκοντες σε αναγνωρισμένη διεπαγγελματική οργάνωση παραγωγοί βάμβακος. Αυτό ετέθη υπόψη του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., ο οποίος με το 38800/28-4-06 ενημερωτικό σημείωμα απάντησε ότι συγκροτήθηκε και εγκρίθηκε Διακλαδική Οργάνωση

Βάμβακος, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 110δ του Καν. (Ε.Κ.) 1782/03 και 171 αε και 171 αθ του Καν. (Ε.Κ.) 1973/2004.

ZAXAPH

Επιστροφή στην εξαγωγή

Διαπιστώνεται ότι, σε περιπτώσεις που η αίτηση του εξαγωγέα ζάχαρης κατατίθεται με ελλιπή φάκελο, η συμπλήρωση του οποίου υπερβαίνει το εξάμηνο, ενώ πρέπει να επιβάλλεται πέραν της αρχικής και πρόσθετη κύρωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του Καν. (Ε.Κ.) 800/1999, οι διατάξεις αυτές δεν τυγχάνουν εφαρμογής. Κρίνεται ότι η επί του θέματος 48543/14-5-2010 απάντηση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. αναφέρεται σε διαφορετικό αντικείμενο απ' αυτό που τέθηκε από τον έλεγχο.

ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- Όσον αφορά στη διαδικασία χορήγησης κοινοτικής αποζημίωσης για απόσυρση προϊόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Καν. (Ε.Κ.) 2200/1996, διαπιστώθηκε ότι ο αριθμός των παραγωγών που απέσυραν προϊόντα είναι εξαιρετικά μικρός συγκρινόμενος με το σύνολο των παραγωγών που διακίνησαν (περίπου το 6,73% του συνόλου των παραγωγών) ενώ η ποσότητα που αυτοί απέσυραν είναι εξαιρετικά μεγάλη σε σχέση με τα προϊόντα που διακινήθηκαν (έως και 40%), με αποτέλεσμα να αποσύρεται υψηλό ποσοστό προϊόντος κατάλληλου για εμπορία, ενός μικρού αριθμού παραγωγών, αντί μειωμένης κοινοτικής αποζημίωσης. Απαντώντας ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. στην παρατήρηση αυτή, παρέπεμψε στην πρακτική που ακολουθούν οι κατά τόπους ενώσεις παραγωγών, σύμφωνα με την οποία μετρούν το ποσοστό της απόσυρσης στο σύνολο της παραγωγής και όχι κατά παραγωγό, πλην όμως η εν λόγω τακτική κρίνεται από τον έλεγχο μη σύμφωνη προς την κοινοτική νομοθεσία.

- Διαπιστώθηκε ότι στις εντολές πληρωμής του ελεγχθέντος δείγματος, με αριθμούς 3965/08, 2182/08 και 2298/08, η εκκαθάριση έγινε χωρίς να υπάρχουν σχετικά δικαιολογητικά, από τα οποία να διαπιστώνεται η τήρηση των ορίων που τίθενται με την παρ. 5 του αρ. 23 του Καν. (Ε.Κ.)

2200/1996, όπως διευκρινίζονται με το αρ. 5 του Καν. (Ε.Κ.) 103/2004. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. συμφώνησε με την παρατήρηση του ελέγχου αλλά την παράλειψη αυτή τη χαρακτήρισε τυχαία.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ. (Τομάτες)

Διαπιστώνεται ότι η μείωση της τιμής αγοράς της βιομηχανικής τομάτας, κατά το ποσοστό που μειώνεται, σύμφωνα με την 241447/21-3-05 ΚΥΑ(ΦΕΚ Β'365), οδηγεί στα ίδια αποτελέσματα με εκείνα μιας αντίστοιχης ισόποσης μείωσης του βάρους της βιομηχανικής τομάτας, με αποτέλεσμα να προκύπτει διαφορά μεταξύ του καθαρού βάρους της ποσότητας του παραδιδόμενου προς μεταποίηση προϊόντος που τυγχάνει ενίσχυσης στη παραγωγή και εκείνου του βάρους στο οποίο καταβάλλεται η τιμή αγοράς από το μεταποιητή, κατά παρέκκλιση της κοινοτικής νομοθεσίας που παραγγέλλει ότι η τιμή του μεταποιητή και το μοναδιαίο ποσό της ενίσχυσης στην παραγωγή καταβάλλεται στο καθαρό βάρος του παραδιδόμενου προϊόντος κατά την έννοια που δίδει σε αυτό (καθαρό βάρος) το άρθρο 2παρ 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 217/2002. Η θέση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. που διατυπώθηκε στο 27071/15-6-10 έγγραφό του είναι ότι η διαφοροποίηση της τιμής κατά τον τρόπο που προβλέπεται στην εν λόγω ΚΥΑ, γίνεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 7 στοιχείο στ' του καν. (ΕΚ) αριθ. 1535/03.

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ

- Διαπιστώθηκε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του Καν. (ΕΚ) 797/04, στα πλαίσια εκτέλεσης του προγράμματος Μελισσοκομία 2008-2010 με αντίστοιχες εντολές καταβλήθηκαν ποσά για αναλύσεις μελιού γενικά, χωρίς να γίνεται διάκριση αν πρόκειται και για «στήριξη και λειτουργία εργαστηρίων αναλύσεως μελιού», σκοπός στον οποίο κρίνεται ότι αφορά κατά κύριο λόγο το στοιχείο δ) του άρθρου 2 του πιο πάνω κανονισμού. Επί του θέματος αυτού ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. με το 48543/14-5-2010 έγγραφό του απάντησε ότι σύμφωνα με το εγκεκριμένο Εθνικό Μελισσοκομικό

Πρόγραμμα 2008-2010 στην 4η Ενέργεια – Μέτρα Στήριξης των εργαστηρίων ανάλυσης φυσικών και χημικών χαρακτηριστικών του μελιού έχουν προβλεφθεί δύο δράσεις: α) Αναλύσεις μελιού και των συστατικών του, β) Στήριξη ίδρυσης και λειτουργίας εργαστηρίων αναλύσεων μελιού και των συστατικών του, που είναι και οι δύο επιλέξιμες (3733/8-8-2007 απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής). Εντούτοις δεν διαπιστώθηκε στις ελεγχθείσες εντολές ποσό για ίδρυση και λειτουργία εργαστηρίων αναλύσεως μελιού, δηλαδή διαρθρωτικής φύσεως δαπάνη.

- Στη σύμβαση αναφορικά προς την υλοποίηση προγράμματος «βελτίωσης παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων της μελισσοκομίας έτους 2008», που έχει υπογραφεί μεταξύ της αρμόδιας αρχής και της αρμόδιας αρχής πληρωμής αφενός και του κατά περίπτωση μελισσοκομικού συνεταιρισμού ως αντισυμβαλλομένου αφετέρου, ορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ (αφορά εκτός έδρας & οδοιπορικά) ρητά, ότι αν πρόκειται για τιμολόγιο ξενοδοχείου ή προμήθειας βενζίνης, εκτός από την επωνυμία του αντισυμβαλλόμενου πρέπει να αναφέρεται και το ονοματεπώνυμο του επόπτη ή του εκπροσώπου της μελισσοκομικής οργάνωσης που πραγματοποίησε τη δαπάνη.

Σε αντίθεση με την ανωτέρω παραγγελία σε τρία μελισσοκομικά κέντρα που ελέγχθηκαν κατά το δείγμα και συγκεκριμένα στα συνημμένα τιμολόγια αγοράς καυσίμων και κατά περίπτωση ξενοδοχειακών υπηρεσιών, δεν αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του υπολόγου επόπτη.

ΕΙΔΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ.

Διαπιστώνεται ότι οι αιτήσεις συμμετοχής στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης περιέχουν απλώς αναφορά στους σχετικούς κανονισμούς, χωρίς να παρέχουν λεπτομέρειες σχετικά με τους όρους που πρέπει να ενεργεί και τα δικαιώματα που έχει ο γεωργός.

Η απάντηση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. (εγγρ. 112744/23-9-09) ότι «παρά ταύτα ανάλογα αιτήματα παραγωγών δεν υπήρξαν» καταδεικνύει, κατά την

άποψη του ελέγχου, την έλλειψη πληροφόρησης του γεωργού για άσκηση των δικαιωμάτων του.

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ο Έλληνας γεωργός στερείται της δυνατότητας της μερικής μεταβίβασης ειδικών δικαιωμάτων του, εφόσον δεν επιθυμεί να μεταβιβάσει το σύνολό τους, αφού αυτό δεν αναφέρεται ρητά στο άρθρο 8 της 262829/11-1-2008 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β'14), αν και δεν απαγορεύεται από το αρ. 49 παρ. 2 του καν. (Ε.Κ.) 1782/03, υπό τον όρο ότι θα απαλειφθεί από τον αποδέκτη της μεταβίβασης η ωφέλεια από την παρέκκλιση, θα μετατραπεί δηλαδή το μεταβιβασθέν τμήμα των ειδικών δικαιωμάτων σε κανονικά δικαιώματα ενίσχυσης.

ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ.

Γεωργικό Προϊόν: ΠΑΤΑΤΑ

Διαπιστώνεται ότι οι δαπάνες που προβλέπονται για τη χρηματοδότηση, από μέρους της κοινότητας, μέτρων στήριξης ορισμένων αγροτικών προϊόντων «των μικρών νησιών του Αιγαίου» με τη μορφή ενισχύσεων, την καταβολή των οποίων έχει αναλάβει το κράτος – μέλος, πραγματοποιούνται χρονικά εκτός των καθορισμένων προθεσμιών του άρθρου 23 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1914/06 και ποσοστιαία, πέραν των περιοριστικών ορίων του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/06 από υπαιτιότητα προφανώς των αρμοδίων αρχών (όπως φαίνεται από το από 29/7/2008 ενημερωτικό σημείωμα του ΟΠΕΚΕΠΕ προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων), με αποτέλεσμα τη μείωση των εσόδων του ΕΛΕΓΕΠ και την ταυτόχρονη ισόποση επιβάρυνση του εθνικού προϋπολογισμού.

Ως παράδειγμα αναφέρεται ότι το ύψος των πληρωμών για πατάτα στα μικρά νησιά το έτος 2008 φθάνει τα 559.102,08 ευρώ, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., εκ των οποίων ευρώ 427.981,68 εκτός προθεσμιών, ήτοι ποσοστό 76,55% και εκ του ποσού αυτού το 10% βάρυνε τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Μη δηλωθείσα κτηνοτροφική έκταση της περιόδου αναφοράς

Κρίνεται ότι η τακτική που ακολουθήθηκε από τις Ελληνικές αρχές για τον καθορισμό των οριστικών δικαιωμάτων ενίσχυσης των γεωργών, χρησιμοποιώντας την μικρότερη έκταση, δηλαδή εκείνη του έτους 2004, έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 43 παρ 2 στοιχείο β' του Καν. (ΕΚ) αριθ. 1782/03, με συνέπεια να μην έχουν δηλωθεί όλες οι κτηνοτροφικές εκτάσεις της περιόδου αναφοράς και ο υπολογισμός των δικαιωμάτων των γεωργών που τους αφορούν να μη θεωρείται ορθός.

Αγροτική ανάπτυξη - Τήρηση προτύπων.

Αφορά τον άξονα προτεραιοτήτων 5 και το μέτρο 5.1 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΠΑΑ 2000-2006 και μέτρο 131 του Π.Α.Α. 2007-2013) με κύρια χαρακτηριστικά την σήμανση των αιγοπροβάτων (συμβατική και ηλεκτρονική).

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι η υποβολή του φακέλου πληρωμής δεν πραγματοποιήθηκε εντός τριμήνου όπως προβλέπεται και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις πρόβαλαν ως αιτιολογία ότι αυτό ήταν αποτέλεσμα της καθυστέρησης έκδοσης της 306782/22-07-2008 ΚΥΑ (ΦΕΚ1440Β') για την χορήγηση των πιστώσεων του προγράμματος.

3.3.6.7. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2010

Πεδίο και έκταση ελέγχου

Από την Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. διενεργήθηκε κατά το οικονομικό έτος 2010, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα πρακτικά της 17ης Γενικής Συνεδριάσεως της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 10.11.2010, δειγματοληπτικός έλεγχος της διαχείρισης του Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π. για το γεωργικό έτος 2009 (16-10-2008 έως 15-10-2009).

Όσον αφορά τα έσοδα, διενεργήθηκε δειγματοληπτικός έλεγχος για τη διαπίστωση της έκδοσης και καταχώρισης στα λογιστικά βιβλία του

Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π. όλων των γραμματίων εισπραξης που εκδόθηκαν από τον Ο.Π.Ε.ΚΕ.Π.Ε. για την εισπραξη ενισχύσεων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Ε.) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (Ε.Γ.Τ.Α.Α.) κατά τους μήνες Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο του 2009 (813 γραμμάτια εισπραξης ποσού **681.916.089,70 ευρώ** συνολικά).

Όσον αφορά τα έξοδα (δαπάνες), αυτά διακρίνονται α) σε δαπάνες σε βάρος του Ε.Γ.Τ.Ε. εντός του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (Ο.Σ.Δ.Ε.), β) σε δαπάνες σε βάρος του Ε.Γ.Τ.Ε. εκτός του Ο.Σ.Δ.Ε., γ) σε δαπάνες σε βάρος του Ε.Γ.Τ.Α.Α., και δ) σε λοιπές δαπάνες, και συνολικά έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ (6)

	ΕΛΕΓΓΕΠ	ΕΓΤΕ		ΕΓΤΑΑ	
	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΝΤΟΣ ΟΣΔΕ	ΕΚΤΟΣ ΟΣΔΕ		Λοιπά
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	2.965.424.170	2.497.978.132	84.404.039	354.845.573	28.196.427
	100%	84%	3%	12%	1%
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΤΟΛΩΝ	8.700	2.558	3.484	2.248	410
	100%	29%	40%	26%	5%

Σύμφωνα δε με τα ως άνω πρακτικά της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διενεργήθηκε δειγματοληπτικός έλεγχος: α) σε όλες τις εντός Ο.Σ.Δ.Ε. σε βάρος του Ε.Γ.Τ.Ε. εντολές πληρωμής ενίσχυσης για τη μεταποίηση εσπεριδοειδών (57 εντολές, ποσού 18.620.674,93 ευρώ συνολικά) και πρόσθετης ενίσχυσης καπνού (44 εντολές, ποσού 7.246.590,22 ευρώ συνολικά), β) σε όλες τις εκτός Ο.Σ.Δ.Ε. σε βάρος του Ε.Γ.Τ.Ε. εντολές πληρωμής ενίσχυσης προαναγνωρισμένων ομάδων (120 εντολές, ποσού 25.701.167,14 ευρώ συνολικά), γ) σε όλες τις εντολές

πληρωμής σε βάρος του Ε.Γ.Τ.Α.Α. δικαιούχων των κατηγοριών «πρόωρη συνταξιοδότηση Κ.1257/99» (12 εντολές, ποσού 117.804.565,62 ευρώ συνολικά) και «πρόωρη συνταξιοδότηση Κ.2079/92» (12 εντολές, ποσού 29.741.293,58 ευρώ, συνολικά). Ελέγχθηκαν δηλαδή συνολικά 245 εντολές πληρωμής, ποσού 199.114.291,49 ευρώ συνολικά.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ

- Διαπιστώθηκε ότι η πληρωμή με εμβάσματα της αξίας της πρώτης ύλης του προς μεταποίηση προϊόντος από τον μεταποιητή προς την οργάνωση παραγωγών πραγματοποιείται μετά τη σχετική προθεσμία των 2 μηνών από το τέλος του μήνα παράδοσης κάθε φορτίου, κατά παράβαση του άρθρου 7 παρ.1 στοιχ. ζ του κανονισμού (ΕΚ) 2111/2003.
- Διαπιστώθηκε ότι οργανώσεις παραγωγών δεν αποδίδουν στους δικαιούχους παραγωγούς – μέλη τους την αξία της προς μεταποίηση πρώτης ύλης του προϊόντος η οποία καταβάλλεται στις οργανώσεις από τους μεταποιητές, κατά παράβαση της κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 8 του ως άνω κανονισμού θεσμοθετηθείσας με την Κ.Υ.Α. 252399/04 (σημείο Ε) σχετικής υποχρέωσης.
- Διαπιστώθηκε ότι ο έλεγχος των συνημμένων δικαιολογητικών των αιτήσεων χορήγησης ενίσχυσης εξαντλείται κατά κανόνα στη διαπίστωση των αναφερομένων στη διάταξη του άρθρου 15 παρ. 1 στοιχ. α του ως άνω κανονισμού στοιχείων (ονόματα και διευθύνσεις παραγωγών, αναγνωριστικά στοιχεία και εκτάσεις των αγροτεμαχίων στα οποία κάθε παραγωγός καλλιεργεί την πρώτη ύλη), χωρίς να επεκτείνεται σε συνολικό έλεγχο των δικαιολογητικών όλων των αιτήσεων χορήγησης ενίσχυσης και σε διασταυρωτικούς ελέγχους όλων των δηλωθέντων αγροτεμαχίων, σύμφωνα με τα άρθρα 27 παρ. 1 στοιχ. δ και 33 του κανονισμού.
- Διαπιστώθηκε ότι ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. περικόπτει το σύνολο της προς χυμοποίηση ποσότητας προϊόντος (εσπεριδοειδών) σε περίπτωση μη

δήλωσης αγροτεμαχίων στην οικεία ενιαία αίτηση (άρθρο 3 του ως άνω κανονισμού), παρότι η προς περικοπή ποσότητα δεν καθορίζεται σε κάποια εθνική διάταξη.

ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΠΝΟΥ

- Διαπιστώθηκε ότι με επισημειωματική πράξη του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης (ΥΠ.Α.ΑΝ.) και Τροφίμων στην εισήγηση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. για το ύψος της πρόσθετης ενίσχυσης καπνού εσοδείας 2007, εγκρίθηκε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 παρ. 1 του της Κ.Υ.Α. 49143/2006, το ποσό των 0,37 ευρώ ανά κιλό, ήτοι ποσό που υπολείπεται του ποσού που προκύπτει από την αναλογική σχέση του συνολικά διαθέσιμου ποσού των 7.578.000 ευρώ, που καθορίστηκε από την Επιτροπή (παράρτημα Ι κανονισμού ΕΚ 552/2007) για το συγκεκριμένο έτος δυνάμει του άρθρου 64 παρ. 2 του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003, και της τελικά επιλέξιμης ποσότητας προϊόντος για το ίδιο έτος, κατά παράβαση του άρθρου 28 παρ. 1 του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003.

- Διαπιστώθηκαν πληρωμές ενίσχυσης για μέρος της εσοδείας 2006 (31.548,41 ευρώ) και της εσοδείας 2007 (260.925,91 ευρώ) μετά το πέρας της σχετικής προθεσμίας του άρθρου 28 του ως άνω κανονισμού, καθώς και ότι οι συνολικές εμπρόθεσμες πληρωμές ενίσχυσης για την εσοδεία του 2008 (6.954.115,77 ευρώ) υπολείπονται του σχετικού ανώτατου ορίου που τέθηκε από την Επιτροπή (7.578.000,00 ευρώ) για το έτος αυτό, με συνέπεια το υπολειπόμενο ποσό (554.068,83 ευρώ) ενισχύσεων αναγκαστικά να πρέπει να πληρωθεί εκπροθέσμως και, καθότι ξεπερνά το περιθώριο της επιτρεπόμενης από τον κανονισμό (ΕΚ) 883/2006 ρεζέρβας του 4% του ποσού των ενισχύσεων που καταβλήθηκαν εμπρόθεσμα, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003, που προβλέπουν μειώσεις των σχετικών εκπροθέσμων πληρωμών.

- Διαπιστώθηκε ότι οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι παραγωγοί, σύμφωνα με τις Κ.Υ.Α. 49413/2006 και 67002/2006, προκειμένου να τους καταβληθεί η πρόσθετη ενίσχυση καπνού, δεν είναι

δυνατόν να ελεγχθούν από την Υπηρεσία Επιτρόπου στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., καθώς τα σχετικά στοιχεία τηρούνται στις οικείες Περιφερειακές Δ/νσεις του ΥΠ.Α.ΑΝ. και Τροφίμων και δεν επισυνάπτονται στις εντολές πληρωμής.

Ενίσχυση προαναγνωρισμένων ομάδων

- Δεν κατέστη δυνατή η εξακρίβωση της τήρησης, έστω και υποτυπώδους, σύμφωνης με τις περί δημοσίων προμηθειών διατάξεις διαδικασίας στις ενέργειες για τις οποίες ζητήθηκε ενίσχυση κατά τη διαδικασία έγκρισης των σχεδίων αναγνώρισης των ομάδων παραγωγών, παρότι τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να διενεργούν σχετικούς επιτόπιους ελέγχους, σύμφωνα με το άρθρο 113 παρ. 2 στοιχ. δ του κανονισμού (ΕΚ) 1580/2007. Σύμφωνα με τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., οι υπό έγκριση φάκελοι κατατίθενται στην αρμόδια Δ/νση του ΥΠ.Α.ΑΝ. και Τροφίμων, όπου και διενεργείται σχετικός έλεγχος.

- Διαπιστώθηκε ότι ομάδες παραγωγών έλαβαν την ενίσχυση του άρθρου 7 παρ. 3 στοιχ. α και β του κανονισμού (ΕΚ) 1182/2007, χωρίς στα δικαιολογητικά των σχετικών αιτήσεων να περιλαμβάνεται και δήλωση για την αξία της παραγωγής που διετέθη στο εμπόριο κατά την περίοδο που ζητείται η ενίσχυση, κατά παράβαση των άρθρων 47 παρ. 1, 39 και 114 παρ. 2 του κανονισμού (ΕΚ) 1580/2007.

- Διαπιστώθηκε πληρωμή ενίσχυσης σε ομάδα παραγωγών για αγορά δενδρυλλίων, πολλαπλασιαστικού υλικού, υποστηριγμάτων και άλλων υλικών, που δεν αποτελούν, με τη στενή έννοια του όρου, περιουσιακά στοιχεία της ομάδας, καθώς αυτά κατευθύνθηκαν σε ιδιόκτητα ή με μακροχρόνια μίσθωση εκμεταλλεύσιμα αγροκτήματα παραγωγών-μελών της.

- Διαπιστώθηκε πληρωμή ενίσχυσης για έργο (κτιριακά) χωρίς την προηγούμενη παραλαβή του από την συσταθείσα αρμόδια τοπική επιτροπή ελέγχου, (κατ' εφαρμογή του άρθρου 27 της Κ.Υ.Α. 266355/2009) λόγω

απεργίας του πολιτικού μηχανικού που όφειλε να συνεπικουρήσει, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 της Κ.Υ.Α. 286886/2009, κατά παράβαση του άρθρου 114 παρ. 2 στοιχ. α του κανονισμού (ΕΚ) 1580/2007, που επιβάλλει την διενέργεια επιτόπιων ελέγχων εκ μέρους των κρατών μελών στις ομάδες παραγωγών προκειμένου να εξασφαλισθεί η συμμόρφωσή τους με τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης, και του άρθρου 113 παρ. 2 στοιχ. β του ίδιου κανονισμού, σύμφωνα με το οποίο, πριν την έγκριση του οικείου σχεδίου αναγνώρισης, απαιτείται η εξακρίβωση της τεχνικής του ποιότητας με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και των επιτόπιων ελέγχων. Ζητήθηκε δε και προσκομίστηκε βεβαίωση αυτοψίας του επίμαχου έργου από μηχανικό.

- Διαπιστώθηκε ότι οι αποφάσεις τροποποίησης του σχεδίου αναγνώρισης συγκεκριμένης ομάδας παραγωγών με 4 διακεκριμένα έτη σταδιακής αναγνώρισης (κάθε έτος αρχίζει στις 30.7 του τρέχοντος έτους και λήγει στις 29.7 του επόμενου έτους) λήφθηκαν στις 30.5 κάθε επόμενου έτους, δηλ. μετά το πέρας του Α΄ εξαμήνου από τον εκάστοτε χρόνο έγκρισης του σχεδίου αναγνώρισης της ομάδας (30.7 του προηγούμενου έτους), κατά παράβαση του σχετικού όρου της Υπουργικής Απόφασης έγκρισης του σχεδίου αναγνώρισης.

- Διαπιστώθηκε **δεσπόζουσα θέση της μειοψηφίας** των μελών συγκεκριμένης ομάδας παραγωγών, καθώς **5 από τα 22 μέλη της διαθέτουν το 99,674% των ψήφων**, παρότι καθένα από αυτά δεν ξεπερνά το όριο του 20% των ψήφων, ενώ παραγωγοί μέλη της, με μεγάλη συμμετοχή στον όγκο παραγωγής της ομάδας, διαθέτουν ελάχιστο ποσοστό ψήφων. Από το συνδυασμό των άρθρων 14 του κανονισμού (ΕΚ) 1432/2003 και 33 του κανονισμού (ΕΚ) 1580/2007 συνάγεται ότι τα κράτη μέλη είναι αναγκαίο να λαμβάνουν μέτρα για τη διασφάλιση της πραγματικής αντιπροσώπευσης ενός ελάχιστου αριθμού παραγωγών από τις οργανώσεις και της αποφυγής του ενδεχόμενου κατάχρησης εξουσίας στη διαχείριση και λειτουργία αυτών από μειοψηφία παραγωγών,

απαγορευμένης ρητά της συμμετοχής μέλους με ποσοστό άνω του 20% των ψήφων της ομάδας με δυνητική ευχέρεια αύξησης του ποσοστού αυτού έως 49% με παράλληλη όμως εξάρτηση από την αναλογία της συμμετοχής του στη διαμόρφωση της αξίας της παραγωγής της ομάδας που διατίθεται στο εμπόριο. Σύμφωνα με την αρμόδια Δ/ση του ΥΠ.Α.ΑΝ. και Τροφίμων, για τη συμμόρφωση με τις ως άνω διατάξεις του κανονισμού αρκεί η μη υπέρβαση του ορίου 20% των ψήφων για καθένα από τα μέλη της ομάδας παραγωγών.

- Διαπιστώθηκε τροποποίηση του άρθρου του καταστατικού ομάδας παραγωγών που αναφέρεται στο σκοπό της κατά τη διάρκεια του τρίτου έτους σταδιακής αναγνώρισης της ομάδας και ζητήθηκε η προσκόμιση της αρχικής μορφής του επίμαχου άρθρου αλλά και πρόσθετων στοιχείων, προκειμένου να αποδειχθεί η νομιμότητα της αναγνώρισης της συγκεκριμένης ομάδας και της εξ αυτής καταβολής ενισχύσεων.

- Διαπιστώθηκε πληρωμή ενίσχυσης για αγορά πολλαπλασιαστικού υλικού, παρότι στα σχετικά δικαιολογητικά δεν επισυνάπτεται η εγκεκριμένη άδεια εμπορίας αυτού, καθώς και πληρωμή ενίσχυσης για εισαγωγή υλικού από το εξωτερικό. Η επιλεξιμότητα του συγκεκριμένου υλικού βεβαιώνεται με σχετική βεβαίωση του εισαγωγέα για την πιστοποίηση του υλικού και όχι με σχετική βεβαίωση της αρμόδιας αρχής.

3.3.6.8. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

- Δεν έχουν υποβληθεί, ακόμη, για έλεγχο στο Ε.Ε.Σ. εγκεκριμένοι οι Ισολογισμοί και Απολογισμοί των ετών 1991-2001 (30.8.2001) της πρώην ΓΕ.ΔΙ.Δ.Α.ΓΕΠ. και από 1.9.2001 και εντεύθεν του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

Ειδικότερα, οι Απολογισμοί και Ισολογισμοί του Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π. οικ. ετών 1991 και εντεύθεν συντάχθηκαν και υποβλήθηκαν για έλεγχο, πλην όμως δεν έφεραν την απαιτούμενη (αρ. 27 παρ. 2 ν. 992/79, όπως ισχύει) έγκριση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης. Η Υπηρεσία του

Ε.Ε.Σ. δεν μπορεί να εκδικάσει τους ανωτέρω Ισολογισμούς Απολογισμούς εφόσον δεν είναι εγκεκριμένοι από τους προαναφερθέντες Υπουργούς.

- Τα δικαιολογητικά των δαπανών που συνοδεύουν τις εντολές πληρωμής (Ε.Π.) δεν ήταν πλήρη, για το λόγο ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτών φυλασσόταν στις κατά τόπους Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (Κ.Υ.Α. 394555/2000, Κ.Υ.Α. 389578/2000 και Κ.Υ.Α. 247410/2003) με αποτέλεσμα να δυσκολεύεται και να καθυστερεί πολύ η διεξαγωγή του ελέγχου. **Οι δύο αυτές συγκεκριμένες παρατηρήσεις βρίσκονται στην κορυφή των παρατηρήσεων όλων των ετήσιων εκθέσεων του Ε.Ε.Σ. των οικονομικών ετών 2003 - 2010.**

- Δεν επισυνάπτονταν στα δικαιολογητικά των εντολών πληρωμής πρωτότυπα ουσιώδη παραστατικά και μάλιστα ήταν ανεπικύρωτα, όπως είναι τα τιμολόγια, οι αποδείξεις πληρωμής κ.λπ., έτσι ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος πολλαπλής πληρωμής της ίδιας δαπάνης και να γνωρίζουμε αν τελικά οι πληρωμές εξοφλήθηκαν και αν αυτό έγινε έγκαιρα. Επίσης το ποσοστό των εκπροθέσμων πληρωμών είναι πολύ μεγαλύτερο του επιτρεπόμενου 4% των εμπροθέσμων που ορίζει ο κοινοτικός νόμος.

Η Υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. διαπίστωσε ότι μεγάλος αριθμός εντολών πληρωμής εξοφλούνται μετά από σοβαρή και αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η μόνιμη απάντηση από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ότι αυτό οφείλεται «σε πρόσκαιρη αδυναμία εντοπισμού υπό του συστήματος της Α.Τ.Ε. των λογαριασμών των δικαιούχων λόγω ελλείψεων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους (π.χ. ονοματεπώνυμο, όνομα πατρός κ.λπ.)», υποδηλώνει αδυναμία του όλου συστήματος στο συγκεκριμένο θέμα. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. θα έπρεπε να έχει ξεπεράσει τέτοιες αδυναμίες ώστε οι λογαριασμοί των δικαιούχων να πιστώνονται εγκαίρως, όπως προβλέπεται άλλωστε από την κοινοτική νομοθεσία.

- Επίσης επισημαίνονται παραλείψεις, ανακρίβειες συμπλήρωσης στοιχείων ή και παντελής παράληψη υποβολής τους ή χωρίς ημερομηνίες υπογραφής.

- Πλημμέλειες ή ασυμφωνίες στις αναγραφόμενες στην αίτηση του παραγωγού ποσότητες προϊόντων προς ενίσχυση και σε αυτές της κατάστασης πληρωμής.

- Μη βεβαίωση ή μη θεώρηση εγγράφων από διενέργεια διοικητικού ελέγχου ή από αρμόδιους ελεγκτές γεωπόνους ή από 3μελείς επιτροπές αρμοδίων για τον έλεγχο περιεχομένων των αιτήσεων για διάφορες αποζημιώσεις.

- Μη τήρηση Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

- Απουσία Ελαιοκομικού Μητρώου και Μητρώου Ζώων.

- Καταχώρηση ποσών σε λάθους κωδικούς, λανθασμένες χρεώσεις λογαριασμών.

- Παραβίαση της αρχής της ειδικότητας των πιστώσεων και του χρόνου διάθεσης των ποσών χρηματοδότησης από το ΥΠ.ΑΝ. και Τροφίμων.

- Επενδυτές αθετήσαντες τις δεσμεύσεις τους έναντι των κανονισμών.

- Μη επιλέξιμες δαπάνες.

- Νομιμοποίηση από τα όργανα ελέγχου κάθε παραβίασης της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

- Οι διαδικασίες ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων διενεργούνταν με αξιοσημείωτη βραδύτητα ενώ η πολυπλοκότητά τους καθιστούσε την ανάκτησή τους ανεπίτευκτο στόχο. Η μη παρακολούθηση και μη αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών είτε οφείλεται σε υπαιτιότητα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και των Διευθύνσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, είτε σε «φόρτο εργασίας» του αρμόδιου για την υπογραφή της απόφασης είσπραξης οργάνου, συνιστά σοβαρό θέμα και εξαιρετική αδυναμία του συστήματος και θα έπρεπε να είχε απασχολήσει τους αρμοδίους ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα άμεσα, τα οποία όμως καθυστερούν να ληφθούν. Πέρα από τις ιδιαίτερα χρονοβόρες και εξαιρετικά δύσκαμπτες διαδικασίες ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών διαπιστώνεται η μη αναγραφή στα γραμμάτια είσπραξης τους, όταν διεκδικούνται, του ειδικού λόγου επιστροφής τους.

Έτσι ένα μέρος των ανακτώμενων ποσών δεν μπορεί να εξατομικευτεί, επεξεργαστεί και τελικά να αξιολογηθεί, προς αποφυγή στο μέλλον παρόμοιων σφαλμάτων.

Όταν η υπηρεσία του Ε.Ε.Σ. απευθύνει έγγραφα προς τις Οικονομικές Υπηρεσίες του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. προκειμένου να του γνωστοποιηθεί το πλήθος και το ποσό των αποφάσεων που έχουν εισαχθεί στον Υπουργό προς υπογραφή και παραμένουν ανυπόγραφες αρνείται σιωπηρώς να απαντήσει. Άλλες φορές τα στοιχεία που ζητά το Ε.Ε.Σ. υποβάλλονται με ιδιαίτερη καθυστέρηση και αφού συνήθως προηγηθεί υπομνηστικό έγγραφο.

Σε πολλές περιπτώσεις ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. γνωμοδοτεί υποκαθιστώντας ή ακυρώνοντας την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με τις διαδικασίες πληρωμών, ακόμα και όταν είναι βέβαιη η επιβολή κυρώσεων εις βάρος της Ελλάδας. Η επί μονίμου βάσεως, σχεδόν, υιοθέτηση της παραπάνω πρακτικής, δημιουργεί σοβαρότατες επιβαρύνσεις στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Τελικά ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., που έχει διαπιστευτεί για πληρωμές δαπανών των Γεωργικών Ταμείων της Ε.Ε. με την ΥΑ 327739/2007, τέθηκε, κατόπιν ελέγχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υπό επιτήρηση από το ΥΠ.Α.ΑΝ. και Τροφίμων στις 3.4.2008. Μετά την πάροδο της συγκεκριμένης περιόδου θεραπείας (1 έτος) διενεργήθηκαν νέοι έλεγχοι, οι οποίοι οδήγησαν τελικά στην έκδοση απόφασης διαπίστευσης του Οργανισμού από το ΥΠ.Α.ΑΝ. και Τροφίμων στις 24.11.2009. Ωστόσο ο ΟΠΕΚΕΠΕ απέδειξε ότι δεν «θεραπεύτηκε» αφού όπως αποδεικνύεται από την έκθεση οικονομικού έτους 2010 εξακολουθεί να εθελουφυλεί εφαρμόζοντας παράτυπες πρακτικές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

Στο προηγούμενο κεφάλαιο παρακολουθήσαμε τα σοβαρότατα προβλήματα τα οποία εμφανίζονται από τη μη ορθή διαχείριση και την κατασπατάληση των κοινοτικών πόρων τόσο στους τομείς των διαρθρωτικών πολιτικών όσο και στα πλαίσια της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Εκατομμύρια ευρώ χάνει η χώρα μας σε αυτό ακριβώς το επίπεδο, λόγω της επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων για πληθώρα παρατυπιών οι οποίες μάλιστα επαναλαμβάνονται αφειδώς. Το πρόβλημα εντοπίζεται στη διαπλοκή όλων των εμπλεκόμενων φορέων όλων των επιπέδων (πολίτες, συστήματα εποπτείας, και διαχείρισης, Υπουργεία, Επιτροπές κ.λπ.). Η Ελλάδα διαβιβάζει στην Επιτροπή στοιχεία αμφιβόλου ποιότητας. Δηλώνει δαπάνες αναληθείς ή μη επιλέξιμες, φιλτραρισμένες από αναποτελεσματικά συστήματα ελέγχου. Έτσι και χάνει ζωτικούς για την ανάπτυξή της πόρους, αλλά και έχει απολέσει και την αξιοπιστία της ως κράτος στους κοινοτικούς εταίρους της.

Οι σημαντικότερες εξελίξεις στην πορεία των κυριότερων δημοσιονομικών διορθώσεων οι οποίες αφορούν την Ελλάδα είχαν ως εξής:

Ιούλιος 2005: Η Ελλάδα αναλαμβάνει να επιστρέψει κοινοτικές πληρωμές ύψους **738.000.000€**, οι οποίες αφορούν έργα που έχουν ολοκληρωθεί στο πλαίσιο του Β' ΚΠΣ και Γ' ΚΠΣ κατά την περίοδο 2001-2003. Στα έργα αυτά διαπιστώθηκε από την Επιτροπή ότι δεν έγιναν οι απαιτούμενοι έλεγχοι και παραβιάστηκε η κοινοτική νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων στην πρόσκληση υποβολής προσφορών ή στη διαχείριση. (Απόφαση Επιτροπής της 07/VI/1€005, E 2005 1731 τελικό). Από το ποσό των 738.000.000€, τα 518.000.000 είναι μη ανακτήσιμα και θα πρέπει να επιστραφούν στην Ε.Ε.. Ανακτήσιμο θεωρείται το ποσό των 220.000.000€, υπό την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα θα υποβάλλει το ταχύτερο δυνατόν νέα, άρτια προγράμματα στην Επιτροπή, που δεν θα επαναλάβουν

τα λάθη του παρελθόντος. Οι ελληνικές αρχές ανέλαβαν να εναρμονίσουν πλήρως την εθνική νομική βάση για τις δημόσιες συμβάσεις με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και να ενισχύσουν τις διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου σχετικά με το ΕΤΠΑ, το οποίο αφορά η εν λόγω οριζόντια δημοσιονομική διόρθωση.

Δεκέμβριος 2006: Βάσει απόφασης της Επιτροπής, τα κράτη - μέλη οφείλουν να επιστρέψουν συνολικό ποσό ύψους 263.000.000€, το οποίο καταβλήθηκε αχρεωστήτως για δαπάνες στον γεωργικό τομέα. Τα χρήματα θα ανακτηθούν για λόγους εφαρμογής ακατάλληλων διαδικασιών ελέγχου ή μη τήρησης των κανόνων της Ε.Ε. σχετικά με τις γεωργικές δαπάνες. Σύμφωνα με την τελευταία αυτή απόφαση,(είναι η 23 απόφαση από το 1995), **163.710.000 Ευρώ** καταλογίστηκαν στην Ελλάδα διότι δεν έχει ακόμη δημιουργηθεί το ελαιοκομικό μητρώο, άρα οι έλεγχοι των δηλώσεων καλλιέργειας δεν ήταν αποτελεσματικοί και οι επιτόπιοι έλεγχοι δεν διενεργήθηκαν ορθά, **37.450.000Ευρώ** για τη μη δημιουργία συστήματος που επιτρέπει τη διενέργεια διασταυρούμενων ελέγχων μεταξύ του καθεστώτος ενίσχυσης στην παραγωγή βαμβακιού και του ΟΣΔΕ, για την καθυστέρηση της διενέργειας των επιτόπιων ελέγχων και για τη μη επιβολή κυρώσεων για τις διαφορές που διαπιστώθηκαν από τους ελέγχους των εκτάσεων, **30.910.000Ευρώ** λόγω υπερεκτίμησης της έκτασης για την οποία χορηγήθηκε ενίσχυση στην παραγωγή σταφυλιών προς αποξήρανση, ανεπαρκούς ασφάλειας της βάσης δεδομένων καταγραφής των αμπελοτεμαχίων και μη διενέργειας ελέγχων προκειμένου να αποφευχθεί η αλλαγή προορισμού ενός μέρους των νωπών σταφυλιών πριν από την αποξήρανση και **2.750.000Ευρώ** για μη τήρηση των προθεσμιών πληρωμής. (IP/06/1805, Βρυξέλλες, 14 Δεκεμβρίου 2006.)

Ιούλιος 2008: Η Επιτροπή με απόφαση της διεκδικεί την επιστροφή συνολικού ποσού 410.300.000 από τα κοινοτικά κονδύλια του τομέα της γεωργίας που δαπανήθηκαν αδικαιολόγητα από τα κράτη - μέλη. Το ποσό αυτό επιστρέφεται στον κοινοτικό προϋπολογισμό λόγω ανεπαρκών

διαδικασιών ελέγχου ή παράβασης των κοινοτικών κανόνων για τις γεωργικές δαπάνες. Βάσει αυτής της απόφασης,(είναι η 28 από το 1995) θα ανακτηθούν κονδύλια από διάφορα κράτη - μέλη, ανάμεσα τους και η Ελλάδα. Έτσι **127.710.000Ευρώ** χρεώνονται στη χώρα μας για ελλείψεις στο σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων - σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών (ΣΑΑ/ΣΓΠ) και στους επιτόπιους ελέγχους που αφορούν τις στρεμματικές ενισχύσεις και τις ενισχύσεις για τους καρπούς με κέλυφος. (IP/08/1123, Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2008). Λίγες ημέρες αργότερα η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία μείωσης κατά 10% των πληρωμών προς την Ελλάδα σε σχέση με τα μέτρα γεωργικών στρεμματικών ενισχύσεων και τα μέτρα ενισχύσεων αγροτικής ανάπτυξης, λόγω των συνεχιζόμενων ελλείψεων στο εθνικό σύστημα ελέγχου. Η δημοσιονομική διόρθωση ανέρχεται στο ποσό των 300 εκ. ευρώ. Οι ελλείψεις αφορούν κυρίως το υφιστάμενο ελληνικό ΣΑΑ, το οποίο είναι αναποτελεσματικό λόγω παρωχημένων και ανακριβών δεδομένων. Οι ελληνικές αρχές δεσμεύτηκαν στο πλαίσιο ενός σχεδίου δράσης που καταρτίστηκε την άνοιξη του 2006 να δημιουργήσουν ένα νέο λειτουργικό ΣΑΑ. Πρόσφατος έλεγχος εκ μέρους της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας απέδειξε ότι αυτό το βασικό στοιχείο του ελληνικού σχεδίου δράσης δεν υλοποιείται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Επίσης διαπιστώνονται επανειλημμένως προβλήματα στην καταγραφή των επιλέξιμων γαιών που δεν είναι επιλέξιμες , στη βάση δεδομένων αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων, στις διαδικασίες διενέργειας επιτόπιων ελέγχων, στα δεδομένα του ΣΣΑ που είναι ασαφή, στην ανάπτυξη εφαρμογών πληροφορικής για την επεξεργασία των δεδομένων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία σύμφωνα με τα άρθρα 17^α και 27^α του κανονισμού 1290/2005, τα οποία της επιτρέπουν να μειώνει τις πληρωμές προς τα κράτη - μέλη σε περίπτωση σοβαρών και επαναλαμβανόμενων ελλείψεων στα οικεία εθνικά συστήματα ελέγχου. (IP/08/1167, Βρυξέλλες, 16 Ιουλίου 2008).

Σεπτέμβριος 2008: Στη χώρα μας επιβλήθηκαν δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή μετά τη διαπίστωση παρατυπίας συστηματικού χαρακτήρα στις διαδικασίες των δημόσιων συμβάσεων για ορισμένα περατωθέντα ή υπό εκτέλεση έργα που συγχρηματοδοτήθηκαν στην Ελλάδα από το Ταμείο Συνοχής. Το Μάιο του 2005, εξετάστηκε επισταμένως από την Επιτροπή το ζήτημα ορισμένων διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, καθώς από λογιστικούς ελέγχους προηγούμενων έργων διαπιστώθηκε κατ' επανάληψη ο ίδιος τύπος παρατυπίας. Όλοι σχεδόν οι δικαιούχοι εφάρμοζαν στο στάδιο της ανάθεσης των συμβάσεων δημοσίων έργων, έναν μαθηματικό τύπο στις προσφορές που υπέβαλαν οι προσφέροντες. Η εφαρμογή αυτού του τύπου είχε ως αποτέλεσμα να χαρακτηρίζονται ορισμένες προσφορές ως ασυνήθιστα χαμηλές και στις περισσότερες περιπτώσεις να απορρίπτονται, χωρίς να ζητείται από τους προσφέροντες να αιτιολογήσουν τις προσφορές τους κατά την έννοια της σχετικής κοινοτικής οδηγίας 93/37. Επίσης το σύστημα δημοσιονομικής διόρθωσης που εφάρμοζαν οι ελληνικές αρχές δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτό γιατί δεν ήταν το κατάλληλο κατά την άποψη της Επιτροπής. Σε περίπτωση που οι ελληνικές αρχές εφάρμοζαν οι ίδιες τις απαραίτητες διορθώσεις σύμφωνα με μέθοδο που μπορούσε να επαληθευτεί και έχει εγκριθεί από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, τα ποσά των διορθώσεων θα ήταν κατά κανόνα διαθέσιμα να ανακατανομηθούν σε άλλα (νέα) έργα. Πρέπει ωστόσο να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι το Ταμείο Συνοχής λειτουργεί με βάση ετήσιες δόσεις αναλήψεων υποχρεώσεων. Για το λόγο αυτό, εάν οι εφαρμοστές δημοσιονομικές διορθώσεις έχουν ως αποτέλεσμα να μην απορροφηθεί ενίσχυση που έχει ήδη αναληφθεί, οι δόσεις αυτές (ή μέρος τους) δεν είναι διαθέσιμες για ανακατανομή. Εάν λοιπόν για κάποιο έργο το τελικό ποσό για το οποίο υποβάλλεται αίτηση μετά τις δημοσιονομικές διορθώσεις είναι χαμηλότερο από το ποσό που έχει ήδη αναληφθεί, η διαφορά αυτή έχει οριστικά απολεσθεί. Μετά τη διαβίβαση της σχετικής έκθεσης ακολούθησαν ανταλλαγές επιστολών

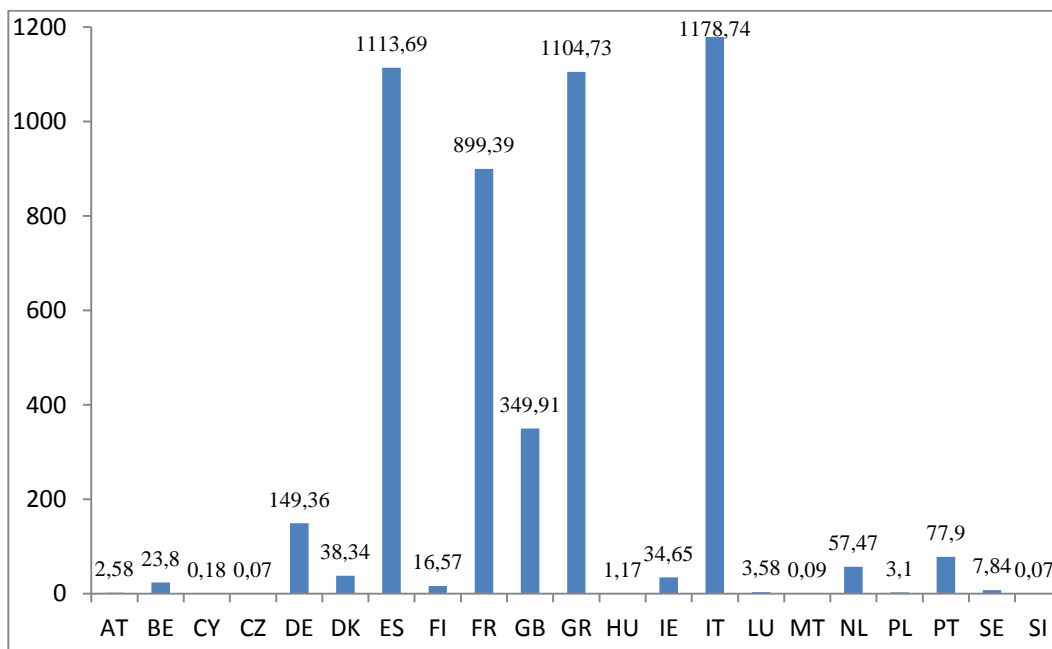
μεταξύ ελληνικών αρχών και Επιτροπής ως το 2008. Από τις ελληνικές αρχές καταρχήν ζητήθηκε να προβούν στις αναγκαίες διορθώσεις και αν κρινόταν ότι δεν υπήρχαν οι απαραίτητοι προς τούτο πόροι, θα εφαρμοζόταν μια κατ' αποκοπή διόρθωση 10% για όλες τις συμβάσεις που υπογράφηκαν εντός της περιόδου ελέγχου. Δεδομένων των στοιχείων που συνιστούν την διαπιστωθείσα παρατυπία η Επιτροπή αποφάσισε τη μερική ακύρωση της χορηγούμενης συνδρομής στα έργα σύμφωνα με τον Κανονισμό 1164/1994. Οι διορθώσεις συνίστανται για το καθένα από τα περατωθέντα έργα, στην ανάκτηση ποσού ίσου με το 10% της πιστοποιηθείσας δαπάνης στην Επιτροπή, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συγχρηματοδότησης του έργου και της κατ' αποκοπή διόρθωσης που έχουν ήδη εφαρμόσει σε ορισμένες περιπτώσεις οι ελληνικές αρχές. Για τα έργα των οποίων η τελική δήλωση δαπανών και η αίτηση τελικής εξόφλησης έχουν ήδη φτάσει στις υπηρεσίες της Επιτροπής, χωρίς όμως να έχει ολοκληρωθεί η περάτωση τους, η διόρθωση θα πραγματοποιηθεί με βάση την ίδια αρχή. Όσον αφορά τα τρέχοντα έργα, θα πραγματοποιηθεί διόρθωση ίση με το 10% των πιστοποιημένων ποσών που έχουν δηλωθεί μέχρι σήμερα για κάθε σχετική σύμβαση. Οι ελληνικές αρχές θα εφαρμόσουν διόρθωση 10% επί των δαπανών που εκκρεμούν να πιστοποιηθούν γι' αυτές τις ίδιες συμβάσεις. Το συνολικό ποσό της εν λόγω δημοσιονομικής διόρθωσης υπολογίζεται για τα δέκα περατωθέντα έργα σε **7.024.488,97** Ευρώ και για τα εικοσιτέσσερα υπό περάτωση έργα σε **15.223.278,40** Ευρώ.

Οκτώβριος 2008: Συνεχή πρόστιμα επιβάλλει η Επιτροπή επειδή οι ελληνικές κυβερνήσεις, από το 1999 μέχρι σήμερα εξακολουθούν να πραγματοποιούν καθυστερημένους και αναξιόπιστους ελέγχους, με απουσία ελαιοκομικού μητρώου και μη σωστή λειτουργία του συστήματος καταγραφής ζώων. Επιπλέον έχει ήδη δρομολογηθεί από την Επιτροπή η διαδικασία παρακράτησης του 10% των κοινοτικών πόρων που λαμβάνουν οι έλληνες αγρότες για στρεμματικές ενισχύσεις και μέτρα αγροτικής

ανάπτυξης. Όσον αφορά το συνολικό ύψος των προστίμων που καταλογίστηκαν από το 1999 μέχρι σήμερα, η Ελλάδα κατατάσσεται τρίτη, με συνολικό ποσό ύψους περίπου **1.104.730.000 Ευρώ**. Από τους επίσημους πίνακες της Επιτροπής προκύπτει ότι η Ελλάδα βρίσκεται μαζί με την Ισπανία και την Ιταλία στην κορυφή του σχετικού πίνακα. Είναι όμως μακράν πρώτη στην κατά κεφαλήν επιβάρυνση ανά φορολογούμενο, λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης πληθυσμιακής διαφοράς με τις δυο αυτές χώρες.

Δημοσιονομικές Διορθώσεις ανά κράτος - μέλος (1999-2008) σε εκατ. €

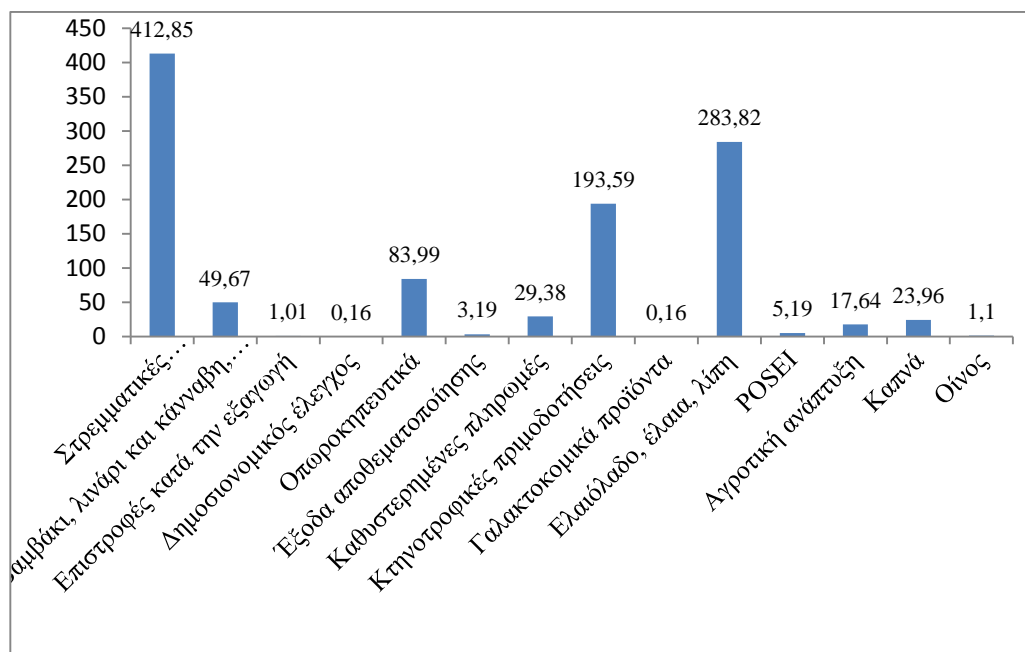
Πηγή European Commission 2007-2008. (Γράφημα 1)

Ο πίνακας αφορά το συνολικό ύψος των προστίμων που καταλογίστηκαν από το 1999 έως το 2008 ανά κράτος μέλος. Η Ελλάδα κατατάσσεται Τρίτη με συνολικό ποσό ύψους 1.104.730.000 δις ευρώ. Η Ελλάδα λοιπόν βρίσκεται μαζί με την Ισπανία και την Ιταλία στην κορυφή του σχετικού πίνακα. Αν αναλογιστούμε όμως την κατά κεφαλήν επιβάρυνση ανά φορολογούμενο, λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης πληθυσμιακής διαφοράς των χωρών, η Ελλάδα κατατάσσεται μακράν πρώτη.

Δημοσιονομικές Διορθώσεις για την Ελλάδα (1999-2008) σε εκατ. Ευρώ

Πηγή European Commission 2007-2008. (Γράφημα 2)

Στον παραπάνω πίνακα παρακολουθούμε τις δημοσιονομικές διορθώσεις για την Ελλάδα την περίοδο 1999-2008. Δηλαδή τα πρόστιμα που καταβάλλει η Ελλάδα στην ΕΕ ανά τομέα επειδή σημειώθηκαν παρατυπίες και απάτες. Όλα αυτά είναι πραγματικά έξοδα του ήδη επιβαρυσμένου ελληνικού κρατικού προϋπολογισμού και συμβάλλουν στην αύξηση του δημοσίου ελλείμματος.

Φεβρουάριος 2010: η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι πρώτοι έλεγχοι των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013 έδειξαν θετικά αποτελέσματα. Τα πολυάριθμα προληπτικά μέτρα που ελήφθησαν, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών διορθώσεων, δημιουργούν προσδοκίες ότι ο συνολικός κίνδυνος σφάλματος θα είναι σημαντικά χαμηλότερος, μειώνοντας τον κίνδυνο απωλειών για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η αξιολόγηση του Συνεδρίου σχετικά με το βαθμό βεβαιότητας που αποκόμισε η Επιτροπή όσον αφορά τις δαπάνες που διεκπεραιώθηκαν μέσω

των βελτιωμένων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου παρουσιάζεται στον πίνακα (7)

ΠΙΝΑΚΑΣ (7)

Βαθμός βεβαιότητας σε σχέση με την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, όπως αξιολογήθηκε από το συνέδριο

Βαθμός βεβαιότητας	Ποσοστό σχετικών προγραμμάτων
Υψηλός	28
Μεσαίος	34
Χαμηλός	38

Πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή κατόρθωσε να φέρει τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών σε αποτελεσματικό επίπεδο. Εξακολουθούν όμως να μην υπάρχουν εγγυήσεις ότι τα συστήματα των διάδοχων προγραμμάτων θα είναι εξίσου αποτελεσματικά. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα κράτη μέλη μπορούν να αλλάξουν κατά την κρίση τους, τους φορείς, τα συστήματα και τους υπαλλήλους που είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο των προγραμμάτων των διαρθρωτικών ταμείων, για παράδειγμα για δημοσιονομικούς λόγους. Η Επιτροπή έχει ήδη βρεθεί αντιμέτωπη με ορισμένες τέτοιες περιπτώσεις.(Ειδ. Έκθεση 3/2012 Ευρ. Συνεδρίου)

Η παρακολούθηση των δημοσιονομικών διορθώσεων των τελευταίων ετών, κυρίως των ετών της οικονομικής κρίσης στην οποία η Ελλάδα έχει περιέλθει, σίγουρα θα αποτελούσε γόνιμο πεδίο έρευνας για τους επόμενους ερευνητές. Η κρίση, άραγε, θα επηρέαζε, τον Έλληνα να αποτινάξει τον ιδιώτη και να γίνει πολίτης;

4.1. ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Σε ότι αφορά την Εφαρμογή, την Παρακολούθηση και τον Έλεγχο των Επιχειρησιακών προγραμμάτων και των εθνικών δράσεων που

συγχρηματοδοτούνται από τα Κοινοτικά Ταμεία, εντοπίζονται τρομερές αδυναμίες στην παρακολούθηση των πράξεων και στη διενέργεια ελέγχων από τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισής τους.

Δεν υπάρχει έλεγχος αξιολόγησης πριν την ένταξη των πράξεων, ο οποίος σε κάθε περίπτωση θα εξασφάλιζε τόσο την ωριμότητά τους, όσο και την τήρηση του κανονιστικού πλαισίου. Γι αυτό παρατηρούμε την επανάληψη παράτυπων ενεργειών και τη μη αποφυγή παρόμοιων λαθών σε ακολουθία δεκαετιών (1994-2011).

Επίσης διαπιστώνεται πολλαπλώς καταστρατήγηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας και εντοπίζονται σημαντικότερα προβλήματα και κραυγαλέες ελλείψεις στους μηχανισμούς υλοποίησης των πράξεων. Το Συμβούλιο κάθε χρόνο καταγγέλλει και οι διαχειριστικές αρχές όλων των επιπέδων στιγματίζουν, μεταξύ άλλων, το καθεστώς, των δημοσίων συμβάσεων, προμηθειών και υπηρεσιών που εκτελούνται είτε αναρμοδίως είτε χωρίς την τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών είτε με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, αντί του πρόχειρου διαγωνισμού, είτε χωρίς τη σύναψη σχετικής συμφωνίας. Το Συμβούλιο επίσης κρίνει ότι η σκοπούμενη χρήση των έργων από τους ωφελούμενους ανταποκρίνεται στους στόχους που περιγράφονται στις αιτήσεις για Κοινοτική συγχρηματοδότηση συμβάλλοντας στην ανάπτυξη των περιοχών και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων. Ωστόσο οι αρμοδιότητες ασκούνται με τρόπο αποσπασματικό, χωρίς εξειδικευμένη κατανομή αλλά και με σοβαρές ελλείψεις προσωπικού. Παρατηρούνται συχνά υπερβάσεις του κόστους και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των έργων, οπότε προκύπτουν μη επιλέξιμες δαπάνες. Δεν έχει συνταχθεί κάποιο Βιβλίο Αναλυτικής Καταγραφής των χρηματοοικονομικών ενεργειών των εκάστοτε Πράξεων. Δεν τηρείται Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων. Υπάρχει δυσχέρεια στον έλεγχο των κρατήσεων και των φόρων και του ύψους των αμοιβών των ωφελουμένων και των αξιολογητών των προγραμμάτων. Συνεπώς, επισημαίνεται η ελλιπής παρακολούθηση της διαδρομής της

υλοποίησης των Πράξεων. Εφόσον δε γνωρίζουμε ανά πάσα στιγμή τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες, δυσχεραίνεται όλο και περισσότερο η διαπίστωση της κατάληξης των κοινοτικών πόρων. Η συνηθισμένη πρακτική είναι είτε να αποφεύγουμε είτε να καθυστερούμε είτε να δηλώνουμε σκοπίμως λανθασμένα δεδομένα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Έτσι, όχι μόνο χάνεται η συνάφεια των έργων με τους σκοπούς συγκεκριμένων αντίστοιχων προγραμμάτων, και επομένως καθίσταται αδύνατη η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους, αλλά πλέον έχουμε απολέσει τεράστιο ποσοστό πολύτιμων κοινοτικών πόρων με αποτέλεσμα να μας επιβάλλονται βαρύτερες δημοσιονομικές διορθώσεις.

Σχολιάζοντας ειδικά την **εφαρμογή της ΚΑΠ στην Ελλάδα** ως προς τις πληρωμές, το σφάλμα που εντοπίζεται με τη μεγαλύτερη συχνότητα είναι η δήλωση ανακριβών στοιχείων από τους δικαιούχους, όταν υποβάλλουν αίτηση για ενίσχυση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης καταβάλλονται ενισχύσεις σε δικαιούχους οι οποίοι δεν ασκούν γεωργικές δραστηριότητες ή τις ασκούν οριακά ή καταβάλλονται ενισχύσεις για μη χρησιμοποιούμενα αγροτεμάχια ή για εκτάσεις που αξιοποιούνταν σε μη γεωργικές δραστηριότητες. Παρατηρούνται τεράστιες και αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην εξόφληση των λογαριασμών των δικαιούχων και οι ενισχύσεις συγκεντρώνονται σε μικρό αριθμό μεγαλοϊδιοκτητών. Η μεγάλη πλειονότητα των γεωργών εισπράττει το μικρό μέρος των ενισχύσεων. Οι γεωργοί, αυτοί που δεν εντάσσονται σε κλειστά συμπλέγματα συντεχνιών, παραμένουν συνήθως χωρίς ενημέρωση για τους τρόπους που πρέπει να ενεργούν και έχουν ελλιπή πληροφόρηση σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων τους.

Τα ανακριβή και μη πλήρη στοιχεία στις βάσεις δεδομένων, όπως είναι επόμενο, επηρεάζουν δυσμενώς τα συστήματα ελέγχου. Δεν επισυνάπτονται στα δικαιολογητικά των εντολών πληρωμής πρωτότυπα παραστατικά και μάλιστα ουσιώδη, όπως είναι τα τιμολόγια, οι αποδείξεις πληρωμής κ.λπ. έτσι ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος πολλαπλής πληρωμής της ίδιας

δαπάνης. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. αρνείται να συμμορφωθεί με τις συστάσεις του Ε.Ε.Σ. για υποβολή πρωτότυπων δικαιολογητικών των οικείων εντολών πληρωμής.

Ο έλεγχος από τους φορείς πιστοποίησης κρίνεται μη ικανοποιητικός. Οι επιτόπιες επισκέψεις είτε καθυστερούν είτε είναι ανεπαρκείς σε αριθμό και περιορισμένες σε εμβέλεια. Οι καθυστερήσεις αποδίδονται σε εγγενείς αδυναμίες των υπηρεσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου με σοβαρότερη την έλλειψη ελεγκτικού προσωπικού. Όταν εντοπίζονται παρατυπίες ξεκινούν οι δημοσιονομικές διορθώσεις. Η Ελλάδα καθυστερεί από 4 έως 6 έτη τη λήψη μέτρων για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Η αξιοσημείωτη αυτή βραδύτητα επιτείνεται επίσης από την πολυπλοκότητα των διαδικασιών που καθιστά την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, στόχο ανεπίτευκτο. Παρά την ύπαρξη ποινών τα ίδια σφάλματα επαναλαμβάνονται σε κάθε οικονομικό έτος. Η μη παρακολούθηση και μη αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών είτε οφείλεται σε υπαιτιότητα του ΟΠΕΚΕΠΕ και των Διευθύνσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, είτε σε φόρτο εργασίας των εκάστοτε αρμοδίων οργάνων.... Οι αδυναμίες των συστημάτων ελέγχου είναι προφανείς και θα έπρεπε να έχουν απασχολήσει σοβαρά τους αρμόδιους φορείς προς λήψη μέτρων. Όμως κανένας φορέας, σε κανένα επίπεδο, δεν αναλαμβάνει την ευθύνη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Επομένως οι μηχανισμοί των δημοσιονομικών διορθώσεων δεν αντισταθμίζουν επαρκώς τα εντοπιζόμενα σφάλματα. Μάλλον η προστιθέμενη αξία των μηχανισμών αυτών είναι περιορισμένη αφού επαναλαμβάνονται τα ίδια λάθη και δεν τίθενται ποσοτικά προσδιορισμένοι επιμέρους στόχοι αλλά και προθεσμίες.

Το Ελληνικό Ελεγκτικό Συνέδριο το οποίο ασκεί, σύμφωνα με το Σύνταγμα, το δικαστικό έλεγχο της δημόσιας διαχείρισης επισημαίνει κάθε χρόνο τις κυριότερες παραλείψεις, αδυναμίες ή παραβάσεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας. Ωστόσο δεν αποφεύχθηκε η επανάληψη των

σφαλμάτων, δεν περιφρουρήθηκε το δημόσιο χρήμα και δεν απετράπη η σπατάλη των οικονομικών πόρων. Η σκοπιμότητα του στιγματισμού, από το Ελληνικό Ελεγκτικό Συνέδριο, συγκεκριμένων περιπτώσεων παράνομων δαπανών, η καθοδηγητική αποστολή των ελεγκτικών του οργάνων και η πληροφόρηση που παρέχει στη Βουλή και την κυβέρνηση δεν εδραίωσε και δεν αποκατέστησε τη δημοσιονομική τάξη και πειθαρχία. Επίσης δεν κατάφερε να ενισχύσει την πίστη των διοικουμένων ως προς την ορθότητα των ενεργειών των Διοικητικών Αρχών.

Επομένως ο έλεγχος που ασκεί το Ελληνικό Ελεγκτικό Συνέδριο ως Ανώτατο Δικαστήριο, περιβεβλημένο με όλες τις συνταγματικές του εγγυήσεις, για τον τρόπο διάθεσης των χρημάτων που συνεισφέρει ο πολίτης, για την παρεμπόδιση παράνομων πληρωμών ή για την αποκατάσταση έκνομων διαρροών του δημοσίου χρήματος, κρίνεται αναποτελεσματικός. Επίσης η «ηθική εξουσία» που συνιστά το Ευρωπαϊκό Συνέδριο μάλλον δεν έχει ληφθεί σοβαρά υπόψη από τους υπεύθυνους για τη διαχείριση των οικονομικών της ΕΕ φορείς.

Ερευνώντας την όλη φιλοσοφία της λειτουργίας των εισερχομένων από την Ε.Ε. πόρων στην Ελλάδα μέσα από τη μελέτη των ειδικών και ετήσιων εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου παρατηρείται:

- Απόλυτη ταύτιση των παρατηρήσεων των παρατυπιών μεταξύ του Ευρωπαϊκού και του Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- Παρατυπία, απάτη, διαφθορά θεωρούνται δεδομένα σε όλους τους τομείς και από όλους τους φορείς.
- Οι ελληνικές αρχές δεν προσδιόρισαν με σαφήνεια την ανάγκη χρηματοδότησης και δεν καθόρισαν στόχους με προστιθέμενη αξία και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα. Η συνολική ποιότητα διαχείρισης και ελέγχου των δαπανών εκ μέρους της Ελλάδας κρίνεται ανεπαρκής.

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εγκρίνει προγράμματα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις και δεν έχει εφαρμόσει αυστηρά κριτήρια στην εξασφάλιση - διαφύλαξη των κοινοτικών πόρων.

Συνεπώς τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου, γενικά, κρίνονται αναποτελεσματικά.

Όπως αποδείχθηκε η Ελλάδα δεν μπορεί, όπως οφείλει, να αναλάβει πλήρως και ουσιαστικά την ευθύνη των πληρωμών και των ελέγχων της διαχείρισης των κοινοτικών πόρων. Στην Ελλάδα πρέπει να ωριμάσουν οι θεσμοί, αφού πρώτα ωριμάσουν οι άνθρωποι που φτιάχνουν τους θεσμούς, για να κατακτηθούν οι στόχοι που τίθενται..... Από την άλλη πλευρά, η Επιτροπή, οφείλει να επαληθεύσει τις συνθήκες υπό τις οποίες έχουν πραγματοποιηθεί οι δαπάνες και οι έλεγχοι και να παρέχει χρήματα μόνο εάν οι συνθήκες αυτές πληρούν όλες τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμφωνίας προς τους κοινοτικούς κανόνες. Η Επιτροπή δεν αποτελεί φιλανθρωπικό ίδρυμα ούτε είναι πακτωλός χρημάτων..... Είναι επομένως εξαιρετικής σημασίας η απόλυτη διαφάνεια και η αμοιβαία και ουσιαστική συνεργασία μεταξύ κρατών - μελών και Επιτροπής προκειμένου να επιτυγχάνονται η ορθή διαχείριση και ο σωστός έλεγχος για την πληρέστερη απορρόφηση και διάθεση των κοινοτικών πόρων.

4.2. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (Μια μεγάλη παρένθεση).

Η ελληνική κοινωνία με την ιδιαίτερη ιστορική της πορεία, εξακολουθεί να διατηρεί έναν ιδιαίτερο δυϊκό χαρακτήρα (Διαμαντούρος). Βασικές της όψεις είναι δύο κουλτούρες, αντίθετες και ανταγωνιστικές μεταξύ τους, με τη μία να χαρακτηρίζεται από αγκίστρωση σε παραδόσεις και την άλλη να έχει ευρύτερο, «εκσυγχρονιστικό», εξωστρεφή προσανατολισμό.

Οι καταβολές της μιας πλευράς της ελληνικής πολιτικής κουλτούρας, της «παρωχημένης» ή αυτόχθονης, εσωστρεφούς και ξενόφοβης, πρέπει να αναζητηθούν στα αδύναμα κοινωνικά στρώματα της βυζαντινής και οθωμανικής περιόδου. Η κουλτούρα αυτή χαρακτηρίζεται από:

- Την αίσθηση ότι όλοι συνωμοτούν εναντίον της Ελλάδας.
- Μια διάχυτη και υπερβολική, αλλά και εύθραυστη αίσθηση εθνικισμού.
- Μια ιδιαίτερη αντίληψη για τη δημοκρατία και την ιδιότητα του πολίτη, η οποία διαχρονικά έπαιξε προβληματικό ρόλο στις πολιτικές και κοινωνικές συγκρούσεις που επηρέασαν τη διαδικασία εκδημοκρατισμού στην Ελλάδα. Στο κράτος αποδίδεται κυρίαρχος ρόλος ενώ τα πολιτικά και αστικά δικαιώματα εκπηγάζουν από αυτό και δεν ενυπάρχουν στα άτομα.
- Την χαρακτηρίζει ακόμα τοπικισμός, επαρχιωτισμός και λανθάνων αυταρχισμός.

Η κουλτούρα της άλλης κατεύθυνσης, της μεταρρυθμιστικής, της οποίας τις απαρχές βρίσκουμε στις κοινότητες της ελληνικής διασποράς στο χώρο της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, στα κοινωνικά στρώματα και τις ελίτ που ταυτίζονται με δραστηριότητες πολιτισμικές, οικονομικές και πολιτικές συνδεδεμένες με το διεθνές σύστημα, χαρακτηρίζεται από:

- Κοσμικότητα και εξωστρέφεια στον προσανατολισμό της,
- Εμπνέεται από τα έθνη της βιομηχανικής Δύσης.
- Πρόκειται για κουλτούρα με μεταρρυθμιστικές, «εκσυγχρονιστικές» τάσεις.

Οι δύο κουλτούρες είναι διαρθρωμένες με τέτοιο τρόπο που καμία από τις δύο δεν μπορεί να επιβάλει μόνιμα τη λογική της στην άλλη. Αντίθετα, πότε η μία και πότε η άλλη επικρατεί, ανάλογα με την οικονομική και κοινωνικοπολιτική συγκυρία (Μουζέλης). Πέραν αυτού, διαποτίζουν τόσο τις διάφορες ελίτ, όσο και το ευρύτερο κοινό ενώ βρίσκονται μέσα σε όλα τα κόμματα και ο δυϊκός τους χαρακτήρας υπερβαίνει όλες τις άλλες τομές που εκφράζονται από τον κομματικό ανταγωνισμό (Δεμερτζής).

Η θρησκευτική και πολιτική κληρονομιά του Βυζαντίου είναι μια πολύ βασική παράμετρος, που εξηγεί σημαντικές πλευρές της σύγχρονης ελληνικής κουλτούρας. Διατηρήθηκε, συντηρήθηκε και ενσωματώθηκε μέχρι και στις τρέχουσες διαδικασίες παραγωγής και αναπαραγωγής των σχέσεων εξουσίας. Ο Δεμερτζής την χαρακτηρίζει ως «παρελθούσα-

παρούσα» ιστορία εφόσον αποτελεί στοιχείο της ατομικής και συλλογικής ταυτότητας των Ελλήνων. Η επίδρασή της, μάλιστα, μπορεί να εντοπιστεί αφενός στο επίπεδο της θεσμικής οργάνωσης και αφετέρου στο επίπεδο της πολιτικής συμπεριφοράς.

Στην Ανατολή, στο πλαίσιο τόσο της βυζαντινής όσο και της οθωμανικής αυτοκρατορίας και αντίθετα προς μια βασική προϋπόθεση της νεωτερικότητας της Δύσης, που είναι ο διαχωρισμός της κοσμικής και θρησκευτικής εξουσίας, η εκκλησία διαπλέκεται στενά με το κράτος. Κράτος και Εκκλησία αλληλοσυνδέονταν στο βαθμό που το κράτος της παραχωρούσε υλική προστασία και βοήθεια, ενώ η εκκλησία κατοχύρωνε για λογαριασμό του κράτους την απαραίτητη νομιμοποίηση και υποστήριξη για την αναπαραγωγή του. Οι στενοί δεσμοί κράτους και εκκλησίας στην Ανατολή και οι εξωκοσμικοί προσανατολισμοί της ορθοδοξίας συνέβαλαν στη διατήρηση του Βυζαντίου για πάνω από δέκα αιώνες. Αυτό δεν σημαίνει ότι υποκατέστησε ποτέ η Εκκλησία το κράτος κατά τη Βυζαντινή περίοδο. Υπαγόταν στην κοσμική εξουσία ενώ οι αυτοκράτορες όχι μόνο διόριζαν τους πατριάρχες αλλά μπορούσαν και να τους καθαιρέσουν. Πρόκειται μάλλον για ένα καθεστώς κρατικοποιημένης θρησκείας που διατηρήθηκε και υπό την οθωμανική κυριαρχία και έχει δομήσει και πρότυπα πολιτικής συμπεριφοράς.

Ένας από τους τρόπους με τους οποίους συντελέστηκε αυτό έχει και εσωτερικό χαρακτήρα, αν σκεφτούμε τον τρόπο με τον οποίο συλλαμβάνει τον εαυτό του το άτομο σε σχέση με το θεό. Ο άνθρωπος ως μέλος της ευχαριστηριακής κοινότητας των πιστών, απομακρύνεται από την ατομοκεντρική αντίληψη του υποκειμένου ως πολίτη. Ο άνθρωπος βρίσκεται σε άμεση εξάρτηση από το θεό με τον οποίο καλείται να βιώσει μια πρόσωπο με πρόσωπο σχέση αμεσότητας. Αυτό δεν έχει μεταφυσική μόνο πλευρά. Αφορά και τον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος, αφού εσωτερικεύσει το επίσημο δόγμα, το εξωτερικεύει μετά στον καθημερινό του βίο. Πέραν αυτού, στους κόλπους της ορθοδοξίας επιβίωσε ένα πλήθος

μαγικών πρακτικών, δεισιδαιμονιών και προληπτικών συνηθειών ενώ, παράλληλα, η πεποίθηση για το βέβαιο τέλος του κόσμου τούτου και η προσμονή μιας εξωκόσμου διόδου σωτηρίας σε συνδυασμό με την έλλειψη θεσμικών εγγυήσεων έφτιαξαν ένα άνθρωπο με βαθιά δυσπιστία απέναντι στο κράτος και έντονη μοιρολατρία που πολύ απείχε από την ανάπτυξη αισθήματος δημόσιας ευθύνης και ελεύθερου πολίτη.

Στο Βυζάντιο το στρατιωτικό και διοικητικό προσωπικό εξαρτάται άμεσα από τη βούληση του ανώτατου άρχοντα, παράδοση που εντάθηκε στο πλαίσιο του σουλτανισμού. Οι σχέσεις τους δηλαδή δεν ρυθμίζονταν από μια κάποια θεσμοθετημένη διεύθυνση, αλλά κατά περίπτωση μπορούσαν να ρυθμιστούν από την προσωπική θέληση του αυτοκράτορα με τη βοήθεια μιας αφάνταστα πολυδαίδαλης γραφειοκρατικής μηχανής. Αυτό συνέβαινε παρά την πολύπλοκη νομική κωδικοποίηση που ανέπτυξαν οι Βυζαντινοί, βασισμένοι στο ρωμαϊκό δίκαιο, αφού η δεσπόζουσα αντίληψη για το νόμο είχε αυτοκρατορική υφή και δεν στηριζόταν σε μια «συμβολαιακή» αναγνώριση του ατόμου ως υποκείμενο δικαίου και δικαιωμάτων. Η εξάρτηση του συστήματος κυριαρχίας από το πρόσωπο του αυτοκράτορα και η απουσία θεσμικών δεσμευτικών ρυθμίσεων των σχέσεων εξουσίας ενίσχυσαν την εξωθεσμική ρύθμιση του πελατειακού συστήματος, ενώ παράλληλα η έλλειψη μιας παράδοσης δικαιωμάτων και κοινωνικού συμβολαίου απέτρεψε την ανάδυση του ατόμου ως πολίτη με απaráγραπτα δικαιώματα.

Η ορθολογική ανάγκη της επιβίωσης και ο απρόβλεπτος χαρακτήρας των κοινωνικών και κυρίως οικονομικών ρυθμίσεων καλλιέργησε, τόσο μέσα στα πλαίσια των κοινοτήτων (ως πρωταρχικών διοικητικών ενοτήτων) όσο και της οικογένειας (ως βασικής μονάδας ασφάλειας), τακτικές οικογενειοκρατίας, διαφθοράς, δωροληψίας, ευνοιοκρατίας και μεροληψίας. Επιπλέον η ξενοφοβία αλλά και κυρίως ο αντιδυτικισμός που χαρακτηρίζει ένα σημαντικό τμήμα της ελληνικής κοινωνίας οφείλει πολλά στην «αντιλατινική» και «αντιφραγκική» στάση των Βυζαντινών και της

Ορθόδοξης Εκκλησίας. Εκεί έχει και τις ρίζες της η διαμάχη περί της εθνικής ελληνικής ταυτότητας και της ελληνικότητας. Έλλην, Γραικός, Ρωμός.

Μετά την άλωση ο βυζαντινός κρατικός μηχανισμός αντικαθίσταται από τη θεοκρατική και οριακά δεσποτική οθωμανική διοίκηση. Οικονομικά, κοινωνικά και στρατιωτικά η οθωμανική αυτοκρατορία ήταν ένα μεσαιωνικό κράτος, που παρέμεινε, όπως και το Βυζάντιο, ανεπηρέαστο από τις ευρωπαϊκές εξελίξεις. Ανώτατος πολιτικός και θρησκευτικός άρχοντας ήταν ο Σουλτάνος ο οποίος ασκούσε εξουσία ζωής και θανάτου πάνω στους υπηκόους του, ενώ ρόλο πρωθυπουργού είχαν οι Μεγάλοι Βεζίρηδες και συμβουλευτικό ρόλο το αυτοκρατορικό Διβάνι. Παρά τη μεγάλη τους δύναμη και την άσκηση, ουσιαστικά, του κύριου μέρους της εξουσίας, οι Βεζίρηδες ήταν ευάλωτοι στις διαθέσεις των σουλτάνων, όπως ευάλωτοι ήταν και όλοι όσοι απολάμβαναν κατά καιρούς προνόμια συμπεριλαμβανομένων των Ελλήνων που κατείχαν υψηλά αξιώματα. Από αυτήν την άποψη, στο σύνολο των υποδούλων ανώτερες τάξεις και λαός μοιράζονταν την ίδια ανασφάλεια απέναντι στην χωρίς έλεγχο ισχύ των αποφάσεων του σουλτάνου. Η χρήση του ονόματος «ραγιάς» για τους μη μουσουλμάνους υπηκόους της Οθωμανικής αυτοκρατορίας δηλώνει σε ένα βαθμό τη στάση της αυτοκρατορίας απέναντι στους υποτελείς.

Μια από τις πλέον αρνητικές όψεις της Υψηλής Πύλης ήταν η διαφθορά και οι δωροδοκίες τις οποίες οι διοικητικοί παράγοντες ανήγαγαν σε διαχειριστικό καθεστώς. Οι Πασάδες και οι Οσποδάροι που διηύθυναν τις επαρχίες και τα υποτελή κράτη εξαγόραζαν τις θέσεις τους σε υπέρογκες τιμές και κατόπιν έκαναν περιουσίες επιβαρύνοντας με ακόμη μεγαλύτερες φορολογίες τους υπηκόους τους. Με αυτόν τον τρόπο οι αγροτικοί πληθυσμοί περιήλθαν σε μεγάλη εξαθλίωση.

Η επιβίωση του κράτους συνδεόταν άμεσα με τη δύναμη του στρατού και οι ίδιοι οι σουλτάνοι εξαγόραζαν την εύνοια των στρατιωτικών τμημάτων, και κυρίως των Γενίτσαρων, με μεγάλα δώρα. Οι αξιωματικοί

κατείχαν φέουδα (τιμάρια) κατά το βυζαντινό πρότυπο, που παρέχονταν από τον σουλτάνο, και επιτηρούσαν τους χωρικούς που εργάζονταν στη γη τους. Επίσης, καρπώνονταν τα εισοδήματα που προέρχονταν από τα φέουδα, εις αναγνώριση της στρατιωτικής υπηρεσίας τους προς τον σουλτάνο. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται ο έλεγχος των εδαφών, κύριο στοιχείο κάθε συγκεντρωτικού καθεστώτος, και επιτυγχάνεται η οικονομική εξάρτησή τους. Είναι φανερό λοιπόν ότι οι οικονομικές δοσοληψίες καθόριζαν αποφασιστικά και σχεδόν ολοκληρωτικά τη λειτουργία της αυτοκρατορίας αλλά και της νοοτροπίας κατακτητών και κατακτημένων. Εξάλλου η «αδιαφορία» του κεντρικού κράτους για τα τοπικά ζητήματα εξηγείται αν αναλογιστεί κανείς ότι είναι ευκολότερος ο έλεγχος των εδαφών με την επιβολή φορολογίας, από την προσπάθεια νομικής ένωσής τους.

Είναι ενδιαφέρον και κεντρικό στοιχείο της περιόδου η ευνοϊκή, σε σχέση με τους ειδωλολάτρες, μεταχείριση της χριστιανικής Εκκλησίας, απόρροια ενός κανόνα του ιερού μουσουλμανικού δικαίου που ταυτίζει το έθνος με τη θρησκεία, με αποτέλεσμα ο θρησκευτικός αρχηγός να αναγνωρίζεται ως εθνάρχης. Θέση που εύκολα αποδέχτηκαν οι βυζαντινοί χριστιανοί για τον θρησκευτικό αρχηγό τους, εφόσον επί της ουσίας δεν υπήρξε αλλαγή στη θέση και το ρόλο της εκκλησίας ως τότε. Η Οθωμανική εξουσία δεν αναγνώριζε εθνικές ή φυλετικές ομάδες, δηλαδή, το «σούι». Αντίθετα επέτρεπε την ύπαρξη θρησκευτικών ομάδων, των Μιλιέτ, και ανεχόταν την άσκηση της λατρείας τους, παρέχοντας στον επικεφαλής περιορισμένη ιεροδικαστική εξουσία και δικαίωμα απολαβής εισφορών. Έτσι, με μια σειρά ευνοϊκών ρυθμίσεων, υπαγορευόμενων από το ιερό μουσουλμανικό δίκαιο και τις πολιτικές σκοπιμότητες της εποχής, η ορθόδοξη εκκλησία απέκτησε και «πολιτικό χαρακτήρα» και αποτέλεσε έναν από τους σημαντικότερους μηχανισμούς συνεργασίας με το Οθωμανικό κράτος. Σημαντικό είναι εδώ να αναφέρουμε ότι η Εκκλησία έχαιρε του δικαιώματος κυριότητας γαιών (βακούφια). Τα τμήματα αυτά

γης ονομάζονταν αφιερωμένες γαίες και είχαν παραχωρηθεί στην εκκλησιαστική διοίκηση από το Σουλτάνο. Αποτέλεσμα αυτού του καθεστώτος ήταν όχι μόνο ο αποκλεισμός της εκκλησίας από τη φορολογία, αλλά κυρίως η δημιουργία μιας εκκλησιαστικής περιουσίας. Χαρακτηριστικό είναι άλλωστε το σχόλιο του Μάουερ ότι μετά την απελευθέρωση το ένα τέταρτο της συνολικής επικράτειας της απελευθερωμένης Ελλάδας ανήκε στην εκκλησία.

Πριν από την Ελληνική Επανάσταση του 1821, κατά τη διάρκειά της όπως και στη συνέχεια, εισήλθαν από τον ευρωπαϊκό στον ελληνικό χώρο ιδέες και αντιλήψεις για την ελευθερία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ο αγροτικός και ορθόδοξος ελληνικός πληθυσμός, πέρα από τις κοινωνικές κατηγορίες που ασκούσαν αστικού τύπου δραστηριότητες, κατά την περίοδο της Επανάστασης, και στην περίπτωση ακόμη που γνώριζε τις αρχές του Διαφωτισμού, πολύ λίγο είχε επηρεαστεί από αυτές στην καθημερινή του πρακτική. Ενδεχομένως επαναλάμβανε αυτονόητα τις πατροπαράδοτες μορφές σκέψης και πράξης. Αυτές δηλαδή που κληροδοτήθηκαν από το βυζαντινό και οθωμανικό του παρελθόν. Πέραν αυτού, οι ίδιες οι ιδέες φαίνεται να σηματοδοτούνται από ένα καθαρά ελληνικό περιεχόμενο επηρεασμένο από τις δεδομένες συνθήκες. Έτσι η έννοια της ελευθερίας συνδέεται με την απελευθέρωση από τους Οθωμανούς και η έννοια της ισότητας αποδυναμώνεται από τις τοπικιστικές, εμφύλιες συγκρούσεις. Η έννοια της αδελφοσύνης η οποία παρέπεμπε και στην αδελφοσύνη των λαών της βαλκανικής, κατά το όραμα του Ρήγα, δεν απέδωσε, πράγμα ούτως ή άλλως αδύνατο εξαιτίας των ιστορικών συνθηκών που βίωναν οι λαοί της βαλκανικής. Προκύπτει λοιπόν το θέμα αν οι ιδέες αυτές είχαν κοινωνικό ή αποκλειστικά εθνικό χαρακτήρα.

Την Επανάσταση ακολούθησαν οι γνωστές προστριβές προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των οπλαρχηγών, ενώ και σε επίπεδο πολιτικών δυνάμεων οι συγκρούσεις θυμίζουν φατρίες παρά πάλι με κανόνες

πολιτικής επίτευξης στόχων. Λείπει η οργάνωση ενός συγκεντρωτικού Κράτους Δικαίου, πράγμα που δείχνει και την ανάλογη έλλειψη ιδεολογικού υπόβαθρου· απόρροια της απουσίας μιας ισχυρής και ηγεμονεύουσας οικονομικά αστικής τάξης, η οποία αν υπήρχε θα μπορούσε να ενοποιήσει όλες τις δυνάμεις και σε πολιτικό και σε ιδεολογικό επίπεδο. Ουδέποτε συντελέστηκε στον ελληνικό χώρο μια ρήξη του παλιού με το νέο και του ανθρώπου και του πολίτη με τον πιστό, μέσα από την οποία θα αναδυόταν ο νέος τρόπος αντίληψης του ατόμου σε σχέση με την εξουσία. Επιπλέον, παρ' όλο που ως τέλος της Τουρκοκρατίας αναφέρεται το 1821, για ένα μεγάλο μέρος των ελληνικής συνείδησης πληθυσμών το πραγματικό ιστορικό τέλος υπήρξε το 1922. Επί έναν αιώνα συνεπώς ένα τμήμα του ελληνικού έθνους βίωνε, όπως την βίωνε, τη νεωτερική πραγματικότητα του έθνους-κράτους, ενώ ένα άλλο τμήμα εξακολουθούσε να βιώνει τον πολυεθνικό συγκρητισμό της αυτοκρατορίας.

Με βάση τα μέχρι τώρα ιστορικά δεδομένα, είναι φανερό πόσο διαφορετική και ως ένα σημείο «αντίθετη» υπήρξε η ελληνική εμπειρία από αυτήν των δυτικών κρατών, ειδικά αναφορικά με τις συνθήκες διαμόρφωσης της συνείδησης του πολίτη. Όσον αφορά στα γεγονότα της νεώτερης ιστορίας, αυτά μπορούν να θεωρηθούν αφενός αποτελέσματα της πρότερης ιστορικής διαδρομής κι αφετέρου, σε αρκετές περιπτώσεις, ενδυνάμωση των υπαρχόντων υφισταμένων τάσεων.

Η περίοδος που ακολούθησε μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο χαρακτηρίστηκε από την εμφάνιση και σταδιακή επικράτηση μιας εθνικής αστικής τάξης, προσανατολισμένης προς παραγωγικές δραστηριότητες. Η εγχώρια εκβιομηχάνιση, αν και εύθραυστη και αναποτελεσματική, εξελίχθηκε με ταχύ ρυθμό για περίπου είκοσι χρόνια. Η παγκόσμια κρίση, η παρακμή του διεθνούς εμπορίου και το άφθονο εργατικό δυναμικό που προήλθε από την εισροή των προσφύγων της Μικράς Ασίας, υπήρξαν οι κυριότεροι παράγοντες που συνέβαλαν στο σχηματισμό μιας σχετικά συμπαγούς και αυτόνομης εγχώριας άρχουσας τάξης. Αν και βεβαρημένη

με απαισιοδοξία και φόβο, κατάφερε να επιτύχει μια αυτόνομη εγχώρια ανάπτυξη. Οι τάσεις αυτές ανακόπηκαν όμως και αντιστράφηκαν μετά τον πόλεμο. Η αστική τάξη φάνηκε απρόθυμη και σε ένα βαθμό ανίκανη να αναλάβει τον προπολεμικό κοινωνικό και οικονομικό της ρόλο, ενώ η πρωτοβουλία πέρασε τώρα σε μια νέα γενιά που σχημάτισε μεγάλες περιουσίες μέσα στον πόλεμο. Τα συμφέροντα αυτών των νέων καιροσκόπων ευνοούσαν αδύναμες κυβερνήσεις, ανεξαρτήτως απόχρωσης, ευάλωτες και αδύναμες να πάρουν αποτελεσματικά μέτρα κατά της πανταχού παρούσας διαφθοράς (Τσουκαλάς).

Μετά τον εμφύλιο διχασμό και την κατάρρευση των ολοκληρωτικών καθεστώτων παρατηρούμε τη μαζικοποίηση των κομμάτων (το ΠαΣοΚ υπήρξε το πρώτο αστικό, μαζικά οργανωμένο κόμμα), μια μαζικοποίηση που δυστυχώς δεν συνδέθηκε με τον εκδημοκρατισμό τους. Και αυτό με την έννοια πως και τα δύο μεγάλα κόμματα εξακολουθούν να λειτουργούν βάσει ενός μείγματος λαϊκιστικών και πελατειακών προσανατολισμών. Εγκαινιάστηκε και σταθεροποιήθηκε η ισχύς της μαζικής κομματικής οργάνωσης και οι κομματικοί οπαδοί άσκησαν άτεγκτα τη λογική της προνομιακής και αποκλειστικής πρόσβασης σε πόρους δημιουργώντας ένα νέο «μεσο-επίπεδο» πελατειακών συναλλαγών και συνθήκες μέσα από τις οποίες η πολιτική διαφθορά κατέβηκε από τα ισχυρότερα και στα ασθενέστερα στρώματα της ελληνικής κοινωνίας, τα οποία δεν αντέδρασαν καθόλου, αλλά αντίθετα γρήγορα την ενσωμάτωσαν και αναπαρήγαγαν. Τα αποτελέσματα ήταν ο γρήγορος και εύκολος πλουτισμός, η επιβάρυνση του δημόσιου τομέα, με άτομα επιλεγμένα με μη αξιοκρατικά κριτήρια και πελατειακή λογική και η καλλιέργεια μιας ανάλογης νοοτροπίας και συμπεριφοράς του κομματικού ημέτερου. Αυξήθηκε η διαφθορά και η αδράνεια του δημόσιου τομέα, διευρύνθηκε ο κοινωνικός χώρος που καταλάμβαναν εξαρτημένες από το κράτος ιδιωτικές επιχειρήσεις, μειώθηκε η δυνατότητα της κοινωνίας πολιτών να επιδιώξει αλλαγές, μειώθηκε το κύρος νέων πολιτικών ελίτ που χαρακτηρίζονταν από την επιμεριστική

λογική. Τίθεται έντονα το ζήτημα για το πώς πρέπει να λειτουργεί η δημοκρατία, ποιο είναι το κύρος του κράτους και ποια η ατομική και συλλογική ευθύνη των πολιτών.

4.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι παρατυπίες από την κατασπατάληση των κοινοτικών πόρων που εντοπίστηκαν στις εκθέσεις του Ευρωπαϊκού και του Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου καταδεικνύουν την προφανή ολιγωρία της ελληνικής δημόσιας διοίκησης να προλάβει αλλά και να θεραπεύσει τα σφάλματα πριν την επέμβαση της Επιτροπής γεγονός που τις περισσότερες φορές, οδηγεί σε οριστική απώλεια πόρων για τη χώρα μας, τη στιγμή που η ανάγκη για ανάπτυξη και επενδύσεις είναι επιτακτικότερη από ποτέ. Το πρώτο, επομένως, βήμα για την εξυγίανση της κατάστασης, είναι να εξασφαλισθεί η πολιτική βούληση και η διοικητική δράση, ο συνδυασμός των οποίων θα μπορούσε να επιφέρει την αποτελεσματική λειτουργία του ελληνικού Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των κοινοτικών πόρων. Επίσης προτείνεται:

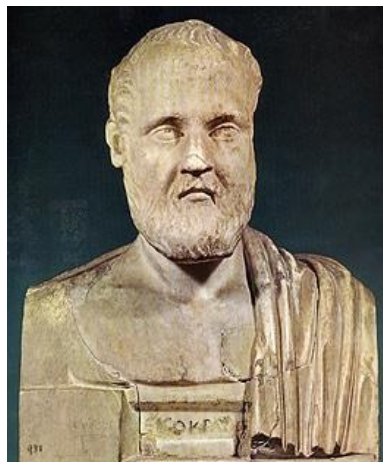
- Καθορισμός στόχων SMART (μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ των στόχων και των δεικτών που τίθενται, ποσοτικά προσδιορισμένοι επιμέρους στόχοι και προθεσμίες) ώστε να καταγράφεται η σχετική πρόοδος στην επίτευξη των στόχων.
- Έγκαιρος εντοπισμός σφαλμάτων και μείωση χρόνου διόρθωσής τους.
- Ενίσχυση της διενέργειας επιτόπιων ελέγχων και επανελέγχων σε σύντομο χρονικό διάστημα.
- Δυνατότητα διενέργειας διασταυρωτικών ελέγχων στις βάσεις δεδομένων κατά το δυνατόν, χωρίς περιθώρια σφαλμάτων, παραλείψεων και παραβλέψεων.
- Περισσότερο διαρθρωμένη συνεργασία των εθνικών θεσμικών οργάνων λογιστικού ελέγχου με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

- Ενίσχυση συνεργασίας και βελτίωση συντονισμού κρατών - μελών και Επιτροπής.
- Καταλογισμός δημοσιονομικών διορθώσεων στους τελικούς δικαιούχους και οργανισμούς που φέρουν και την ευθύνη για τα αρχικά σφάλματα και όχι στους προϋπολογισμούς των κρατών μελών και άρα σε όλους τους φορολογούμενους.
- Ενίσχυση ενιαίου νομοθετικού πλαισίου και απλούστευσή του σε εθνικό και κυρίως ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Εξασφάλιση των απαραίτητων προς ανάκτηση ποσών με ταυτόχρονο σεβασμό των δικαιωμάτων των δικαιούχων.
- Εξασφάλιση της διαφάνειας και της αξιοπιστίας της ελεγκτικής διαδικασίας, σε όλα τα επίπεδα και από όλους τους φορείς.
- Το σπάσιμο του τριγώνου της απάτης
Άτομα σε θέσεις εξουσίας να μη δημιουργούν ευκαιρίες παράκαμψης των υφιστάμενων ελέγχων. Όταν το κάνουν να τιμωρούνται παραδειγματικά γιατί ...

« Τὸ τῆς πόλεως ὅλης ἦθος ὁμοιοῦται τοῖς ἄρχουσιν »

(ο χαρακτήρας όλων των κατοίκων της πόλης γίνεται
ὁμοιος με τον χαρακτήρα των αρχόντων)

... ὅπως ἔλεγε ο μέγας ρητοροδιδάσκαλος Ἰσοκράτης.

Ἰσοκράτης 436 - 338 π.Χ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Δε θα αποφύγω να κλείσω αυτήν την εργασία με μια ανθρωπολόγο τη **MARGARET MEAD** (1901-1978) η οποία, μεταξύ άλλων, είχε πει:

“Never depend upon institutions or governments to solve any problem. All social movements are founded by, guided by, motivated and seen through by the passion of individuals.”

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Δ.	Δήμος
Δ.Κ.Κ.	Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας
ΕΓΤΑΑ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
ΕΓΤΕ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων
ΕΔΕΛ	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου
Ε.Ε.Σ.	Ελληνικό Ελεγκτικό Συνέδριο
Κ.Α.Ε.	Κωδικός Αριθμός Εξόδου
Κ.Υ.Α.	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ν .	Νόμος
ν .δ .	Νομοθετικό Διάταγμα
ν.π.δ.δ.	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ν.π.ι.δ.	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
Ν.Σ.Κ.	Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
ΟΠΕΚΕΠΕ	Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων
ΟΣΔΕ	Ολοκληρωμένο Σύστημα Πληροφόρησης Ελέγχου
π .δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Υ.Σ.	Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου
ΣΑΑ	Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων
Σ.Α.Ε.	Συλλογική Απόφαση Έργου
ΣΓΠ	Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών
ΣΔΕ	Συστήματα Διαχείρισης και Ελέγχου
ΣτΕ	Συμβούλιο της Επικρατείας
Φ.Ε.Π.	Φύλλο Ελλείψεων και Παρατηρήσεων
Φ.Μ.Ε.	Φύλλο Μεταβολών και Ελλείψεων
Χ.Ε.Π.	Χρηματικό Ένταλμα Προπληρωμής

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Δεμερτζής Ν. (1995) Η Ελληνική πολιτική κουλτούρα σήμερα (Εκδόσεις Οδυσσέας)
- Διαδίκτυο <http://eca.europa.eu>
- Διαδίκτυο http://ec.europa.eu/agriculture/fin/archive_el.htm
- Διαδίκτυο http://ec.europa.eu/anti_fraud/index_en.html
- Διαδίκτυο <http://www.hellaskps.gr/2000-2006.htm>
- Διαδίκτυο www.acfe.com
- Διαμαντούρος Ν. (2000) Πολιτισμικός δυϊσμός και πολιτική αλλαγή στην Ελλάδα της Μεταπολίτευσης (Εκδόσεις Αλεξάνδρεια)
- Ειδική Έκθεση Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου 89/C 128/02
- Ειδική Έκθεση Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου 90/C 298/01
- Ειδική Έκθεση Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου Αριθ. 9/2010
- Ειδική Έκθεση Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου Αριθ. 10/2010
- Ειδική Έκθεση Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου Αριθ. 3/2012
- Έκθεση Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου Οικονομικού Έτους 2003
- Έκθεση Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου Οικονομικού Έτους 2004
- Έκθεση Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου Οικονομικού Έτους 2005
- Έκθεση Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου Οικονομικού Έτους 2006
- Έκθεση Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου Οικονομικού Έτους 2007
- Έκθεση Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου Οικονομικού Έτους 2008
- Έκθεση Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου Οικονομικού Έτους 2009
- Έκθεση Ελληνικού Ελεγκτικού Συνεδρίου Οικονομικού Έτους 2010
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή “Ενημερωτικό σημείωμα σχετικά με τους δείκτες απάτης για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ
- Mazower M. (2004) Μετά τον Πόλεμο, Η ανασυγκρότηση της οικογένειας, του Έθνους και του κράτους στην Ελλάδα 1943-1960 (Εκδόσεις Αλεξάνδρεια)

- Μηλιώνης Ν. (2002) Ο θεσμικός ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου
(Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα)
- Ράμφος Σ. (2007) Ο καημός του ενός (Εκδόσεις Αρμός)
- Ράμφος Σ. (2007) Ιστορία στην κόψη του χρόνου. (Εκδόσεις Αρμός)
- Τσουκαλάς Κ. (2005) Κράτος, Κοινωνία, Εργασία στη μεταπολεμική
Ελλάδα (Εκδόσεις Θεμέλιο)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Ανθολογία τῆς Οἰκονομίας (Γεωργίου Σουρή *)

Ποιὸς εἶδε κράτος λιγοστό
σ' ὅλη τὴ γῆ μοναδικό,
ἑκατὸ νὰ ἐξοδεύη
καὶ πενήντα νὰ μαζεύη;

Νὰ τρέφη ὅλους τοὺς ἀργούς,
νᾶχη ἑπτὰ Πρωθυπουργούς,
ταμεῖο δίχως χρήματα
καὶ δόξης τόσα μνήματα;

Νᾶχη κλητῆρες γιὰ φρουρὰ
καὶ νὰ σὲ κλέβουν φανερά,
κι ἐνῶ αὐτοὶ σὲ κλέβουνε
τὸν κλέφτη νὰ γυρεύουνε;

Κλέφτες φτωχοὶ καὶ ἄρχοντες μὲ ἄμαξες καὶ ἄτια,
κλέφτες χωρὶς μία πῆχυ γῆ καὶ κλέφτες μὲ παλάτια,
ὁ ἕνας κλέβει ὄρνιθες καὶ σκάφες γιὰ ψωμί
ὁ ἄλλος τὸ ἔθνος σύσσωμο γιὰ πλοῦτη καὶ τιμῆ.

Ἔλα σ' αὐτὴ τὴ γῆ μασκαρευτῆκαν
ὄνειρατα, ἐλπίδες καὶ σκοποὶ,
οἱ μοῦρες μας μουτσοῦνες ἐγινῆκαν
δὲν ξέρομε τί λέγεται ντροπή.

Ὁ Ἕλληνας δυὸ δίκαια ἀσκεῖ πανελευθέρως,
συνέρχεσθαι τε καὶ οὐρεῖν εἰς ὅποιο θέλει μέρος.

Χαρὰ στοὺς χασομέρηδες! χαρὰ στοὺς ἀρλεκίνους!
σκλάβος ξανάσκυψε ὁ ρωμιὸς καὶ δασκαλοκρατιέται.

Γι' αὐτὸ τὸ κράτος, ποὺ τιμᾶ τὰ ξέστρωτα γαιῖδούρια,
σικτιῖρ στὰ χρόνια τὰ παλιά, σικτιῖρ καὶ στὰ καινούργια!

Καὶ τῶν σοφῶν οἱ λόγοι θαρρῶ πῶς εἶναι ψῶρα,
πιστὸς εἰς ὅ,τι λέγει κανένας δὲν ἐφάνη...
αὐτὸς ὁ πλάνος κόσμος καὶ πάντοτε καὶ τώρα,
δὲν κάνει ὅ,τι λέγει, δὲν λέγει ὅ,τι κάνει.

Σουλούπι, μπόϊ, μικρομεσαῖο,
ὑφος τοῦ γόη, ψευτομοιραῖο.
Λίγο κατσούφης, λίγο γκρινιάρης,
λίγο μαγκούφης, λίγο μουρντάρης.
Σπαθὶ ἀντίληψη, μυαλὸ ξεφτέρι,
κάτι μισόμαθε κι ὅλα τὰ ξέρει.
Κι ἀπὸ προσπάππου κι ἀπὸ παπποῦ
συγχρόνως μπουῖφος καὶ ἀλεποῦ.

Καὶ ψωμοτύρι καὶ γιὰ καφέ
τὸ «δὲ βαρυέσαι» κι «ὦχ ἀδερφέ».
Ὡσὰν πολίτης, σκυφτὸς ραγιαῖς
σὰν πιάσει πόστο: δερβεναγαῖς.

Θέλει ἀκόμα -κι αὐτὸ εἶναι ὠραῖο-
νὰ παριστάνει τὸν εὐρωπαῖο.
Στὰ δυὸ φορῶντας τὰ πόδια πού 'χει
στό 'να λουστρίνι, στ' ἄλλο τσαρούχι.

Δυστυχία σου Ἑλλάς, μὲ τὰ τέκνα ποὺ γεννᾶς.
Ὡ Ἑλλάς, ἡρώων χώρα, τί γαιῖδάρους βγάζεις τώρα;

* * *

* Γεώργιος Σουρῆς (1853-1919): σατιρικός ποιητὴς ἀπὸ τὴν Σύρο.

Ι Δ Α Ν Ι Κ Η Π Ο Λ Ι Τ Ε Ι Α

“Εκείνη όπου οι νόμοι δεν έχουν άλλον ανώτερον” Βίας ο Πριηνεύς

“Εκείνη της οποίας οι κάτοικοι δεν είναι
ούτε πολύ πλούσιοι ούτε πολύ πτωχοί”
Θαλής ο Μιλήσιος

“Εκείνη όπου η αρετή τιμάται και η κακία
μισείται (Περίανδρος ο Κορίνθιος)

“Εκείνη που τα αξιώματα δίνονται
πάντοτε στους ενάρετους και ποτέ
στους κακούς” Πιττακός ο Μυτιληναίος

“Εκείνη όπου οι πολίτες φοβούνται
περισσότερο την κατηγορία παρά την
τιμωρία” Κλεόβουλος ο Ρόδιος

“Εκείνη όπου οι νόμοι τιμώνται
περισσότερο από τους ρήτορες”
Χίλων ο Λακεδαιμόνιος

“Εκείνη όπου το αδίκημα προς ένα
πολίτη θεωρείται αδίκημα προς όλη
την πολιτεία” Σόλων ο Αθηναίος

KALLIOPIA.BLOGSPOT.GR

